

Výroční zpráva Annual Report

2017

Obsah

Úvod	
4	Úvodní slovo prezidenta
6	Úvodní slovo výkonného ředitele
8	Vývoj národního hospodářství
Pojistný trh	
13	Pojišťovny
15	Výsledky českého pojistného trhu
16	Vývoj předepsaného pojistného a pojistného plnění
18	Struktura pojistného trhu
21	Český pojistný trh a EU
26	Regulace pojištnictví ČR a EU
Česká asociace pojišťoven a její členové	
37	Orgány a organizační struktura
39	Hlavní aktivity ČAP
46	Členové a jejich výsledky
56	Řádní členové
64	Členové se zvláštním statutem
65	Přehled pojistných produktů
Statistická část	
71	Výsledky členů ČAP
83	Základní údaje členů ČAP
84	Doplňkové tabulky

Content

Introduction	
4	Foreword from the President
6	Foreword from the CEO
8	Development of National Economy
Insurance Market	
13	Insurance Companies
15	Results of Czech Insurance Market
16	Development of Written Premiums and Claims Paid
18	Insurance Market Structure
21	The Czech Insurance Market and the EU
26	Regulation of Insurance Sector in the CR and the EU
Czech Insurance Association and its Members	
37	Corporate Governance and Organisation Chart
39	Key Activities of ČAP
46	ČAP Members and their Results
56	Regular Members
64	Special Status Members
65	Insurance Products Overview
Statistics	
71	ČAP Members' Results
83	ČAP Members' Profiles
84	Supplementary Charts

Úvod

Intro- duction

Úvodní slovo prezidenta

Ekonomický růst ČR měřený změnou reálného HDP předčil v roce 2017 průměr EU a nadále překonává nejen většinu zemí západní Evropy, ale i další vyspělé státy, jako USA nebo Japonsko. Obdobně i míra nezaměstnanosti byla nejnižší v celé EU. Ve spojení s výkonnou ekonomikou tak svoji pozici upevnil i český pojistný trh, když celkové předepsané pojistné členských pojišťoven upravené podle metodiky ČAP narostlo oproti předchozímu období o 4 % a dosáhlo hodnoty 124 mld. Kč. Zatímco životní pojištění v podstatě setrvalo na své úrovni, neživotní pojištění dokonce posílilo o 6,2 %. Vše tedy nasvědčuje tomu, že pojišťovnický sektor dobře funguje, udržuje si stabilitu a představuje jeden z nosných pilířů českého finančního trhu.

V dobách ekonomické prosperity do popředí vystupuje ještě výrazněji než jindy kvalita a transparentnost prodeje pojistných produktů, ale též finanční gramotnost, neboť Češi např. rizika spojená se zdravím dlouhodobě podceňují – chrání si více majetek než

Foreword from the President

The economic growth of the Czech Republic measured by the change in real GDP exceeded the EU average and is beating the majority of Western European countries and other developed countries like USA and Japan. Similarly, we had the lowest unemployment in the entire EU. Along with efficient economy, Czech insurance market was able to reinforce its position as the total premiums written of member companies modified according to ČAP methodology grew by 4% year-on-year and reached CZK 124b. While life insurance stayed on the same level, non-life insurance grew by 6.2%. All signs point to a good functioning insurance sector that maintains stability and represents one of the load-bearing pillar of Czech financial market.

In times of economic prosperity, the quality and transparency of insurance product sales and financial literacy are gaining importance more than ever as Czechs have been underestimating the health-related risks for long time – they have been protecting their property more

than their health, which contradicts the usual situation on foreign markets, where the pension and health care reform has already started. Therefore, it is essential to underline the importance of correct settings of life and non-life insurance and its further development on the Czech insurance market and to raise awareness with clients and other association partners accordingly. Figures show growing interest in risk insurance, however there is a great deal of work to be done in the years to come.

An important message for our clients is the strong capital position of Czech insurance companies that was confirmed by the so called stress tests carried out by ČNB in 2017. It showed that domestic insurance sector would have sufficient capital even after relatively big shocks or crises and would keep its commitments towards its clients. Furthermore, also nature as well as increasing extreme climate events prepared an extraordinary test for insurance companies, as in 2017 the insurance companies had to

zdraví, což neodpovídá obvyklé situaci na zahraničních trzích, kde navíc již většinou byla řešena otázka penzijní a zdravotní reformy. Význam správného nastavení životního i zdravotního pojištění a jeho dalšího rozvoje na českém pojistném trhu je proto dobré nadále zdůrazňovat a klienty i další partnery asociace v této oblasti vzdělávat. Čísla ukazují, že zájem o riziková pojištění roste, ale i v dalších letech nás v tomto směru čeká mnoho práce.

Důležitou zprávu pro naše zákazníky znamená silná kapitálová pozice českých pojišťoven, kterou v roce 2017 potvrdil tzv. „zátěžový test“, realizovaný ČNB. Vyplynulo z něj, že domácí pojišťovnický sektor by zůstal dostatečně kapitálově vybaven i po dopadu relativně značných šoků či krizí a dostal by tak závazkům vůči svým klientům. Mimořádnou zkoušku si na pojišťovny ovšem připravila též příroda a stále větší extrémní klimatických jevů, když roku 2017 pojišťovny řešily o třetinu více pojistných událostí z pojištění majetku než v roce předchozím. Pojišťovny tak i v této náročné situaci potvrdily svoji roli nezastupitelného pomocníka v těžkých životních chvílích.

Pojišťovny jsou též důležitým hráčem na finančních trzích. Jen v životním pojištění investují prostředky svých klientů v podobě technických rezerv v hodnotě převyšující částku 360 mld. Kč. Nezastupitelná je i jejich

role ve financování a stabilizaci českého státního dluhu. Ke konci roku 2017 držely podle údajů Ministerstva financí ČR celkem 129 mld. Kč v českých státních dluhopisech a dlouhodobě si tak udržují pozici třetího nejvýznamnějšího tuzemského věřitele, po bankách a penzijních fondech.

Rok 2017 ukázal, že české pojišťovnictví je zdravé a finančně odolné. Chtěl bych našim zákazníkům poděkovat za důvěru, stejně tak jako našim obchodním partnerům a všem kolegyním a kolegům v pojišťovnách, kteří se starají o to, aby české pojišťovnictví mělo stále dostatek síly, odbornosti i vstřícnosti a klienti se na nás mohli spolehnout v jakékoli situaci.

Ing. Martin Diviš, MBA

prezident České asociace pojišťoven
Czech Insurance Association President

handle by one third more property claims in year-on-year comparison. Insurance companies were able to confirm their role of irreplaceable helper in difficult life situation even in these hard times.

Insurance companies are also a major player on financial markets. Only in life insurance, they invest funds of their clients in the form of technical provisions with the value exceeding CZK 360b. They play also an irreplaceable role in financing and stabilising the Czech governmental debt. At YE 2017, they were holding CZK 129b in Czech governmental bonds according to data provided by Ministry of Finance and they rank the third most important domestic creditor, after banks and pension funds.

2017 showed that Czech insurance business is healthy and financially resistant. I would like to thank to your clients for their trust as well as to our business partners and all our colleagues in insurance companies, who make sure that Czech insurance business remains strong, professional and obliging and that clients could rely on us under any circumstances.

Úvodní slovo výkonného ředitele

Pokud by kritériem úspěšnosti naší asociace byl stále se zvětšující zájem pojišťoven o členství, pak bychom mohli být spokojeni. Vždyť v roce 2017 jsme přijali dva nové členy a ke dni vzniku tohoto textu mají o členství zájem další tři. Smyslem asociace je sdružovat a reprezentovat co největší část trhu a vést jedním hlasem diskuzi se zákonodárci, regulátorem i dohledem. Věřím, že na oživení zájmu o členství má velký podíl aktivní komunikace ČAP v médiích nejen na obranu zájmů sektoru, ale i její důraz na etické hodnoty a zlepšování reputace pojišťovnictví.

Kdybychom úspěšností rozuměli zkvalitňování vztahů asociace s partnery, mělo by nás potěšit, že 68 % respondentů z řad ostatních asociací, ministerstev, ČNB a dalších institucí uvedlo v průzkumu z listopadu 2017, že se naše práce za poslední dva roky zlepšila. V oblasti transparentnosti a kredibility jsme dostali průměrné hodnocení 4,5 bodu z 5. Domnívám se, že je tomu tak díky posilování naší expertizy, proaktivitě,

Foreword from the CEO

If the criterion for success of our association was the growing interest of insurance companies in becoming our members, we could be happy. After all, we accepted two new members in 2017, and other three applied as of the day of writing this foreword. The goal of the association is to unite and represent as big part of the market as possible and to be the unified voice in discussions with legislators, regulators and supervisors. I believe that the growing interest in membership can be mainly credited to active ČAP communication in media protecting the sector interests as well as the focus on ethical values and improving the reputation of insurance business.

If we define success as improving the relations between association and its partners, we should be satisfied as 68% of responders from other associations, ministries, Czech National Bank and others said in the poll carried out in November 2017 that our work had improved over the last two years. As for transparency and credibility, we

scored 4.5 points out of 5. I believe that the reason for this is the growing expertise, pro-active approach, growing openness, focus on dialogue and presentation of professional, unselfish and responsible statements.

We can measure the association performance also by the success in negotiations within legislative process. We are glad that the excellent cooperation with ČKP experts allowed us to draft and enforce together with a group of MPs the amendment of MTPL Act that reintroduced uninsured drivers' contribution to the ČKP guarantee fund. This significant step led to long-term stability of guarantee fund and fair financing of uninsured losses caused by uninsured drivers and was enforced in spite of fully schedule of the Chamber of Deputies and the looming end of its term of office.

Improved cooperation between the association and ČKP helps our work a lot. Nowadays, both professional

stále větší otevřenosti, akcentu na dialog a prezentaci odborných, nesobeckých a odpovědných stanovisek.

Na výkonnost asociace se můžeme dívat i z pohledu úspěšnosti při vyjednávání v průběhu legislativního procesu. Jsem velmi rád, že kvalitní spolupráce s odborníky z ČKP vedla k tomu, že jsme mohli skupině poslanců pomoci připravit a prosadit novelu zákona č. 168/1999 Sb., která znovu zavedla příspěvek nepojištěných řidičů do garančního fondu ČKP. Tento zásadní krok pro dlouhodobou stabilitu garančního fondu a pro spravedlivé financování nepojištěných škod nepojištěnými řidiči se podařilo prosadit navzdory přeplněnému programu Poslanecké sněmovny a konci volebního období.

V naší práci nám velmi pomáhá zásadní zlepšení spolupráce asociace a kanceláře pojistitelů. Obě profesní organizace dnes fungují jako skutečný tým, který sdílí své znalosti a zkušenosti a který odstranil všechny vnitřní bariéry součinnosti.

Reformovaný Etický výbor, jemuž jsme vetkli podstatně významnější úlohu a obsadili ho většinou odborníky, mj. řešil spor mezi dvěma členy asociace o způsob porovnávání produktů. Pojišťovna, vůči níž výtky směřovaly, se sice plně neztotožnila s rozhodnutím Etického výboru, respektovala ho však a od dané praxe upustila. Popis, definice a interpretace

etických standardů jsou jednou ze zásadních funkcí asociace, posilující její autoritu a mající jasný přínos pro klienty pojištěven i pro trh samotný.

Asociace musí být místem dialogu a sdílení nových myšlenek. Pojišťovnictví je prosperující, stabilní sektor dobře naplňující svoji tradiční roli, avšak pojišťovnictví zítřka, spojené digitalizací, změnou rizik, příchodem autonomního řízení a stále silnějším tlakem regulace, zasluhuje inspirující diskuzi i velké reprezentativní setkání.

Naše snaha o kvalitní zastupování pojištěven musí být doprovázena nejen naší znalostí jejich potřeb, ale též aktivní artikulací požadavků a problémů k řešení ze strany členů asociace. Naše úspěšnost je tak i v rukou těch, jimž tato asociace slouží, a naopak pojišťovny samy a jejich znalost byznysu jsou pro nás největším bohatstvím.

Mgr. Jan Matoušek

výkonný ředitel České asociace pojištěven
CEO

organisations work as a real team, which shares its knowledge and experience and which removed all internal barriers preventing cooperation.

Reformed Ethical Committee that was assigned much bigger role and in which we nominated mainly experts dealt with a dispute between two association members regarding the way of comparing products. The company, to which the complaints were directed, did not identify itself with the decisions adopted by Ethical Committee, however, it respected that decision and refrained from the practise in question.

The description, definition and interpretation of ethical standards is one of the key functions of the association which strengthens its authority and has a clear benefit both for insurance companies clients and the market.

The association must be a place of dialogue and sharing new ideas. Insurance is a prospering and stable sector, which plays its traditional role, however the insurance sector of tomorrow, which is united by digitalisation, change of risks, coming autonomous cars and growing regulatory pressure, deserves inspiring discussions as well as major representative meetings.

Our endeavours towards excellent representation of insurance companies must be accompanied by the knowledge

of their needs and active outline of requirements and issues to be solved by association members. Our success lies hence in the hands of those, which our association serves to, and vice versa, insurance companies and their business knowledge is our major asset.

Vývoj národního hospodářství

Ekonomický růst ČR měřený změnou reálného HDP se meziročně zvýšil o 1,8 p. b., když vzrostl z 2,6 % v roce 2016 na aktuálních 4,4 %, a překonává průměr EU o 2 p. b. Tímto výsledkem se ČR i nadále řadí mezi ekonomicky nejúspěšnější evropské státy a svým ekonomickým růstem stále převyšuje nejen většinu zemí západní Evropy, ale i další vyspělé státy, např. USA (+2,3 %) nebo Japonsko (+1,7 %). V sousedních zemích Visegrádské skupiny je situace obdobná: polský HDP rostl o 4,6 %, maďarský o 4 % a slovenský o stabilních 3,4 %. Nejvýraznější korekci předchozího poklesu HDP ze sledovaných zemí zaznamenalo Slovinsko (navýšení o +1,9 p. b.) a také Rusko (+1,7 p. b.), které je pro ČR významným obchodním partnerem. Ruský HDP tak přešel z předchozího poklesu do meziročního růstu o 1,5 %.

HDP ČR vyjádřený v běžných cenách dosáhl v roce 2017 hodnoty 5,1 bil. Kč. Rostly výdaje na konečnou spotřebu, a to především spotřebu domácností. Dalšími

prorůstovými faktory byly zahraniční poptávka a investiční aktivita. To souvisí i s vývojem na pracovním trhu. Obecná míra nezaměstnanosti se dále snížila na 2,9 % a pokořila nejen rekordní hodnotu z roku 2016, ale byla tak nejnižší v celé EU, navíc hluboko pod unijním průměrem ve výši 7,6 %. Zároveň zrychleně rostla i průměrná hrubá nominální mzda (meziročně o +7 %). Nedostatek volné pracovní síly ale představuje významné riziko pro další rozvoj české ekonomiky, když přináší zvyšující se tlak na další růst průměrné mzdy a snižování ziskovosti firem. Významným faktorem se silící dynamikou růstu nadále zůstává vývoj zahraničního obchodu. Vývoz zboží a služeb se meziročně zvýšil o 6,5 % a dovoz o 3,6 %. Růst HDP povzbudilo i navýšování investic, kdy především výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu rostly o 5,4 %.

Vývoj české ekonomiky byl dále stimulován růstem tržeb ve většině sledovaných odvětví vyjma zemědělství. Tržby v průmyslu se zvýšily o 7,2 %

Development of National Economy

Economic growth of the Czech Republic measured by real GDP change grew by 1.8 p.p. year-on-year as it grew from 2.6% in 2016 to the current 4.4%, i.e. exceeding the EU average by 2 p.p. This ranks the Czech Republic among the most successful European economies; the economic growth still exceeds both the majority of Western European countries and developed countries such as USA (+2.3%). In Visegrad Group neighbours, the situation is similar: Polish GDP grew by 4.6%, Hungarian by 4% and Slovak by stable 3.4%. The most significant recovery from the previous GDP decline among the monitored countries was recorded in Slovenia (+1.9 p.p.) and Russia (+1.7 p.p.) that belongs to major business partners of the Czech Republic. Russian GDP recovered from the previous decline and reached a year-on-year growth of 1.5%.

In 2017, Czech GDP in current prices reached CZK 5.1b. Final consumption expenses grew mainly due to the consumption of households. Other

positive factors comprised foreign demand and investment activity. This relates to the development on the labour market. General unemployment was dropping further to 2.9% and broke not only the record of 2016 but it was the lowest in the entire EU and far below the EU average of 7.6%. The gross nominal average salary grew rapidly (by 7% year-on-year). However, the lack of available labour force poses a significant risk to further development of Czech economy, as it generates increasing pressure on average salaries and reduces corporate profitability. A major factor in growing dynamics remains the foreign trade development; goods and service export and import grew year-on-year by 6.5% and 3.6%, respectively. GDP growth was also boosted by growing investments, where the expenditure for gross fixed capital formation grew by 5.4%.

Czech economy development was further stimulated by growing revenues of the majority of monitored sectors,

(+1,2 % v roce 2016) a ve službách o 3,8 % (+1,1 % v roce 2016). Vývoj tržeb se v zemědělství po třech letech zpomalujícího se růstu změnil v pokles o 2 % a opakuje se tak situace z roku 2013. Nejvíce posílila stavební produkce, která se vzpamatovala z výrazné ztráty v roce 2016 a po navýšení o 8,9 p. b. meziročně rostla o 3,3 %.

Průměrná míra inflace v roce 2017 překonala inflační cíl ČNB (2 %), když se meziročně navýšila o 2,5 %. Zvrat v dlouhodobém trendu nastal již v roce 2016, kdy index spotřebitelských cen začal významně růst a hodnoty 2 % dosáhl již v prosinci 2016. Vývoj inflace

ovlivnil zejména růst cen potravin a alkoholických i nealkoholických nápojů a dále nájemného a ostatních služeb souvisejících s bydlením, včetně cen energií a dopravy. Protichůdně naopak působil např. pokles cen oblečení a obuvi. Výrazně dále rostly i ceny nemovitostí, a to především z důvodu jejich nedostatku na trhu, stále dostupného financování díky nízkým úrokovým sazbám hypoték a jejich zvýšené atraktivity pro nákup jako investiční příležitosti, i když ČNB začala zavádět preventivní opatření v podobě zpřísnění podmínek pro poskytování hypotečních úvěrů. Rostoucí inflace se již projevuje v cenách průmyslových (+1,8 %) i zemědělských výrobců (+8 %). Navýšily

except for agriculture. Industrial and service revenues grew by 7.2% (+1.2% in 2016) and 3.8% (+1.1% in 2016), respectively. Agricultural revenues development turned from a slow growth into a decline of 2%, hence copying the situation of 2013. The biggest growth was recorded by construction industry that recovered from a major loss in 2016 and after growing by 9.9 p.p., it recorded a year-on-year growth of 3.3%.

In 2017, average inflation exceeded the inflation target of 2% set by the Czech National Bank (CNB), as it grew by 2.5% year-on-year. The break point of long-term trend was already in 2016, as the

index of consumer prices started to grow significantly and it reached 2% already in December 2016. Inflation development influenced mainly the growth of food, alcoholic and alcohol-free beverages, rental and other living-related service prices including energy and transportation prices. Contradicting effect was generated by dropping clothes and shoes prices. Real estate prices grew significantly, mainly due to their shortage on the market, available financing owing to low interest rates on mortgages, and increased attractiveness of purchase used as investment opportunity, in spite of CNB launching preventative measures such as stricter conditions applicable to

Vývoj národního hospodářství

Zdroj: ČSÚ

Development of National Economy

Source: CSO

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
HDP, běžné ceny (mld. Kč) GDP, current prices (CZK billion)	3 840,1	4 024,1	3 930,4	3 962,5	4 033,8	4 059,9	4 098,1	4 313,8	4 595,8	4 773,2	5 055,0
HDP na obyvatele, běžné ceny (tis. Kč) GDP per capita, current prices (CZK thousand)	372,0	385,8	374,6	376,8	384,3	386,3	389,9	409,9	435,9	451,8	477,4
HDP, běžné ceny, meziroční změny (%) GDP, current prices, year-on-year changes (%)	9,3	4,8	-2,3	0,8	1,8	0,6	0,9	5,3	6,5	3,9	5,9
HDP, reálně, meziroční změny (%) GDP, factual, year-on-year changes (%)	5,6	2,7	-4,8	2,3	1,8	-0,8	-0,5	2,7	5,3	2,6	4,4
Průmysl – tržby, běžné ceny, meziroční změny (%) Industry, current prices, year-on-year changes (%)	14,1	-0,3	-15,9	9,5	7,6	1,7	1,5	8,9	2,0	1,2	7,2
Služby – tržby, reálně, meziroční změny (%) Services, factual, year-on-year changes (%)	8,7	0,2	-9,9	-1,4	-1,9	-0,4	-0,2	1,0	2,8	1,1	3,8
Míra inflace, průměr, meziroční změny (%) Inflation rate, average, year-on-year changes (%)	2,8	6,3	1,0	1,5	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5
Ceny průmyslových výrobců, průměr, meziroční změny (%) Industrial producers' prices, average, year-on-year changes (%)	4,1	4,5	-3,1	1,2	5,6	2,1	0,8	-0,8	-3,2	-3,3	1,8
Podíl nezaměstnaných osob, průměr (%) Ratio of unemployed persons, average (%)	5,0	4,1	6,1	7,0	6,7	6,8	7,7	7,7	6,6	5,6	4,3
Obecná míra nezaměstnanosti, průměr (%) General unemployment rate, average (%)	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,0	6,1	5,0	4,0	2,9
Saldo státního rozpočtu k HDP (%) State budget balance to GDP ratio (%)	-1,7	-0,5	-4,9	-3,9	-3,5	-2,5	-2,0	-1,8	-1,4	-0,2	-0,1
Běžný účet platební bilance k HDP (%) Payment balance current account to GDP ratio (%)	-4,6	-1,9	-2,3	-3,6	-2,1	-1,6	-0,5	0,2	0,2	1,1	1,1
Vývoz zboží a služeb, reálně, meziroční změny (%) Export of goods and services, factual, year-on-year changes (%)	11,1	4,2	-9,8	14,8	9,1	4,2	0,3	8,6	6,1	4,5	6,5
Dovoz zboží a služeb, reálně, meziroční změny (%) Import of goods and services, factual, year-on-year changes (%)	13,0	3,2	-11,0	14,8	6,7	2,6	0,2	10,0	6,9	3,3	3,6

se i ceny stavebních prací (+1,7 %) a tržních služeb (+1,3 %). Stabilní zatím zůstaly ceny vývozu (-0,1 %) a dovozu (+0,9 %) zboží.

ČNB v reakci na výkon české ekonomiky a vývoj inflace zpřísnila měnové podmínky. V roce 2017 zvýšila svou základní měnověpolitickou sazbu dvakrát a na začátku roku 2018 pokračovala zvýšením této sazby na 0,75 %.

Dvoutýdenní reposazba byla předtím na hodnotách z listopadu 2012, tj. 0,05 % (na tzv. „technické nule“). ČNB navíc 6. dubna 2017 ukončila jednostranný kurzovní závazek udržovat kurz koruny vůči euru na hladině kolem 27 Kč za euro. Tento nástroj ČNB využívala od listopadu 2013 a objem devizových intervencí za celé období dosáhl 75,9 mld. eur (tj. cca 2,05 bil. Kč).

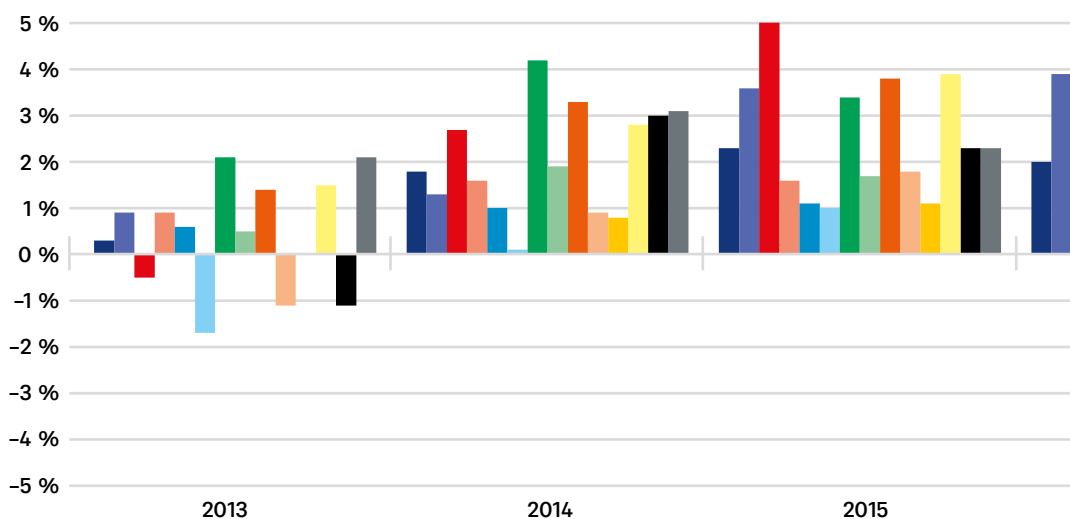
mortgages. Growing inflation is already reflected in the growing industrial (1.8%) and agricultural (8%) producers' prices. Similarly, prices of construction works and market services grew by 1.7% and 1.3%, respectively. Export and import prices remained stable, namely -0.1% and +0.9%, respectively.

As a reaction to Czech economy performance and inflation development, CNB introduced stricter monetary conditions. In 2017, it increased twice its

basic monetary policy rate and at the beginning of 2018, it increased the rate to 0.75%. Two-week repo-rate was on the values from November 2012, i.e. 0.05% (so called technical zero). 6 April 2016, CNB terminated the unilateral exchange rate commitment to keep the exchange rate around CZK 27 for 1 EUR. CNB was using this tool since November 2013 and the sum total of interventions reached EUR 75.9b (i.e. CZK 2.05 trillion).

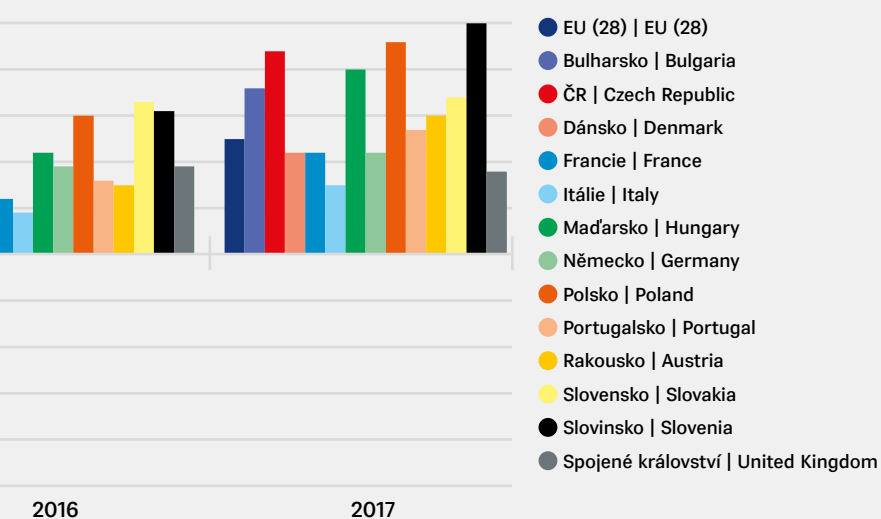
Meziroční míra reálného růstu HDP (%)

Zdroj: Eurostat

Year-on-year real GDP growth (%)

Source: Eurostat

Vnější rovnováha ČR vyjádřená poměrem salda běžného účtu platební bilance k HDP dosáhla, stejně jako v roce 2016, rekordní hodnoty 1,1 % (v historii samostatné ČR). Přebytek bilance zboží a služeb mírně posílil z 353,3 mld. Kč v roce 2016 na aktuálních 362,9 mld. Kč. Proti tomu se ke konci roku 2017 dále prohloubil schodek bilance prvotních

a druhotných důchodů se zahraničím, z -279,1 mld. Kč na -308,8 mld. Kč (především vlivem důchodů z přímých zahraničních investic ve formě dividend a reinvestovaného zisku).

External balance of the Czech Republic expressed by the balance of current account of payment balance and GDP achieved – similarly to 2016 – a record level of 1.1% in the history of independent Czech Republic). Goods and service balance excess grew slightly from CZK 353.3b in 2016 to current CZK 362.9b. The deficit of primary

and secondary pensions with foreign countries grew from CZK -279.1b to CZK -308.8b (mainly due to pensions from direct foreign investments in form of dividends and reinvested profit).

Pojistný trh

Insurance Market

Pojišťovny

V roce 2017 působilo na českém pojistném trhu podle údajů ČNB celkem 50 subjektů, z toho 28 tuzemských pojišťoven, resp. zajišťoven. Počet poboček zahraničních pojišťoven se snížil z 24 na 22. Roku 2017 došlo k následujícím změnám struktury českého pojistného trhu: Činnost na žádost ukončily dvě tuzemské pojišťovny: Cestovní pojišťovna ADRIA Way, družstvo, která před odnětím povolení a vstupem do likvidace převedla svůj pojistný kmen na UNIQA pojišťovnu, a. s., a ING pojišťovna, a. s., jež před odnětím povolení a vstupem do likvidace převedla svůj pojistný kmen na NN Životnú poisťovňu, a. s. Po téměř tříletém správním řízení byla Pojišťovně VZP, a. s., rozšířena činnost v odvětví neživotních pojištění (pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). Délka správního řízení byla ovlivněna rozsáhlými požadavky na implementaci zásad Solventnosti II do vnitřního řídicího a kontrolního systému této pojišťovny. Rozsah pojišťovací činnosti byl změněn u Slavia pojišťovny, a. s. (zúžení činnosti), a u BNP Paribas Cardif pojišťovny, a. s. (rozšíření činnosti). Tři tuzemské

pojišťovny měly pobočku na Slovensku a jednu pobočku v Polsku. Ke konci roku 2017 provozovalo služby bez založení pobočky na území hostitelských členských států EU 20 tuzemských pojišťoven.

Počet pojišťoven a poboček pojišťoven z jiných členských států EU a EHP, které mohou působit na českém trhu na základě přeshraničního poskytování služeb, se opět zvýšil, z 864 na 890, což představuje meziroční nárůst o 3 %. Ty se ve své činnosti zaměřují zejména na oblast neživotního pojištění a rozsah poskytovaných obchodů je odhadován na jednotky miliard Kč. Na českém trhu nadále působí jediná zajišťovna – VIG RE zajišťovna, a. s. –, s licencí ČNB.

ČNB v roce 2017 evidovala 159 272 (155 727 roku 2016) pojišťovacích zprostředkovatelů (včetně těch, jejichž domovský členský stát není ČR) a 281 (263 v roce 2016) samostatných likvidátorů pojistných událostí. To oproti předchozímu roku představuje další, 2% nárůst počtu zprostředkovatelů a výraznější, 7%

Insurance Companies

Based on CNB data, in 2017 there were 50 companies operating on the Czech market out of which 28 domestic insurance and reinsurance companies. The number of subsidiaries of foreign insurance companies dropped from 24 to 22. In 2017, the structure of Czech insurance market recorded the following changes: Upon request, two insurance companies closed down: Cestovní pojišťovna ADRIA Way, družstvo, which transferred its portfolio to UNIQA pojišťovna, a. s., before losing the licence and going into liquidation; and ING pojišťovna, a. s., which transferred its portfolio to NN Životná poisťovňa, a.s., before losing the licence and going into liquidation. After three years of administrative proceedings, Pojišťovna VZP, a. s., received licence for activities in non-life insurance sector (MTPL insurance). The duration of the administrative proceedings was influenced by extensive requirements regarding implementing Solvency II principles into internal governance system of this particular company.

Insurance activities scope was modified also with the following two companies: Slavia pojišťovna, a. s. (reduction), and BNP Paribas Cardif pojišťovna, a. s. (extension). Three domestic insurance companies had a subsidiary in Slovakia and one subsidiary in Poland. YE 2017, 20 domestic insurance companies were providing service in EU hosting member states without setting up a subsidiary.

Number of insurance companies from other EU and EEC countries and their subsidiaries which may operate on Czech market based on cross-border service provisions grew again from 864 to 890, i.e. a year-on-year growth by 3%. These companies sell mainly non-life insurance with premiums not exceeding CZK 10b. On Czech market, there is one reinsurance company, VIG RE zajišťovna, a. s., with licence from CNB.

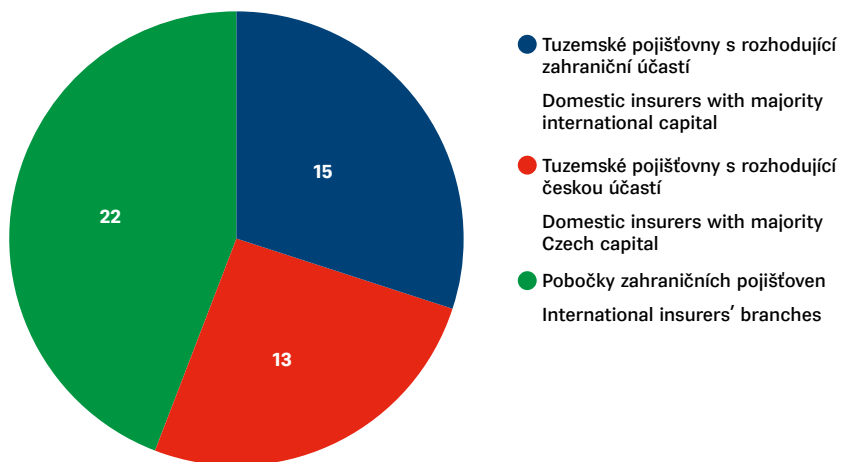
In 2017, 159,272 insurance intermediaries were registered with CNB (155,727 intermediaries in 2016) including those with their domestic country not being

růst počtu samostatných likvidátorů. Naprostou většinu zprostředkovatelů (cca 95 %) představují fyzické osoby. Těch, kteří zprostředkovatelskou činnost skutečně aktivně vykonávají, bude ale pouze část z uvedeného celkového počtu.

the Czech Republic and 281 independent loss adjusters (263 in 2016). Compared to the previous year, this means a further year-on-year growth of intermediaries by 2%, and an even more significant growth of independent loss adjuster by 7%. The majority of intermediaries (95%) are natural persons; however, only part of those are really active insurance intermediaries.

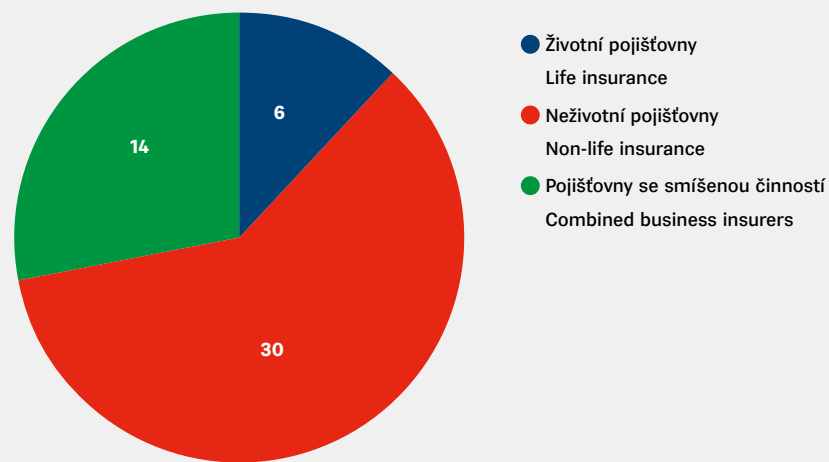
Pojišťovny podle kapitálu v roce 2017 Insurance companies according to capital in 2017

Zdroj: ČNB
Source: CNB

Pojišťovny podle zaměření v roce 2017 Insurance companies according to their activities in 2017

Zdroj: ČNB
Source: CNB

Výsledky českého pojistného trhu

Celkové hrubé předepsané pojistné podle *Českých účetních standardů* z databáze ČNB dosáhlo v roce 2017 hodnoty 150,8 mld. Kč a oproti roku 2016 narostlo ze 147,2 mld. Kč o 2,5 %. Struktura českého pojistného trhu byla stabilní, a tak je hlavním důvodem tohoto výsledku pokračující trend ve vývoji v segmentech životního i neživotního pojištění. Především se znovu navýšilo předepsané pojistné v neživotním pojištění, a to z 87,6 mld. Kč na aktuálních 93,2 mld. Kč, a meziročně tedy posílilo o 6,4 %. Proti tomu pokračoval celkový útlum životního pojištění, jenž se ovšem oproti roku 2016 dále zpomalil, ze 4,5 % na 3,3 %, a předepsané pojistné dosáhlo hodnoty 57,6 mld. Kč. Jedná se ovšem výhradně o pokles předpisu produktů s jednorázově placeným pojistným, kdy běžně placené pojistné naopak mírně meziročně posílilo, o 0,7 %.

Nabytím účinnosti novely zákona o pojišťovnictví v průběhu roku 2016, která transponuje směrnici Solventnost II, došlo v metodice zpracování výkazů na straně

ČNB ke strukturálním i věcným úpravám. Např. se upustilo od vykazování podle původních zákonných odvětví a nově se ukazatele dělí podle druhů pojištění definovaných novou metodikou. Některé ukazatele tak nejsou ze strany ČNB dále sbírány ani aktualizovány a zavedla se nová řada dohledových výkazů, které se obsahově nemusí krýt s těmi, co byly dostupné podle původní praxe. Z důvodů popsanych výše se celkové neredukované údaje o českém pojistném trhu ze statistik ČNB použijí pro mezinárodní srovnání a pro stanovení všeobecně platných ukazatelů, jako je např. propojištěnost (podíl předepsaného pojistného a HDP). Naproti tomu se pro detailní analýzu vývoje českého pojistného trhu bude vycházet z dat členů ČAP ve stabilní metodice, která jsou i nadále dostupná v konzistentní struktuře a zároveň ukazují vývoj českého pojišťovnictví z jiného úhlu pohledu a pro dané potřeby ve větším detailu.

Results of Czech Insurance Market

According to *Czech Accounting Standards* in CNB database, total gross written premium reached CZK 150.8b in 2017, and it grew from CZK 147.2b in 2016 by 2.5%. Czech insurance market structure was stable, and therefore the main reason of this result is the ongoing development trend in life and non-life insurance. Most importantly, non-life written premium grew again from CZK 87.6b to current CZK 93.2b, i.e. a year-on-year growth of 6.4%. However, life insurance recorded a further decline, which slowed down though from 4.5% in 2016 to 3.3%. Written premium reached CZK 57.6b. This applies only to single written premiums; premiums paid regularly recorded a year-on-year growth of 0.7%.

In 2016, the amendment of Insurance Business Act came into force, which has transposed the Solvency II Guideline. This brought structural and material changes in CNB methodology for processing of reports. E.g. it is not reported according to original

mandatory legal branches anymore, and newly, indicators are divided according insurance types defined under new methodology. Some indicators are neither collected nor updated by CNB and several new supervisory reports were have been introduced, which may not necessarily have the same content as those available in the past. For the reasons above, non-reduced data on Czech insurance market from CNB statistics will be used for international comparison and for definition of generally valid indicators such as insurance penetration (ratio of written premium and GDP). On the other hand, data provided by ČAP members under standard methodology will be used for detailed analyses of Czech insurance market; this methodology remains available in consistent structure and it reflects the development of Czech insurance business from a different perspective and in larger details for particular needs.

Vývoj předepsaného pojistného a pojistného plnění

Český pojistný trh v roce 2017 znovu posílil. Celkové předepsané pojistné členských pojišťoven upravené podle metodiky ČAP se oproti roku 2016 navýšilo o 4 % a dosáhlo hodnoty 124 mld. Kč. Životní pojištění se po poklesu o 2,1 % v roce 2016 stabilizovalo a narostlo jen nepatrně, o 0,1 %. Celkový výsledek životního pojištění dokreslují i obě jeho hlavní složky. Běžně placené pojistné meziročně přidalo 0,7 % (-1,2 % v roce 2016), zatímco objemově výrazně menší jednorázově placené pojistné se dále propadlo o 17,3 % (-23,3 % v roce 2016). Neživotní pojištění zopakovalo pozitivní výsledek a po růstu o 4,8 % v roce 2016 dále posílilo o 6,2 %, a to díky zrychlenému růstu v segmentech pojištění vozidel (zejména v havarijním pojištění), majetku i všeobecné odpovědnosti.

Celkové náklady na pojistná plnění členů ČAP se v roce 2017 významně nezměnily, když se jen mírně snížily, o 0,2 % (-3,3 % v roce 2016), a dosáhly objemu 91,4 mld. Kč. V obou základních oblastech ovšem nastal protichůdný vývoj. Vyplacená pojistná plnění v neživotním pojištění bez

zahrnutí zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele meziročně narostla o 5,1 % (+8,7 % v roce 2016), v kontrastu s vývojem v životním pojištění, kde se vyplacená pojistná plnění naopak dále snížila o 6 % (-15,3 % v roce 2016).

Samotná vyplacená pojistná plnění jen kopírují vývoj celkových nákladů popsanych výše. I rok 2017 byl z pohledu výskytu živelních událostí opět příznivější než např. roky 2010 nebo 2013, které byly ovlivněny povodněmi i silnými bouřemi, zatímco v posledních čtyřech letech pojišťovny takto závažné škody z nově vzniklé přírodní katastrofy na území ČR zatím krýt nemusely, i když škody způsobené živly meziročně narostly o necelých 6 %. Výše popsaný celkový nárůst v neživotním pojištění převážně souvisí s větším odškodněním v segmentu pojištění motorových vozidel (v odpovědnostním i havarijním pojištění, které narostlo o cca 4 %, resp. 9 %). V životním pojištění je stále patrna praxe předčasného ukončování smluv spojená s výplatou odkupného, ačkoliv se počet nově uzavíraných

Development of Written Premiums and Claims Paid

In 2017, Czech insurance market strengthened again. Total written premium of member insurance companies adjusted according to ČAP methodology recorded a year-on-year growth of 4% and reached CZK 124b. After recording a decline by 2.1% in 2016, life insurance got stable and grew only marginally, i.e. by 0.1%. Total life insurance result is reflected in both its main parts. Regular premium grew year-on-year by 0.7% (-1.2% in 2016) and single premium, which is much lower in volume, experienced a further decline by 17.3% (-23.3% in 2016). Non-life premium repeated positive results and after growing by 4.8% in 2016, it grew further by 6.2% due to accelerated growth of motor insurance (mainly motor hull insurance), property and general liability.

In 2017, total costs for claims paid by ČAP members did not differ much from the costs incurred in the past; they only dropped slightly by 0.2% (-3.3% in 2016) and reached CZK 91.4b. However, both main areas showed contradictory development. Non-life claims paid without

mandatory employer's liability grew year-on-year by 5.1% (+8.7% in 2016), which contrasted with life insurance, where the claims paid dropped further by 6% (-15.3% in 2016).

Claims paid copy fully the development of total costs described above. The year of 2017 was more favourable from the perspective of natural catastrophes as compared to 2010 or 2013 that had been influenced by floods and heavy storms; over the past four years insurance companies did not have to cover similar claims arising from new natural catastrophes in the Czech Republic, even though NATCAT claims grew year-on-year by almost 6%. The total non-life growth above is caused mainly by growing compensations paid under motor insurance (both MTPL and motor hull insurance that grew by 4% and 9% respectively). Life insurance is still marked by premature termination of contracts followed by surrender payment, in spite of dropping number of new business (by 55,000 policies year-on-year). However, the

smluv opět snížil (meziročně o cca 55 000 pojistek). Nicméně hlavní vlna zániků se objevila již na konci roku 2014 v souvislosti se změnou legislativy, která významně omezila daňové výhody spojené s uhrazením pojistného. Tento trend výrazně navyšuje plnění nad rámec vzniku „standardní“ pojistné události životního pojištění, a to i za situace, kdy celkový počet smluv v životním pojištění klesá. Poté co se v roce 2016 vyrovnal podíl životního i neživotního pojištění na celkovém vyplaceném pojistném plnění a životní pojištění tak ztratilo dominantní postavení z minulých let, se situace otočila a v roce 2017 již jednoznačně převažují náhrady z neživotního pojištění s 53% podílem.

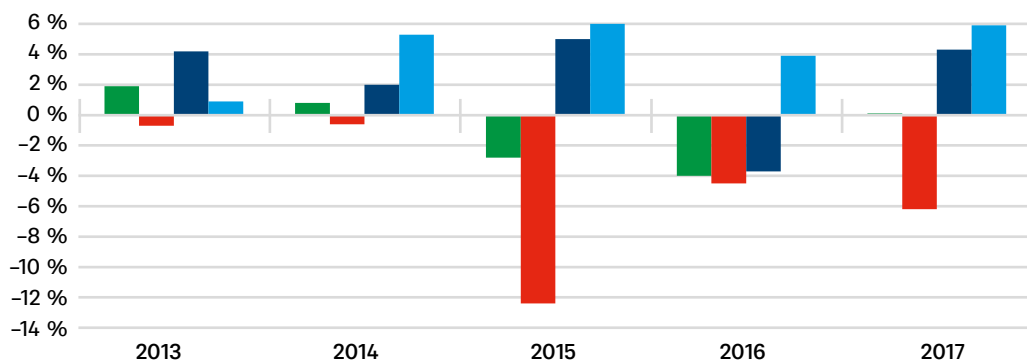
Ačkoli hrubé předepsané pojistné dle Českých účetních standardů z dat ČNB narostlo o 2,5 %, celková propojištěnost se v ČR snížila na úroveň 2,9 %, z 3 % v roce 2016, protože HDP měřený v běžných cenách rostl výrazně rychleji, konkrétně o 5,9 %. Z toho na oblast životního pojištění připadá 1,1 % (1,2 % v roce 2016) a na oblast neživotního pojištění 1,8 % (stejně jako v roce 2016). Pro srovnání, ve vyspělých státech je úroveň propojištěnosti na více než dvojnásobné úrovni (to platí především v životním pojištění), což ale také souvisí se zapojením komerčních pojišťoven do systému zdravotního nebo penzijního pojištění. Tato skutečnost proto možnost přímého srovnání limituje.

Meziroční změny předepsaného pojistného a HDP v ČR (%)

Year-on-year changes in written premiums and GDP in the Czech Republic (%)

Zdroj: ČNB, ČSÚ

Source: CNB, CSO

● Pojistné celkem Total premiums
 ● Životní pojištění Life insurance
 ● Neživotní pojištění Non-life insurance
 ● HDP (běžné ceny) GDP (current prices)

main upsurge of terminations appeared already at YE 2014 due to legislation changes that significantly limited tax allowable premiums. This trend causes the growth of claims paid above the “standard” life claims, and moreover in a situation, when the overall number of life insurance policies is dropping.

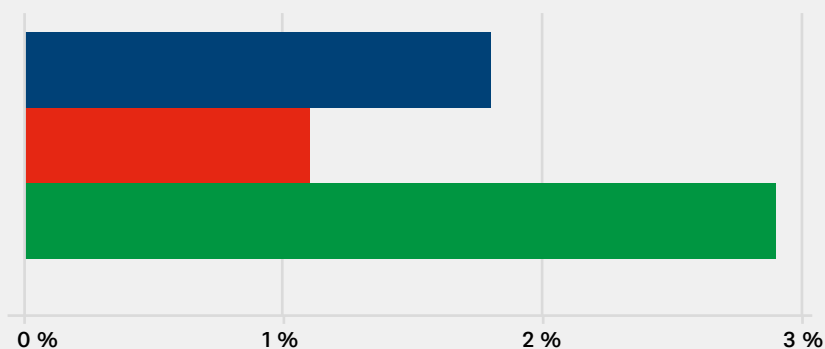
After reaching equal share of life and non-life insurance in total claims paid in 2016 which lead to life insurance losing the dominant position from previous years, the situation reversed in 2017 as non-life claims amounted to 53% of total claims paid.

Although the written premium according to Czech Accounting Standards in CNB database grew by 2.5%, insurance penetration dropped from 3% in 2016 to 2.9% in 2017, as the GDP expressed in current prices grew rapidly, i.e. by 5.9%, out of which life insurance scored 1.1% (1.2% in 2016) and non-life insurance 1.8% (same as in 2016). In developed countries, insurance penetration reaches double the figures (mainly in life insurance), which is caused by the participation of commercial insurance companies in health care or pension insurance. Therefore, this limits a direct comparison.

Podíl pojistného na HDP v ČR v roce 2017 (%)

Premium to GDP ratio in the Czech Republic in 2017 (%)

Zdroj: ČNB, ČSÚ
 Source: CNB, CSO

● Neživotní pojištění Non-life insurance
 ● Životní pojištění Life insurance
 ● Propojištěnost celkem Total insurance penetration

Struktura pojistného trhu

Podíl životního pojištění na celkovém předepsaném pojistném podle hodnot, které za celý český pojistný trh zveřejňuje ČNB, znovu klesl, na 38,2 % (40,5 % v roce 2016), a stále tak odpovídá dlouhodobému poměru segmentů v ČR 40 : 60 ve prospěch neživotního pojištění. Ve vyspělých západoevropských státech je tento poměr zpravidla opačný (např. ve Spojeném království, Francii nebo Itálii vystupuje tento poměr ještě více ve prospěch životního pojištění), ale přímé srovnání skrývá riziko chybné interpretace. V těchto státech jsou totiž komerční pojišťovny v různé míře zapojeny do sociálních a penzijních systémů, což právě do životního pojištění přináší významné finanční objemy – což s realitou v ČR nijak nekoresponduje a ani v roce 2017 se tato situace nijak nezměnila. Stále tak platí, že směrem na západ je pojistný trh v životním pojištění výrazně rozvinutější.

V životním pojištění pokračoval mírný růst podílu předepsaného pojistného u produktů spojených s investičním fondem (tzv. „investiční životní pojištění“)

na celkovém předpisu životního pojištění upraveném podle metodiky ČAP. Ten aktuálně dosahuje 51,1 % (50,9 % v roce 2016) a jen potvrzuje dominantní postavení těchto produktů z posledních let.

Charakter vývoje se oproti roku 2016 zásadně nezměnil. Předepsané pojistné investičního životního pojištění v absolutní hodnotě narostlo jen nepatrně, o 107 mil. Kč. Oproti tomu dále klesla hodnota podílu předepsaného pojistného u pojištění pro případ dožití a smrti nebo dožití (tzv. „kapitálového životního pojištění“) z 13,2 % v roce 2016 na aktuálních 12 %, tedy přibližně o 500 mil. Kč. Tento vývoj tak již nesouvisí pouze s dlouhodobým trendem, kdy dochází k postupnému přechodu od tradičních smluv kapitálového životního pojištění, tj. od smluv s garantovaným výnosem, ke smlouvám, u kterých nese investiční riziko pojistník, ale potvrzuje i celkový úbytek smluv životního pojištění, v posledních letech umocněný změnou režimu daňové uznatelnosti z konce roku 2014.

Insurance Market Structure

According to the figures published by the CNB for the entire Czech insurance market, the share of life insurance in total premiums written decreased again to 38.2% (40.5% in 2016) and it is still in line with the long-term ratio of segments 40:60 in favour of non-life insurance in the Czech Republic. Unlike developed Western European countries where the ratio of segments is usually the other way round (e.g. UK, France, or Italy where the ratio is even more in favour of life insurance). However, direct comparison runs the risk of misinterpretation. In these countries, commercial insurance companies participate in social security and pension systems to some extent, which generates major financial volume. This differs from the situation in the Czech Republic, which remained the same also in 2017. It is still valid that the more west you go the more developed the life insurance market is.

In the life insurance segment, the share of premiums written for products associated with investment funds (unit-linked

products) in total premiums written as adjusted under the ČAP methodology continued to grow. It currently amounts to 51.1% (50.9% in 2016), confirming the dominant position of these products in recent years.

The development trend did not change radically compared to 2016. The total value of unit-linked insurance grew just slightly by CZK 107m. In contrast, the ratio value of premiums written for insurance on survival or survival/death (also referred to as traditional with profits endowment insurance) continued dropping, from 13.2% in 2016 to the current 12%, i.e. by CZK -500m. This trend does no longer relate to the long-term gradual shift from traditional with profits endowment insurance, i.e. policies with guaranteed yields, to policies where the policyholder bears the investment risk; it also confirms the overall reduction in the number of life insurance policies in recent years intensified by the change in tax deductibility adopted at YE 2014.

Druhý nejvýznamnější podíl, ve výši 26,8 % (25,7 % v roce 2016), patří doplňkovému pojištění úrazu nebo nemoci, jehož objem předepsaného pojistného roste stále rychleji (+485 mil. Kč). Obecně se jedná o dlouhodobý trend odklonu od samostatného úrazového pojištění v rámci neživotního pojištění k připojištění ke smlouvám životního pojištění, i když dohromady se celková částka vynaložená na krytí těchto rizik v posledních letech navyšuje v řádu stovek mil. Kč. Podíl samostatného pojištění smrti také mírně narostl, z 5,5 % v roce 2016 na současných 5,8 %, a objem předepsaného pojistného se navýšil o 123 mil. Kč.

Podíl dalších tradičních odvětví životního pojištění, reprezentovaných důchodovým nebo svatebním pojištěním, popř. pojištěním prostředků na výživu dětí, nadále klesá – a i společně získávají trochu více než 4 % předepsaného pojistného.

V neživotním pojištění se v roce 2017 přes znatelný růst předepsaného pojistného nepatrně zmenšil podíl pojištění motorových vozidel, na hodnotu 44,2 % (44,4 % v roce 2016). Rostlo především havarijní pojištění, když se meziročně předepsalo o 8,1 % více (+9,5 % v roce 2016). Pokračující nárůst předepsaného pojistného se projevil i v klíčovém produktu – pojištění odpovědnosti

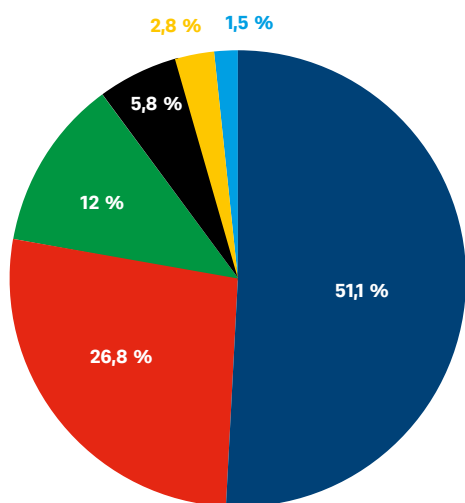
The second largest share, 26.8% (25.7% in 2014) is attributable to accident or sickness supplementary insurance as the premiums collected continue growing (+CZK 485m). Again, this shows a long-term trend of departure from separate accident insurance as part of non-life insurance to covering these risks as part of supplementary cover to life insurance policies, even though the sum total spent for covering these risks has been growing by hundreds of millions CZK over the past years. The percentage of separate insurance on death also grew slightly from 5.5% in 2016 to the current 5.8%, i.e. premiums grew by CZK 123m.

The share of other traditional life insurance branches such as pension or dowry insurance, and children maintenance insurance is still dropping and they make up little over 4% together.

In non-life insurance, in spite of significant growth of written premiums, the share of motor insurance dropped slightly to 44.2% (44.4% in 2016). Motor hull insurance was the primary growth driver with a 8.1% year-on-year increase (+9.5% in 2016). Continuous growth of written premiums was also reflected in the key product, motor third party liability insurance, even though its 3.7% increase (2.5% in 2016) means a lower growth dynamics as

Struktura pojistného trhu – životní pojištění (%) Insurance market structure – life insurance (%)

Zdroj: ČAP
Source: ČAP

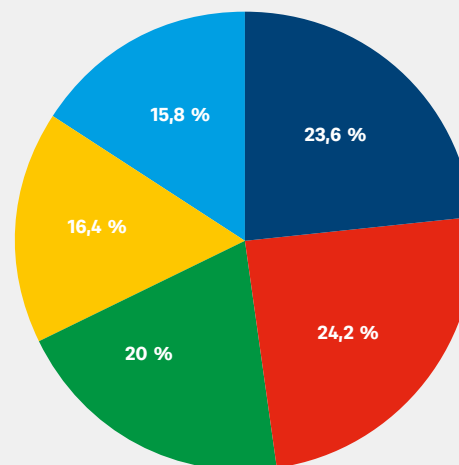
- Pojištění spojené s investičním fondem
Unit-linked insurance
- Doplňková pojištění úrazu nebo nemoci
Supplementary accident or sickness insurance
- Pojištění pro případ dožití a smrti nebo dožití
Insurance on survival or survival/death
- Pojištění pro případ smrti
Insurance on death
- Důchodové pojištění
Pension insurance
- Ostatní (svatební pojištění, kapitálové činnosti)
Other (marriage insurance, capital operations)

Poznámka: Se započtením jedné desetiny jednorázově placeného životního pojištění.

Note: Including one-tenth of single-payment life insurance.

Struktura pojistného trhu – neživotní pojištění (%) Insurance market structure – non-life insurance (%)

Zdroj: ČAP
Source: ČAP

- Pojištění majetku
Property insurance
- Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
Motor third party liability insurance
- Havarijní pojištění pozemních vozidel kromě kolejových
Motor damage insurance - ground means of transportation
- Všeobecné pojištění odpovědnosti
General liability insurance
- Ostatní
Other

Poznámka: Všeobecné pojištění odpovědnosti včetně zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele.

Note: General liability insurance including statutory workmen's compensation.

z provozu vozidla, i když navýšení o 3,7 % (2,5 % v roce 2016) vykazuje oproti havarijnímu pojištění nižší dynamiku růstu a stále souvisí především s navyšujícím se počtem pojištěných vozidel. Pojištění motorových vozidel tak nicméně potvrdilo dominantní postavení v neživotním pojištění.

Podíl pojištění majetku se také mírně snížil, na 23,6 % (23,9 % v roce 2016), přestože předepsané pojistné v tomto segmentu meziročně vzrostlo o 5 %.

Všeobecné pojištění odpovědnosti se započtením zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele potvrdilo svůj podíl z roku 2016 ve výši 16,4 %. Tento vývoj byl zároveň podpořen meziročním růstem předepsaného pojistného o 6,5 %.

I průřezový segment podnikatelských pojištění zrychlil v roce 2017 růst a v předepsaném pojistném posílil o 4,9 % oproti 2,3 % v roce 2016.

compared to motor hull insurance and can be credited mainly to growing numbers of insured vehicles. Nevertheless, motor insurance remains the largest component of non-life insurance.

The share of property insurance also slightly decreased to 23.6% (23.9% in 2016) although written premium in this segment recorded a 5% year-on-year growth.

General liability insurance including mandatory employer's liability confirmed its share from 2016 amounting to 16.4%; this was supported by the promising 6.5% year-on-year growth of premiums written.

The cross-section segment of industry & business insurance accelerated its growth in 2017 and grew by 4.9% as compared to 2.3% in 2016.

Český pojistný trh a EU

Podle posledních údajů, které na svých webových stránkách zveřejňuje Insurance Europe (evropská pojišťovací a zajišťovací federace), dosahovalo předepsané pojistné v roce 2016 hodnoty 1186 mld. eur (1213 mld. eur v roce 2015). To představuje pokles o 2,2 %, což je významné zhoršení oproti 4,7% růstu v předchozím období.

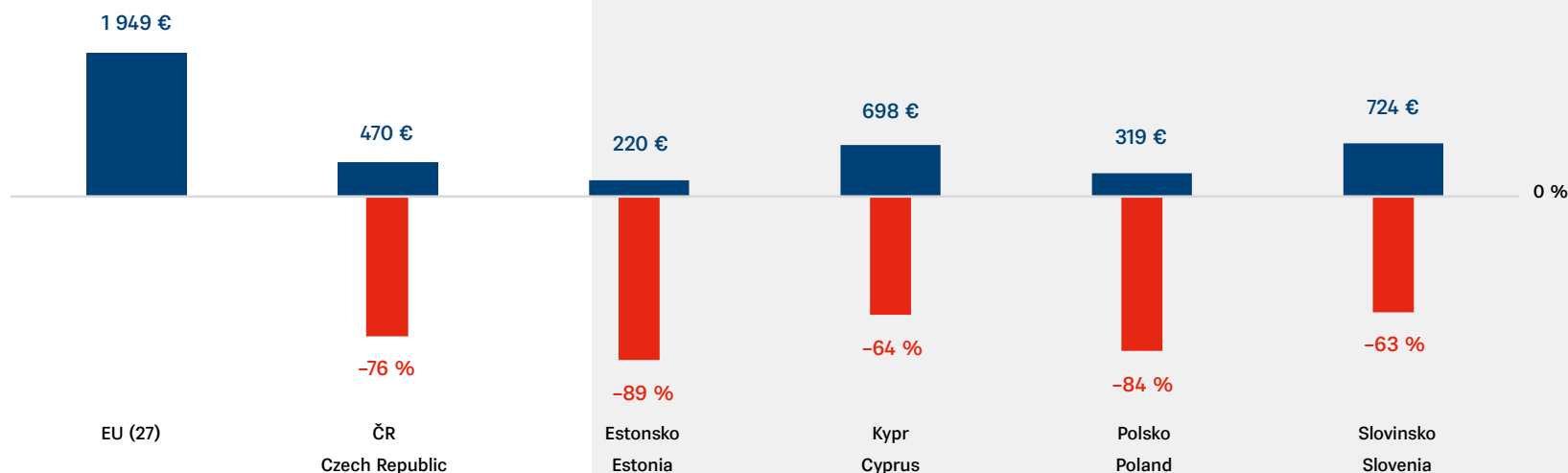
Za tento výsledek vděčí evropský pojistný trh především životnímu pojištění, které oslabilo o 43 mld. eur, ze 739 mld. eur na 696 mld. eur (-5,8 %). Neživotní pojištění bez zahrnutí soukromého zdravotního pojištění naopak posílilo o 4 %, ze 349 mld. eur na 363 mld. eur. Samotné soukromé zdravotní pojištění také rostlo,

Průměrné roční pojistné v eurech na jednoho obyvatele bez zdravotního pojištění ve srovnání s EU v roce 2016

Average annual premiums per capita in euro excluding health insurance compared with the EU in 2016

Zdroj: Insurance Europe
Poznámka: Data EU bez Litvy.

Source: Insurance Europe
Note: EU figures excluding Lithuania.

The Czech Insurance Market and the EU

According to the latest figures published at the Insurance Europe website (the federation of European insurers and reinsurers), gross written premiums in 2016 amounted to € 1,186b (€ 1,213b in 2015). This represents a 2.2% decrease, which is major deterioration as compared to 4.7% growth in the previous period.

This result is attributable primarily to life insurance, which declined by € 43b, i.e. from € 739b to € 696b (-5.8%). Non-life insurance excluding private health insurance grew by 4% on the other hand, from € 349b to € 363b. Separate private health insurance grew too, namely by 1.6% from € 125b to € 127b. This is why

konkrétně o 1,6 %, ze 125 mld. eur na 127 mld. eur. Z výše popsaných důvodů došlo v evropském měřítku ke snížení podílu životního pojištění na celkovém předepsaném pojistném, které ale zahrnuje i soukromé zdravotní pojištění, z 60,9 % na 58,7 %.

Největší podíl v neživotním pojištění bez zahrnutí soukromého zdravotního pojištění má i v celoevropském měřítku pojištění vozidel, a to 37,5 %. Pojištění majetku se s podílem 27,4 % umístilo podle očekávání na 2. příčce. Dále následují pojištění všeobecné odpovědnosti s 11% a pojištění úrazu s 10% podílem.

Soukromé zdravotní pojištění je od roku 2016 uváděno samostatně, což lze dobře odůvodnit značnou rozmanitostí v rozsahu i dostupnosti mezi jednotlivými členskými státy Insurance Europe a tím pádem problematickou vzájemnou srovnatelností tohoto produktu v rámci celé Evropy. Konkrétním příkladem je i situace v ČR, kde pro české občany funguje veřejný zdravotní systém a soukromé zdravotní pojištění představuje zatím dominantně produkt určený pro málo početnou skupinu cizinců.

Průměrné pojistné na jednoho obyvatele v zemích EU oproti roku 2015 mírně pokleslo a tento ukazatel podle údajů Insurance Europe dosáhl v roce 2016

the share of life insurance in the total written premiums including private health insurance dropped from 60.9% to 58.7% on a European scale.

The motor insurance segment retains the largest share in non-life insurance excluding private health insurance across Europe at 37.5%. Property insurance with the share of 27.4% came second as expected, followed by general liability insurance and accident insurance with 11% and 10% share respectively.

Private health insurance is reported separately since 2016 which can be well explained by great variability in scope and

availability among individual Insurance Europe member countries, which makes a comparison of this product across Europe problematic. A concrete example is the Czech Republic where a public healthcare system works for the Czech citizens while the private health insurance is primarily a product intended for a small group of foreign nationals.

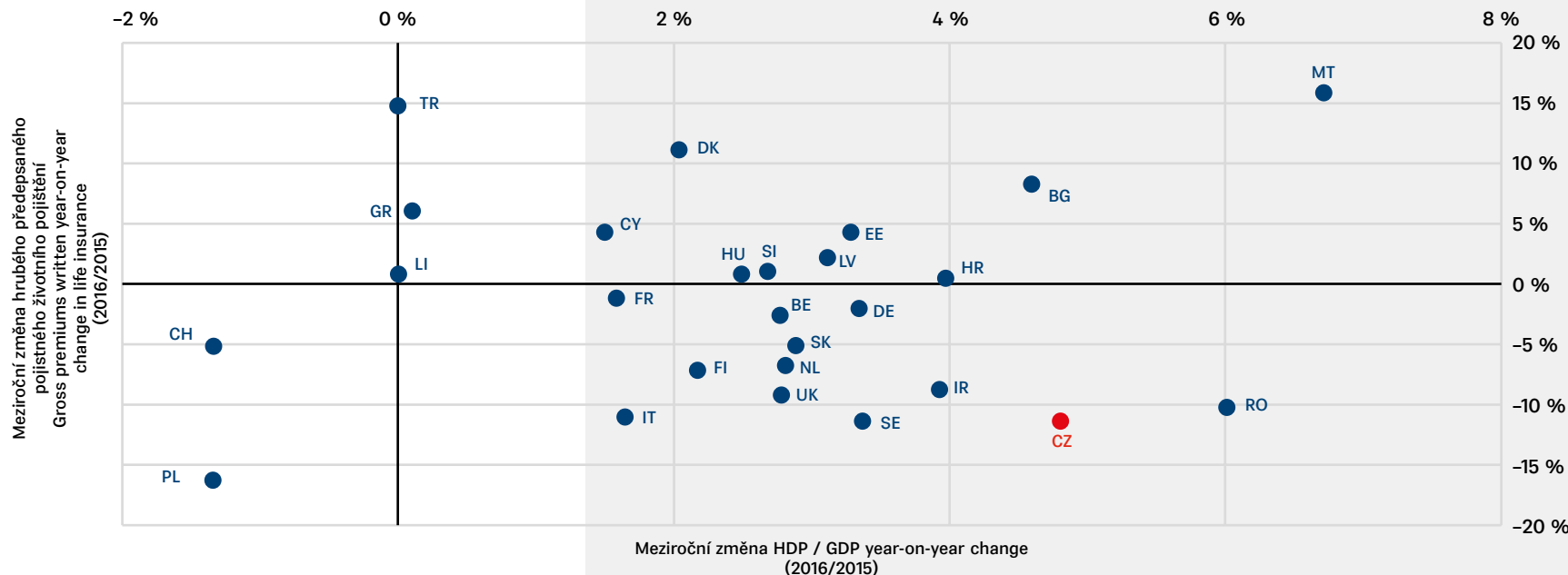
Average premium per capita in EU countries dropped slightly as compared to 2015, reaching € 2,182 in 2016 according to IE (€ 1,949 excluding private health insurance), whereas in the Czech Republic it has been oscillating around € 500 in recent years. This difference requires

Závislost změny hrubého předepsaného pojistného životního pojištění na vývoji HDP (%)

Dependency of changes in GPW for life insurance on GDP development (%)

Zdroj: ČAP, Insurance Europe

Source: ČAP, Insurance Europe

hodnoty 2182 eur (1949 eur bez zahrnutí zdravotního pojištění), zatímco v ČR v posledních letech stále jen osciluje kolem hodnoty 500 eur. Uvedený rozdíl ale vyžaduje citlivou interpretaci. I tento ukazatel mezinárodního srovnání je totiž značně ovlivněn mj. již zmíněným zahrnutím soukromého zdravotního pojištění. Ve vyspělých státech západní Evropy (zvláště např. v Nizozemsku, Německu, Francii, Švýcarsku, Spojeném království a Španělsku) objem předepsaného pojistného sice mnohonásobně převyšuje průměrné evropské hodnoty, ale zvláště s koncepčně značně odlišnou situací v zemích bývalého východního bloku je zcela nesrovnatelný.

Znatelně odlišná je i životní úroveň, což logicky vede k podstatným rozdílům v absolutních finančních částkách vynaložených na krytí rizik. Klíčový vliv má i koncepce sociálního a penzijního zabezpečení, resp. zda je ve hře buď výhradně, nebo dominantně pouze státní systém bez účasti soukromého sektoru, jako např. v ČR, nebo jsou do něj komerční pojistitelé aktivně zapojeni. Motivace pojistníků k využívání těchto produktů je poté významně posílena, což může v tomto ohledu souviset i s příznivým daňovým prostředím. V takovém případě se může jednat až o řádově jiné objemy spravovaných aktiv.

a sensitive interpretation. This indicator is also influenced greatly when subject to international comparison, e.g. by including private health insurance. In developed Western Europe countries (mainly the Netherlands, Germany, France, Switzerland, UK and Spain), total written premiums exceed several times the average European values but given the different concept in countries of the former Eastern Bloc, the situation is incomparable. Also the quality of life differs greatly which then leads to major differences in absolute financial figures spent on covering risks. Also the concept of social and pension schemes have key influence, i.e. whether there is exclusively or dominantly only

the national system, without private sector participation, such as in the Czech Republic, or whether commercial insurers participate actively in the systems. Policyholders' motivation to buy such products is therefore supported greatly which may also relate to favourable tax environment. In such cases, the managed assets can be manifold larger.

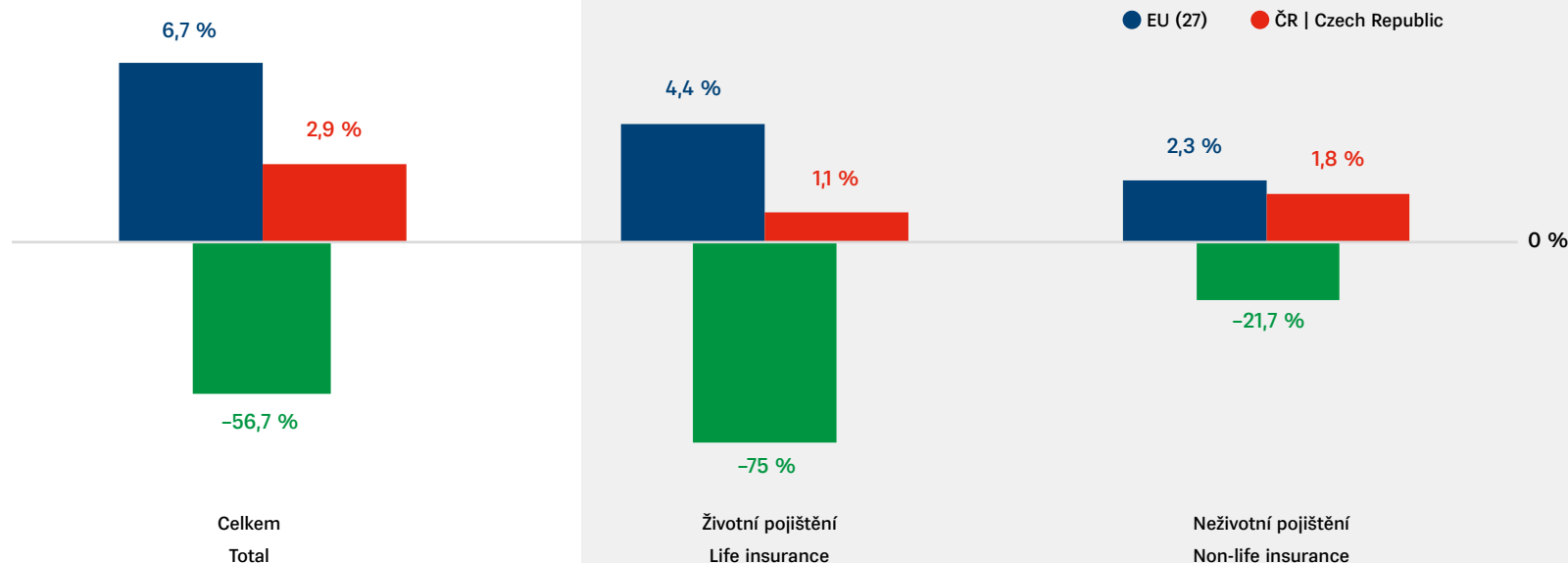
The importance of the insurance industry can also be assessed and compared in terms of its share in the economy of a country or a group of countries measured by the ratio of the premiums to the GDP (insurance penetration). The changes in this indicator are strongly

Propojištěnost (podíl pojistného k HDP) bez zdravotního pojištění v ČR ve srovnání s EU v roce 2017 (%)

Insurance penetration (premiums-to-GDP ratio) excluding health insurance in the Czech Republic compared with the EU in 2017 (%)

Zdroj: ČAP, Insurance Europe
Poznámka: Hodnoty EU z roku 2016 a bez Litvy.

Source: ČAP, Insurance Europe
Note: EU figures for 2016 and excluding Lithuania.

Význam pojišťovnictví lze dále posuzovat a porovnávat i z hlediska jeho váhy v ekonomice země či skupiny zemí poměřované podílem pojistného na HDP (propojištěnost). Změny tohoto ukazatele silně závisí i na vývoji HDP a dá se očekávat, že růst HDP pomůže i růstu předepsaného pojistného zvláště v životním pojištění, a to díky většímu objemu disponibilních finančních prostředků u domácností. Závislost změny předepsaného pojistného v životním pojištění na vývoji HDP lze dobře pozorovat v bodovém grafu. Z něj vyplývá, že v ČR navzdory pokračujícímu solidnímu oživení ekonomiky v roce 2016 paradoxně téměř rekordně klesá předepsané pojistné,

což silně kontrastuje s vývojem u většiny porovnávaných trhů.

Proti celkové propojištěnosti v ČR v roce 2017 ve výši 2,9 % dosahuje průměr zemí EU více než dvojnásobného podílu, ve výši 7,5 % (6,7 % bez zahrnutí zdravotního pojištění), s větší vahou životního (4,4 %) než neživotního (3,1 %, resp. 2,3 %) pojištění.

Jak již bylo naznačeno, srovnání s nejméně úspěšnými státy západní Evropy je bez detailního rozboru obtížně interpretovatelné. Pro lepší pochopení rozdílů je proto vhodné posuzovat propojištěnost v životním a neživotním

dependent on the GDP trend and one can expect that growing GDP will help also to premiums written for life insurance due to growing funds available in households. The dependency of changes in premiums written for life insurance on the GDP development can be observed in the graph. It shows that in spite of solid economic revival in 2016, written premiums are dropping a record level in the Czech Republic, which is in a strong contrast with the development of the majority of compared markets.

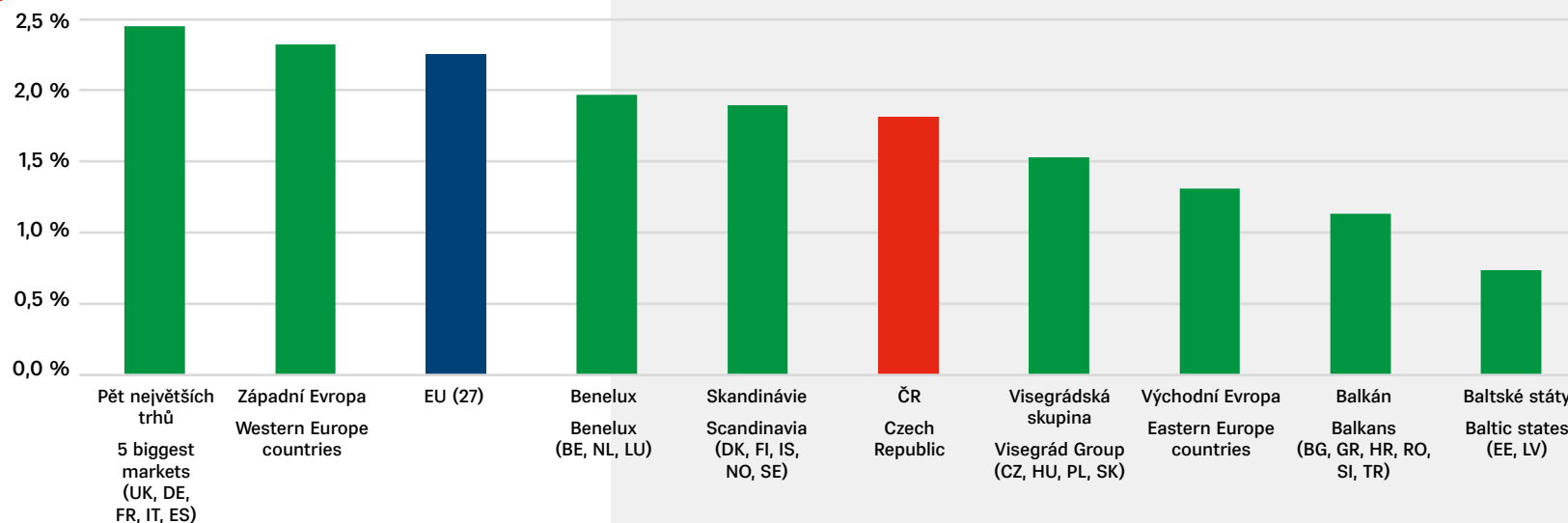
In comparison with the total insurance penetration of 2.9% in the Czech Republic in 2017, the average in EU countries is

more than double at 7.5% (6.7% excluding private health insurance) with a greater weight of life insurance (4.4 %) as opposed to non-life insurance (3.1% and 2.3% respectively).

As suggested above, comparisons with the most advanced countries of Western Europe are difficult to interpret without a detailed analysis. To understand the differences better, it is adequate to assess penetration separately for life and non-life segments, with non-life insurance segments net of health insurance. Then, the differences noted in non-life insurance are not as dramatic and the Czech Republic not only outperforms its Eastern

Propojištěnost v neživotním pojištění bez zahrnutí zdravotního pojištění (%)

Non-life insurance penetration excluding health insurance (%)

Zdroj: Insurance Europe

Source: Insurance Europe

pojištění zvláště, a navíc bez zahrnutí zdravotního pojištění (a pokud možno vycházející z hodnot očištěných o penzijní programy). V takovém případě již nejsou v neživotním pojištění zaznamenány rozdíly tak dramatické a ČR překonává nejen své východní sousedy, ale zároveň se úroveň propojištěnosti blíží evropskému průměru, od kterého se zásadně neodchyluje ani pět největších evropských trhů, v čele se Spojeným královstvím.

Celková situace v životním pojištění už tak příznivá není ani po zmíněném očištění. Pokud se ale srovná propojištěnost pouze u produktů, kde investiční riziko nese pojistník (tzv. „investiční životní pojištění“),

kteří v ČR dominují, jsou výsledky zcela srovnatelné i s vyspělými státy západní Evropy, i když ve srovnání s předchozími obdobími se nijak zásadně nemění. Výjimku představuje pouze skupina skandinávských států, kde propojištěnost investičních produktů dosahuje více než dvojnásobných hodnot. Neznamená to sice, že by ČR v životním pojištění tyto země již dohnala, nýbrž že nabídka a poptávka těchto produktů jsou už dobře saturovány a potenciál pro další rozvoj bude alespoň částečně závislý spíše na vývoji v oblasti související životní úrovně, legislativy, daní i celkového konceptu sociálních, penzijních a příp. i zdravotních systémů v ČR.

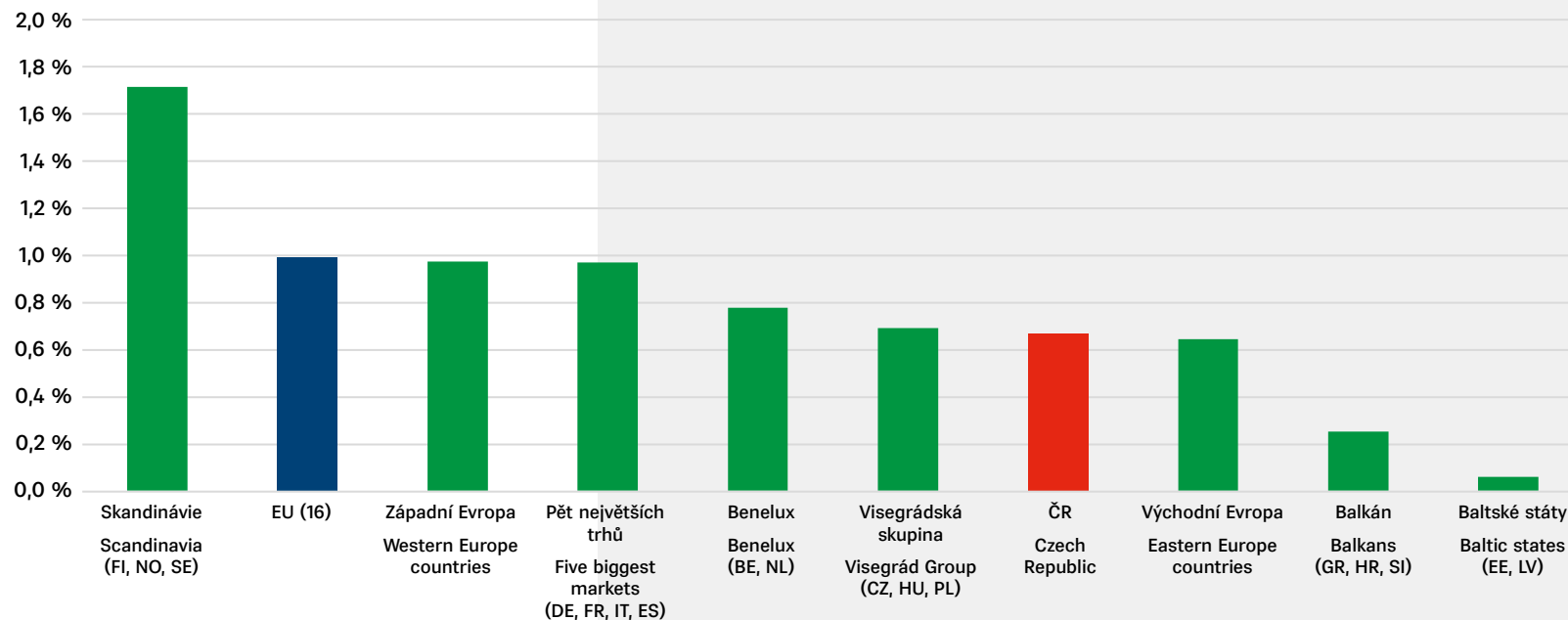
neighbours but also comes close to the European average in terms of insurance penetration, not far from the top five European leaders in insurance penetration with the UK at the top.

The overall situation in life insurance is not so favourable despite the aforementioned adjustment. However, when comparing insurance penetration only with regard to the products where the policyholder bears the investment risk (unit-linked insurance), which dominate in the Czech Republic, the results are quite comparable with developed Western European countries. The only exception is the group of Scandinavian countries, where

the insurance penetration is more than double. While this does not mean that the Czech Republic has already caught up with those countries in terms of life insurance, it shows that demand and supply for these products have been saturated and the potential for further development will, at least in part, depend increasingly on the development in the quality of life, legislation, taxation and the overall concept of social security and pension, and possibly health, systems in the Czech Republic.

Propojištěnost investičních produktů v životním pojištění (%)

Unit-linked products insurance penetration in life insurance (%)

Zdroj: Insurance Europe

Source: Insurance Europe

Regulace pojišťovnictví ČR a EU

Legislativa a pojišťovnictví v ČR

Nejvýznamnějšími přijatými zákony za rok 2017 s dopadem na oblast pojišťovnictví, jejichž připomínkování se ČAP aktivně zúčastnila, byly:

Novela zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Zákon byl vyhlášen pod č. 293/2017 Sb. a nabyl účinnosti 1. ledna 2018. Uvedeným zákonem se do českého právního řádu znovu zakotvila nová kompromisní právní úprava „příspěvku nepojištěných“, která byla výsledkem náročných jednání a diskuzí mezi ČAP/ČKP a Ministerstvem financí ČR. Návrh řeší problematiku aspekty předchozí právní úpravy stanovením povinnosti existence pojištění odpovědnosti z provozu vozidla po celou dobu zápisu vozidla v registru (vyjma

doby jeho vyřazení, vyvezení do jiného státu, zániku a odcizení), zároveň stanoví prekluzivní lhůtu k uplatnění práva na příspěvek a omezuje výši regresního nároku ČKP.

Významným prvkem je i úprava převodu přebývajících finančních prostředků z garančního fondu do fondu zábrany škod. Souvisejícími navrhovanými úpravami je pak návrh na stanovení použití 2 % z prostředků fondu zábrany škod na financování nákladů činnosti Komise fondu zábrany škod, odstranění 14denní lhůty pro vlastníka vozidla k podání žádosti o vyřazení vozidla z registru v případě zániku pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a návrh právní úpravy na daňovou uznatelnost převodu prostředků z garančního fondu do fondu zábrany škod.

Zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti daní

Zákon byl vyhlášen pod č. 170/2017 Sb. a účinnosti nabyl 1. dubna 2017. ČAP v rámci jednání s Ministerstvem financí

Regulation of Insurance Sector in the CR and the EU

Legislation and the insurance sector in the Czech Republic

The most important acts enacted in 2017 with impact on the insurance sector commented actively by ČAP comprise:

Amendment to Motor Third Party Liability Act

The act was promulgated under No. 293/2017 Coll. and came into force 1 January 2018. This Act reintroduced the new compromise regulation on “uninsured’s contribution” that was the result of demanding negotiations and discussions between ČAP/ČKP and the Ministry of Finance. The Act remedies problematic aspects of previous regulations by prescribing the mandatory existence of MTPL insurance

for the entire period in which a vehicle is registered in the vehicle registry (except for the exclusion period, export to another country, end of existence or theft) and the preclusive period for applying the right to a contribution, and it limits the subrogation amount applicable by ČKP.

This Act also regulates the transfer of excessive funds from the guarantee fund into the loss prevention fund. Related proposed provisions include the use of 2% from loss prevention fund for financing the Commission for Prevention Loss, revocation of 14-day period for vehicle owners for applying for deregistering the vehicles in case of terminating MTPL insurance and tax deductibility of money transferred from guarantee fund into loss prevention fund.

Act introducing changes in some tax-related acts

The Act was promulgated under No. 170/2017 Coll. and came into force on 1 April 2017. During negotiations with

ČR prosadila změnu původního návrhu Ministerstva financí v tom smyslu, aby byly odstraněny negativní daňové konsekvence ČKP způsobené předchozí novelou a byla obnovena daňová neutralita fondů ČKP.

Další přijaté zákony a podzákoné předpisy s dopadem do pojišťovnictví

V roce 2017 byly ve *Sbírce zákonů* publikovány tyto zákony a podzákoné předpisy:

- Zákon č. 55/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Zákon č. 58/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Zákon č. 63/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých

souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

- Zákon č. 64/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
- Zákon č. 92/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 105/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti mezinárodní spolupráce při správě daní a ruší se zákon č. 330/2014 Sb., o výměně informací o finančních účtech s USA pro účely správy daní.
- Zákon č. 104/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), a některé další zákony.
- Vyhláška č. 158/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 343/2014 Sb., o registraci vozidel, ve znění pozdějších předpisů.

the Ministry of Finance ČAP succeeded in modifying the original ministerial proposal in sense of lifting negative tax consequences for ČKP introduced under previous amendment and restoring the tax neutrality of ČKP funds.

Other acts and related regulations enacted, with impact on insurance sector

In 2017, the following acts and executive regulations were published in the *Collection of Laws*:

- Act No. 55/2017 Coll., amending Act No. 40/2009 Coll., the Criminal Code, as amended, and Act No. 141/1961 Coll., the Criminal Proceedings Code, as amended, as amended, and further Acts.
- Act No. 58/2017 Coll., amending Act No. 40/2009 Coll., the Criminal Code, as amended, and Act No. 169/1999 Coll., on Serving Prison Terms, as amended, and on change of some other related Law, as amended, and further Acts.
- Act No. 63/2017 Coll., amending Act No. 56/2001 Coll., on conditions for operating vehicles on roads and amending Act No. 168/199 Coll., on motor third party liability insurance (MTPL Act), as amended by Act No. 307/1999 Coll., as amended, and further Acts.
- Act No. 64/2017 Coll., amending Act No. 182/2006 Coll., on insolvency and its resolution (Insolvency Act), as amended, and further Acts.
- Act No. 92/2017 Coll., amending Act No. 164/2013 Coll., on international cooperation in tax administration and on the amendment of certain related Acts, as amended, and Act No. 105/2016 Coll., which amends some international cooperation in tax administration laws and repeal Act No. 330/2014 Coll., on Exchanging Information on Financial Accounts with the United States of America for tax administration.
- Act No. 104/2017 Coll., amending Act No. 365/2000 Coll., on Public administration information systems and on amendments to certain other Acts, as amended, Act No. 181/2014 Coll., on Cybersecurity and the Amendment of Related Acts (Cyber Security Act), and further Acts.
- Decree No. 158/2017 Coll., amending Decree No. 343/2014 Coll., on registering vehicles, as amended.
- Decree No. 163/2017 Coll., amending Decree No. 355/2006 Coll., on setting the conditions for registering, operating, way and conditions for testing old time and sports vehicles, and way and conditions for testing

- Vyhláška č. 163/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 355/2006 Sb., o stanovení způsobu a podmínek registrace, provozu, způsobu a podmínek testování historických a sportovních vozidel a způsobu a podmínek testování silničního vozidla, které je registrováno v registru silničních vozidel, ve znění vyhlášky č. 144/2012 Sb.
- Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích.
- Zákon č. 195/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Uvedeným předpisem byla zakotvena právní úprava bezpečnostních, identifikačních a deblokačních kódů a vydávání dokladů se strojově čitelnými údaji.
- Zákon č. 199/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. července 2018.
- Zákon č. 204/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Zákon č. 249/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění zákona č. 298/2016 Sb.
- Zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci.
- Zákon č. 251/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronické identifikaci.
- Vyhláška č. 308/2017 Sb., o podrobnější úpravě některých pravidel při poskytování investičních služeb.
- Vyhláška č. 309/2017 Sb., o odborné způsobilosti pro distribuci na kapitálovém trhu.
- Zákon č. 365/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích
- road vehicles that are entered in the vehicle registry in sense of Decree No. 144/2012 Coll.
- Act No. 183/2017 Coll., amending certain Acts in relation to adopting the Act on liability for misdemeanour and related proceedings and the Act on certain misdemeanours.
- Act No. 195/2017 Coll., amending Act No. 328/1999 Coll., on personal identity cards, as amended, and further Acts. This act stipulated the regulations for security, identification and de-blocking codes and issuance of cards with machine-readable data.
- Act No. 199/2017 Coll., amending Act No. 361/2000 Coll., on road traffic and amending certain acts (Road Traffic Act) as amended, Act No. 247/2000 Coll., on the acquisition and improvement of the roadworthiness for driving motor vehicles and on changes to some Acts, as amended. Force from 1 July 2018.
- Act No. 204/2017 Coll., amending Act No. 256/2004 Coll., on business activities on the capital market, as amended, and other related Acts.
- Act No. 249/2017 Coll., amending Act No. 340/2015 Coll., on special conditions for the effectiveness of certain contracts, the disclosure
- of these contracts and the register of contracts (Act on the Register of Contracts), as amended by Act No. 298/2016 Coll.
- Act No. 250/2017 Coll., on electronic identification.
- Act No. 251/2017 Coll., amending certain Acts in relation to adopting the Act on electronic identification.
- Decree No. 308/2017 Coll., on the more detailed regulation of certain rules in the provision of investment services.
- Decree No. 309/2017 Coll., on applications and notifications under the Capital Market Undertakings Act.
- Act No. 365/2017 Coll., amending Act No. 198/2009 Coll., on equal treatment and on the legal means of protection against discrimination and on amendment to some laws (the Anti-Discrimination Act), as amended, and other related Acts.

The following is an overview of important bills of legislation with impact on the insurance sector discussed in 2017 where the legislative process has not been completed:

ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Významné legislativní návrhy s dopadem na pojišťovnictví projednávány roku 2017, u nichž nebyl dokončen legislativní proces:

Návrh zákona o distribuci pojištění a zajištění

Ministerstvo financí ČR zahájilo v březnu 2017 mezirezortní připomínkové řízení k návrhu zákona o distribuci pojištění a zajištění, který implementuje směrnici IDD, a návrhu změnového zákona. ČAP se do připomínkového řízení aktivně zapojila a zaslala předkladateli řadu připomínek, např. k nutnosti existence kategorie zprostředkovatelů doplňkového pojištění, právní úpravy tzv. „flotilového pojištění“, k problematice informačních povinností, poskytování rady a doporučení apod., a následně o nich vedla odborné diskuze s Ministerstvem financí ČR. Řada připomínek ČAP byla přijata.

Návrh novely zákona o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu

Klíčovým tématem návrhu byla implementace směrnice o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách. Návrh řešil i úpravu pojištění záruky pro případ úpadku

cestovní kanceláře, konkrétně vytvoření garančního fondu cestovních kanceláří k úhradě nároků klientů převyšujících sjednaný pojistný limit. ČAP se již v roce 2016 zapojila do rozšířeného vnějšího připomínkového řízení a uplatnila řadu připomínek, zejména k podpoře zakotvení právní úpravy garančního fondu. Následně diskuze o konkrétním nastavení garančního fondu a dalších významných prvcích zákona trvaly téměř po celý rok 2017 a návrh byl předložen k projednání vládě až v listopadu 2017. Ani v průběhu roku 2017 tak nestihl zákon absolvovat více než první čtení v Poslanecké sněmovně PČR.

Návrh zákona o zpracování osobních údajů a návrh změnového zákona

V srpnu 2017 bylo zahájeno mezirezortní připomínkové řízení k návrhu zákona o zpracování osobních údajů, který reaguje na přijetí obecného nařízení o ochraně osobních údajů, tzv. „GDPR“, jehož účinnost a přímá použitelnost byly stanoveny na 25. května 2018. Souběžně se konalo také připomínkové řízení ke změnovému zákonu v souvislosti s přijetím GDPR. ČAP uplatnila k návrhům obou zákonů řadu připomínek, např. k možnosti omezení rozsahu práv a povinností ve smyslu čl. 23 nařízení GDPR či k nutnosti doplnit do změnového zákona i změny dalších zákonů (ZPOJ, ZPOV, AML zákona apod.).

Bill on the distribution of insurance and reinsurance

The Ministry of Finance opened an inter-sectoral comment procedure to the bill on the distribution of insurance and reinsurance which implements the IDD Directive and to the change act in March 2017. ČAP participated actively in the comment procedure and sent several comments to the proponent of the bill, e.g. on the necessity of the existence of a category for supplementary insurance brokers, provisions regarding "fleet insurance", notification duties, provision of counsels and recommendations, etc., and subsequently discussed these topics actively with the Ministry of Finance. Several ČAP comments were accepted.

Bill of amendment of the act on certain conditions of business in the field of tourism

The key topic is the implementation of the directive on package travel and linked travel arrangements. The bill also addresses the insurance for the guarantee in the event of bankruptcy of a travel agency, in particular by creating a TA Guarantee Fund to settle client claims in excess of the agreed settlement limit. ČAP participated in the extended external comment procedure and submitted many comments already in 2016; in particular it advocates the enactment of a legal basis for the Guarantee Fund. The follow-

-up discussion on actual settings of the Guarantee Fund and other major bills elements lasted almost the entire year of 2017 and the bill was submitted to the Government only in November 2017. In 2017, the bill made only the first reading in the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic.

Bill on personal data processing and bill on change

In August 2017, the inter-sectoral comment procedure to the bill on personal data processing was opened; the bill reacts to the adoption of the General Data Protection Regulation (GDPR) that came into force and was directly applicable from 25 May 2018. In parallel, a comment procedure to the bill on change related to adopting GDPR was held. ČAP submitted several comments to both bills, e.g. regarding the limitation of rights and obligations in sense of Art. 23 under GDPR or the necessity to include also other acts into the bill on change (Insurance Business Act, MTPL Act, AML Act, etc.).

Draft of the principles on class action bill

The Ministry of Justice produced a draft of the principles on class action bill with the main goal to introduce the concept of class action into Czech Law, by anchoring a process tool that would allow to conduct a judicial proceedings

Návrh věcného záměru zákona o hromadných žalobách

Ministerstvo spravedlnosti ČR vypracovalo návrh věcného záměru zákona o hromadných žalobách, jehož hlavním cílem je zavedení institutu hromadných žalob do českého právního řádu, a to konkrétně zakotvením procesního prostředku, který by umožnil efektivně vést soudní řízení o vyšší počet nároků zakládajících se na stejném nebo obdobném skutkovém a právním základě. ČAP se v rámci mezirezortního připomínkového řízení vyjádřila v tom smyslu, že tato myšlenka přichází předčasně, vzhledem k chystané evropské regulaci, se kterou je navíc v rozporu, a nadto není ani příliš důkladně promyšlena, když do kontinentálního práva zavádí bez důslednějšího provázání prvky zcela odlišného systému anglosaského práva.

Legislativa EU v pojišťovnictví

Rok 2017 byl zejména rokem distribuce a ochrany osobních údajů. Velká pozornost byla zaměřena na otázky distribuce. V roce 2016 došlo k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97 ze dne 20. ledna 2016, o distribuci pojištění (IDD). Původně směrnice měla být provedena do národních právních řádů do 23. února

2018. Na základě této směrnice též mělo dojít k přijetí aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů Evropské komise. Vzhledem k opožděnému přijetí dvou nařízení Evropské komise v přenesené pravomoci k částem IDD týkajícím se dohledu nad produktem a jeho řízení a dále k některým otázkám pojistných produktů s investiční složkou (střet zájmů, pobídky a posouzení vhodnosti a přiměřenosti) započala na unijní úrovni debata též o odložení směrnice IDD. ČAP se velmi aktivně zapojila do příslušných diskuzí a snahy o oddálení směrnice IDD v diskuzi s orgány EU. Výsledkem je plánované oddálení data transpozice k 1. červenci 2018 a data použitelnosti k 1. říjnu 2018. Věcně se ČAP v roce 2017 zaměřovala na obsah výše zmíněných nařízení Evropské komise a dále na prováděcí nařízení Evropské komise k podobě informačního dokumentu k produktům neživotního pojištění. V tomto ohledu se v rámci zapojení do prací v Insurance Europe ČAP snažila zmírnit konečné znění nařízení oproti návrhům ze strany EIOPA.

Druhým hlavním záležitostí v roce 2017 bylo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, tzv. „GDPR“). Toto nařízení se použije ode dne 25. května 2018. Nařízení GDPR nahrazuje dosavadní

with several claimants based on the same or similar factual and legal base. Within the inter-sectoral comment procedure, ČAP expressed its belief that this idea came prematurely given the intended European regulation, which the drafted principles contradict, and moreover that the draft was not well thought through as it introduces elements of a completely different system of Anglo-Saxon Law into the continental Law, without providing for consequent links.

EU legislation in the insurance industry

2017 was mainly the year of personal data protection and distribution. A great deal of attention was focused on the matters of distribution. In 2016, Directive (EU) No. 2016/97 of the European Parliament and of the Council of 20 January 2016 on insurance distribution (IDD) was adopted. Originally, the IDD should have been integrated in the national legal systems by 23 February 2018. Based on this Directive, delegated acts and implementing acts of the European Commission should have been adopted. Owing to a delayed adoption of two Commission Delegated Regulations with IDD relevance regulating product supervision and management and owing to questions arising regarding

unit-linked insurance products (conflict of interests, incentives and assessing suitability and adequacy), also a discussion over postponement of the IDD started at the EU level. ČAP participated actively in the respective discussions and in the efforts to postpone the IDD in discussion with EU bodies. The outcome is the planned postponement of transposition date to 1 July 2018 and applicability date to 1 October 2018. ČAP focused on the content of the above EC Regulations as well as on EC Implementing Regulation regarding the final layout of information document to non-life products. As part of activities within Insurance Europe, ČAP participated in the efforts to moderate the final text of the Regulation in terms of EIOPA proposals.

Another great deal of attention was focused on Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation, “GDPR”). It is applicable since 25 May 2018.

The GDPR supersedes the existing Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free

směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 95/46/ES ze dne 24. října 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Nařízení GDPR zahrnuje zřízení Evropského sboru pro ochranu údajů. Tento sbor sestává ze zástupců všech 28 nezávislých orgánů dozoru a nahrazuje stávající Pracovní skupinu čl. 29 (*Article 29 Working Party*). V roce 2017 Pracovní skupina čl. 29 vydala několikery pokyny, a to zejména k otázce souhlasu, transparentnosti a automatizovaného rozhodování, včetně profilování. Tyto pokyny sice nemají závaznou povahu, ale u národních úřadů na ochranu osobních údajů panuje velký zájem je uplatňovat. I z toho důvodu se ČAP velmi aktivně zapojovala do připomínkování těchto pokynů, jelikož jejich pojetí může mít významné dopady na činnost pojišťovnictví.

V roce 2017 došlo k přijetí level2 předpisu k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1286/2014 ze dne 26. listopadu 2014, o sděleních klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou (PRIIPs), a to nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/653 stanovením regulačních technických norem (RTS) týkajících se prezentace, obsahu, kontroly a úpravy sdělení klíčových informací (KID). Evropské orgány dohledu vydaly též několikery Q&A zpřesňující nařízení Evropské komise

v přenesené pravomoci č. 2017/653, jež stanovuje obsah a formu KID. Dále bylo v roce 2017 přijato *Sdělení Komise: Pokyny k uplatňování nařízení PRIIPs*. Evropská komise se zaměřuje na nejasnosti v level1 nařízení PRIIPs a evropské orgány dohledu k nejasnostem v rámci level2 (RTS-KID). Vyjma těchto oficiálně vydaných Q&A Insurance Europe obdržela též odpovědi na některé technické dotazy k PRIIPs od EIOPA, na jejichž koncepci se podílela i ČAP v pracovní skupině PRIIPs.

V létě 2017 zveřejnila Evropská komise návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o PEPP. Vydáním návrhu započal legislativní proces v Evropském parlamentu a Radě. Penzijní systémy se v EU výrazně liší. Trhy s osobním penzijním pojištěním jsou nerovnoměrně rozvinuté a osobní penzijní produkty nejsou v celé EU stejně dostupné. Iniciativa EU v oblasti osobních důchodů má za cíl doplnit stávající rozdílná pravidla na úrovni EU i na vnitrostátních úrovních, a to přidáním celoevropského penzijního rámce určeného jednotlivcům, kteří si přejí tuto dodatečnou možnost spoření využít. Dle vyjádření Evropské komise tento rámec nemá nahradit ani harmonizovat stávající vnitrostátní systémy osobního penzijního pojištění, ale má nabídnout jednotlivcům nový dobrovolný rámec pro spoření, a to zajištěním dostatečné ochrany spotřebitelů s ohledem na základní vlastnosti produktu. Insurance Europe se návrhu velmi intenzivně věnuje a za účasti asociací

movement of such data. The GDPR involves the establishment of the European Data Protection Board. The Board includes representatives of all 28 independent supervision authorities and supersedes the existing Article 29 Working Party. In 2017, the Article 29 Working Party issued several instructions regarding consent, transparency and automated decision making including profiling. These instructions are not binding; however, national data protection bodies are keen to apply them. This was one of the reasons why ČAP actively participated in commenting these instructions, as their interpretation could have major impacts on insurance activities.

In 2017, level 2 regulation, i.e. Commission Delegated Regulation (EU) 2017/653 of 8 March 2017 supplementing Regulation (EU) No. 1286/2014 of the European Parliament and of the Council on key information documents for packaged retail and insurance-based investment products (PRIIPs) by laying down regulatory technical standards with regard to the presentation, content, review and revision of key information documents (KID) was adopted. European Supervisory Authorities also issued several Q&As detailing the Commission Delegated Regulation (EU) 2017/653 that lays down the content and form of KID. In 2017, Communication from the Commission: Guidance document on the application PRIIPs Regulation was adopted. European Commission

focuses on unclear issues in level 1 PRIIPs Regulation and European Supervisory Authorities focus on unclear issues in level 2 regulations (RTS-KID). Along with these official Q&As, Insurance Europe received answers on certain technical inquiries regarding PRIIPs from EIOPA to whose concept ČAP contributed within the PRIIPs Working Group.

In summer 2017, the European Commission published the draft of European Parliament and Council Regulation on PEPP. By publishing the draft, the legislative process started in the European Parliament and Council. Pension systems differ greatly across Europe. Private pension insurance markets are developed differently and they are not available equally across Europe. The EU initiative regarding private pension aims at complementing the different rules both at the EU and national levels, namely by providing for a Pan-European framework for individuals, who wish to use this additional saving option. According to EC statement, this framework should neither replace nor harmonise the existing national systems of personal pension insurance, but it should offer to individuals a new voluntary saving framework by providing sufficient consumer protection regarding basic product properties. Insurance Europe deals with the proposal intensively and it produced – together with associations from member states in which the PEPP issue is a priority – a list of

členských států, v kterých je otázka PEPP prioritní oblastí, dala dohromady přehled klíčových bodů. Klíčovými body jsou např.: a) dostatečná ochrana individuálních investic, b) skutečné penzijní prvky jako formy dekulace a pokrytí dalších biometrických rizik, c) dlouhotrvající produkt a s tím spojená minimální doba držení, d) otázka schvalování PEPP.

Významné aktivity v roce 2017

- Pracovní skupina čl. 29 vydala pokyny k některým článkům GDPR. ČAP se velmi aktivně zapojovala do připomínkových těchto pokynů. Hlavními otázkami bylo pojetí souhlasů, zajištění informování subjektů údajů a otázky transparentnosti, možnost využití automatizovaného rozhodování, včetně profilování v pojišťovnictví.
- ČAP v rámci pracovní skupiny GDPR započala práci na samoregulačních standardech chování dle GDPR, které by následně byly překlopeny do kodexu chování dle čl. 40 GDPR.
- ČAP se též zúčastnila iniciativy asociací působících na finančním trhu ke zpracování společných výkladových stanovisek k otázkám shromažďování údajů ve skupině a vztahu zprostředkovatel a finanční instituce. Za tím účelem zaslaly asociace ČAP, ČBA, AKAT ČR, USF
- ČR, AČPM, AFIZ ČR, APS ČR a ČLFA základní shrnutí problematických bodů ÚOOÚ se žádostí o schůzku a jednání nad těmito tématy.
- ČAP se intenzivně zapojovala do věcné i politické debaty ohledně přijetí level2 předpisů k směrnici IDD a též jejího odložení z důvodu pozdního přijetí těchto level2 předpisů.
- V ČR vzhledem k opožděné transpozici IDD do národního právního řádu vyvstaly otázky k případným přímým a nepřímým účinkům směrnice IDD a s tím použitelnosti delegovaných aktů. ČAP zpracovala právní stanovisko k míře a rizikům těchto účinků z pohledu práva EU pro členy Legislativní sekce ČAP. Tato analýza byla zaslána i Ministerstvu financí ČR a ČNB.
- ČAP ve spolupráci s členy Motorové sekce zaslala stanovisko ke konzultačnímu materiálu Evropské komise ve věci revize motorové směrnice č. 2009/103/ES (MID). Hlavní pozornost byla směřována na otázku přenositelnosti potvrzení o bezeškodním průběhu a jeho unifikovaného zakotvení v EU a též na rozsah MID zejména v souvislosti s problematikou pojištění MTPL pro vozidla typu segway, elektrokola apod.

key points such as a) sufficient protection of individual investments, b) real pension elements such as decumulation forms and covering biometrical risks, c) long lasting product related to minimal switching period, d) issue of PEPP approving.

Important activities in 2017

- The Article 29 Working Party issued instructions to some GDPR articles. ČAP commented those instructions very actively. The main issues were the consents, informing data subjects, transparency, and the possibility to use automated decision including profiling in insurance sector.
- Within the GDPR Working Group, ČAP started the work on self-regulating standards of behaviour according to GDPR which were then transformed into Code of Ethics under Art. 40 of GDPR.
- ČAP participated also in the initiative of associations active on financial market regarding elaborating joint interpreting statements concerning issues of collecting data within a group and the relation between intermediates and financial institutions. Associations such as ČAP, ČBA, AKAT ČR, USF ČR, AČPM, AFIZ ČR, APS ČR and ČLFA sent basic summary of problematic issues to the Czech Office for Personal Data Protection
- with a request for meeting to discuss these issues.
- ČAP participated intensively in both the factual and political discussions regarding adoption of level 2 regulations to IDD as well as its postponement due to late adoption of these level 2 provisions.
- Due to late transposition of IDD into national law in the Czech Republic, questions rose regarding direct and indirect impacts of IDD and applicability of Delegated Acts. ČAP drafted a legal statement regarding the scope and risks of these impacts from the perspective of EU Law for members of ČAP Legal Section. This analysis was sent also to Ministry of Finance and CNB.
- In cooperation with Motor Section, ČAP sent a statement regarding consultation material of European Commission on revising the Motor Insurance Directive 2009/103/ES (MID). The main attention focused on the portability of confirmation of claim free period and its unification across EU and on the MID scope mainly in relation to applicability of MTPL insurance vehicles such as Segway, e-bikes, etc.
- ČAP started another own initiative concerning the improvement of

- ČAP začala s další vlastní iniciativou v oblasti zlepšování komunikace a informovanosti členů – vydáváním informačních materiálů k diskutovaným tématům. První dva materiály se týkaly GDPR, jmenovitě profilování a souhlasů.
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/1542 ze dne 8. června 2017, kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/35, pokud jde o výpočet regulačních kapitálových požadavků pro některé třídy aktiv pojištěn a zajištěn (infrastrukturní společnosti).

Právní předpisy přijaté v roce 2017¹

- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2358 ze dne 21. září 2017, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97, pokud jde o požadavky na dohled nad produktem a jeho řízení vztahující se na pojišťovny a distributory pojištění.
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2359 ze dne 21. září 2017, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97, pokud jde o požadavky na informace a pravidla výkonu činnosti vztahující se na distribuci pojistných produktů s investiční složkou.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/1469 ze dne 11. srpna 2017, kterým se stanoví standardizovaný formát pro informační dokument o pojistném produktu.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/2190 ze dne 24. listopadu 2017, kterým se mění a opravuje prováděcí nařízení (EU) 2015/2452, jímž se stanoví prováděcí technické normy, pokud jde o postupy, formáty a šablony ve zprávě o solventnosti a finanční situaci v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/2189 ze dne 24. listopadu 2017, kterým se mění a opravuje prováděcí nařízení (EU) 2015/2450, jímž se stanoví prováděcí technické normy, pokud jde o šablony pro předkládání informací orgánům dohledu podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/2015 ze dne 9. listopadu 2017, kterým se stanoví technické informace pro výpočet technických rezerv

communication and awareness of members, i.e. issuing information materials on discussed topics. First two documents were about GDPR, namely about profiling and consents.

Legal regulations adopted in 2017¹

- Commission Delegated Regulation (EU) 2017/2358 of 21 September 2017 supplementing Directive (EU) 2016/97 of the European Parliament and of the Council with regard to product oversight and governance requirements for insurance undertakings and insurance.
- Commission Delegated Regulation (EU) 2017/2359 of 21 September 2017 supplementing Directive (EU) 2016/97 of the European Parliament and of the Council with regard to information requirements and conduct of business rules applicable to the distribution of insurance-based investment products.
- Commission Implementing Regulation (EU) 2017/1469 of 11 August 2017 laying down a standardised presentation format for the insurance product information document.
- Commission Delegated Regulation (EU) 2017/1542 of 8 June 2017 amending Delegated Regulation (EU) 2015/35 concerning the calculation of regulatory capital requirements for certain categories of assets held by insurance and reinsurance undertakings (infrastructure corporates).
- Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2190 of 24 November 2017 amending and correcting Implementing Regulation (EU) 2015/2452 laying down implementing technical standards with regard to the procedures, formats and templates of the solvency and financial condition report according to Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council.
- Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2189 of 24 November 2017 amending and correcting Implementing Regulation (EU) 2015/2450 laying down implementing technical standards with regard to the templates for the submission of information to the supervisory authorities according to Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council.

¹Jedná se o základní výběr předpisů vztahujících se k oblasti IDD, Solventnost II, PRIIPs a GDPR, které byly prioritními oblastmi evropské agendy v roce 2017. V přehledu nejsou zahrnuty dokumenty přijaté ze strany EIOPA a dalších evropských orgánů dohledu ani level 3 předpisy Evropské komise a evropských orgánů dohledu. Dále nejsou v přehledu zahrnuty rozhodnutí Soudního dvora EU ani některé další právní předpisy EU, které nejsou vyloženy zaměřené na otázky pojištnictví, ač mohou mít dopady na činnost pojišťoven.

¹This is a basic selection of regulations relating to IDD, Solvency II, PRIIPs and GDPR that were the priority of European agenda in 2017. The list does not comprise documents adopted by EIOPA, other European Supervisory Authorities and level 3 regulations of European Commission and European Supervisory Authorities. The list does not include decisions adopted by the Court of Justice of the European Union and other EU regulations that do not directly deal with insurance issues even though they may have impact on insurance business.

a primárního kapitálu pro vykazování s referenčními daty od 30. září 2017 do 30. prosince 2017 v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES, o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu.

- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/1421 ze dne 2. srpna 2017, kterým se stanoví technické informace pro výpočet technických rezerv a primárního kapitálu pro vykazování s referenčními daty od 30. června do 29. září 2017 v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES, o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/812 ze dne 15. května 2017, kterým se stanoví technické informace pro výpočet technických rezerv a primárního kapitálu pro vykazování s referenčními daty od 31. března do 29. června 2017 v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES, o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu.
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/669 ze dne 16. prosince 2016, kterým se opravuje bulharské, české, estonské, francouzské, chorvatské, litevské, maltské, rumunské, řecké, slovenské a švédské jazykové znění nařízení

v přenesené pravomoci (EU) 2015/35, jímž se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES, o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu.

- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/309 ze dne 23. února 2017, kterým se stanoví technické informace pro výpočet technických rezerv a primárního kapitálu pro vykazování s referenčními daty od 31. prosince 2016 do 30. března 2017 v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES, o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu.
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/653 ze dne 8. března 2017, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1286/2014, o sděleních klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou stanovením regulačních technických norem týkajících se prezentace, obsahu, kontroly a úpravy sdělení klíčových informací a podmínek pro splnění požadavků na poskytnutí těchto sdělení.

- Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2015 of 9 November 2017 laying down technical information for the calculation of technical provisions and basic own funds for reporting with reference dates from 30 September 2017 until 30 December 2017 in accordance with Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council on the taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance.
- Commission Implementing Regulation (EU) 2017/1421 of 2 August 2017 laying down technical information for the calculation of technical provisions and basic own funds for reporting with reference dates from 30 June until 29 September 2017 in accordance with Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council on the taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance.
- Commission Implementing Regulation (EU) 2017/812 of 15 May 2017 laying down technical information for the calculation of technical provisions and basic own funds for reporting with reference dates from 31 March until 29 June 2017 in accordance with Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council on the taking-up and pursuit

of the business of Insurance and Reinsurance.

- Commission Delegated Regulation (EU) 2017/669 of 16 December 2016 correcting the Bulgarian, Croatian, Czech, Estonian, French, Greek, Lithuanian, Maltese, Romanian, Slovak and Swedish language versions of Delegated Regulation (EU) 2015/35 supplementing Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council on the taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance.
- Commission Implementing Regulation (EU) 2017/309 of 23 February 2017 laying down technical information for the calculation of technical provisions and basic own funds for reporting with reference dates from 31 December 2016 until 30 March 2017 in accordance with Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council on the taking-up and pursuit of the business of insurance and reinsurance.
- Commission Delegated Regulation (EU) 2017/653 of 8 March 2017 supplementing Regulation (EU) No. 1286/2014 of the European Parliament and of the Council on key information documents for packaged retail and insurance-based investment products (PRIIPs) by laying down regulatory

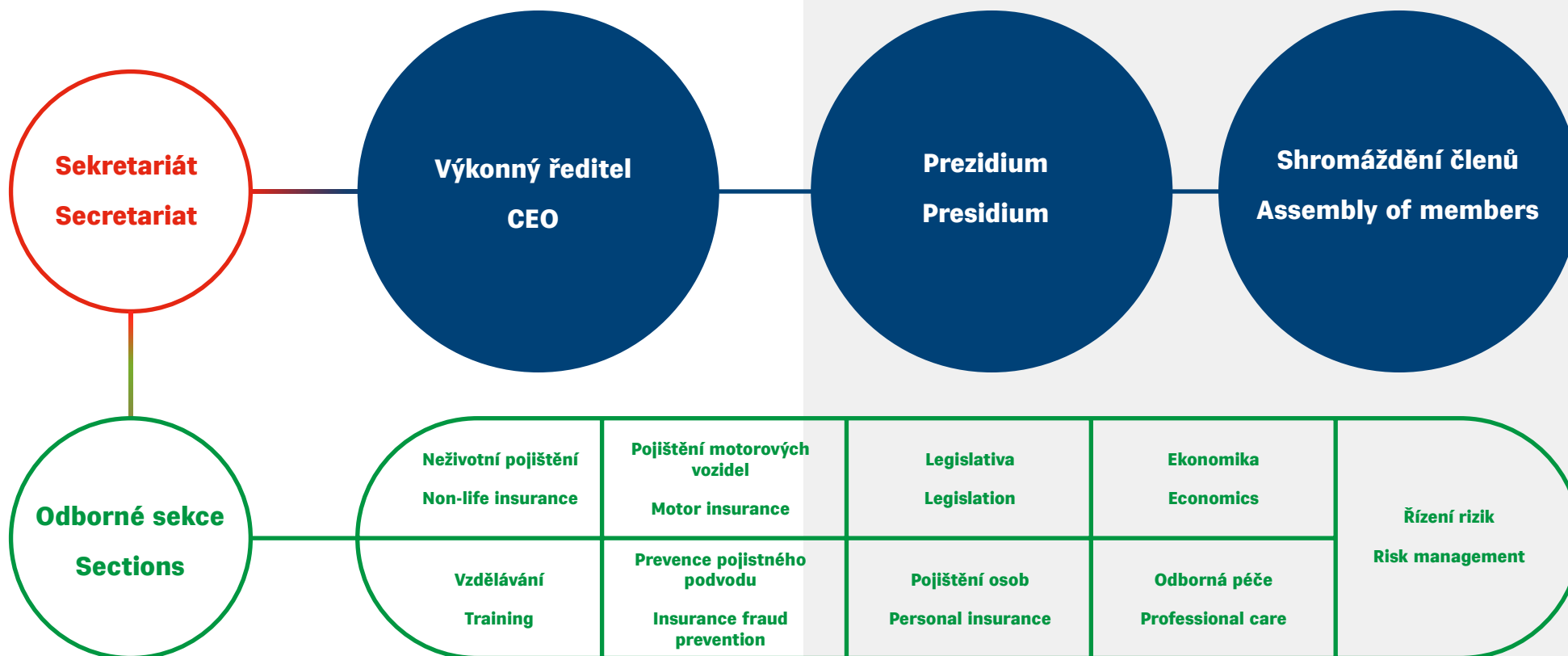
- Revidované Pokyny Výboru čl. 29 týkající se práva na přenositelnost (osobních) údajů WP242 rev.01.
- Revidované Pokyny Výboru čl. 29 týkající se pověřence pro ochranu osobních údajů WP243 rev.01.
- Revidované Pokyny Výboru čl. 29 k určení vedoucího dozorového úřadu pro správce nebo zpracovatele osobních údajů WP244 rev.01.
- Pokyny Výboru čl. 29 pro posouzení vlivu na ochranu údajů a stanovení, zda „je pravděpodobné, že zpracování údajů bude mít za následek vysoké riziko“; WP248 rev.01.
- Pokyny Výboru čl. 29 k ohlašování případů porušení zabezpečení osobních údajů WP250.
- Pokyny Výboru čl. 29 k uplatňování a stanovování správních pokut WP253.
- Pokyny Výboru čl. 29 k souhlasu WP259.
- Pokyny Výboru čl. 29 k transparentnosti WP260.
- technical standards with regard to the presentation, content, review and revision of key information documents and the conditions for fulfilling the requirement to provide such documents.
- Revised Guidelines on the right to data portability of Article 29 Working Party WP242 rev.01.
- Revised Guidelines on Data Protection Officers of Article 29 Working Party WP243 rev.01.
- Revised Guidelines for identifying a controller or processor's lead supervisory authority of Article 29 Working Party WP244 rev.01.
- Guidelines on Data Protection Impact Assessment (DPIA) and determining whether processing is “likely to result in a high risk” of Article 29 Working Party WP248 rev.01.
- Guidelines on Personal data breach notification of Article 29 Working Party WP 250.
- Guidelines on the application and setting of administrative fines of Article 29 Working Party WP253.
- Guidelines on Consent of Article 29 Working Party WP259.
- Guidelines on transparency of Article 29 Working Party WP260.

**Česká
asociace
pojišťoven
a její
členové**

**Czech
Insurance
Association
and its
Members**

Orgány a organizační struktura

Corporate Governance and Organisation Chart

Prezidium Presidium

Prezident | President

Ing. Martin Diviš, MBA
předseda představenstva
a generální ředitel
chairman of the board
of directors and CEO
Kooperativa pojišťovna, a.s.,
Vienna Insurance Group

Viceprezidenti | Vice-Presidents

RNDr. Jakub Strnad, Ph.D.
předseda představenstva
chairman of the board of directors
Allianz pojišťovna, a.s.

Ing. Marek Jankovič
předseda představenstva
a generální ředitel
chairman of the board
of directors and CEO
Česká pojišťovna, a.s.

Členové | Members

Jiří Čapek, MBA
NN Životní pojišťovna N.V.,
pobočka pro ČR
NN Životní pojišťovna N.V.,
Czech Republic branch

Ing. Vladimír Bezděk, M.A.
ČSOB Pojišťovna a.s.,
člen holdingu ČSOB
ČSOB Pojišťovna a.s.,
member of ČSOB Group

Ing. Pavel Menci, MBA
Generali Pojišťovna a.s.

Ing. Jiří Schneller
předseda představenstva
a generální ředitel
chairman of the board
of directors and CEO
AEGON Pojišťovna, a.s.

RNDr. Petr Zapletal, CSc.
Pojišťovna České spořitelny, a.s.,
Vienna Insurance Group

Ing. Martin Žáček, CSc.
UNIQA pojišťovna, a.s.

Kontrolní komise Review Commission

Předseda | Chairman

Ing. Jana Jenšová
ERGO pojišťovna, a.s.

Členové | Members

Ing. Eva Vaňková
HDI Versicherung AG,
organizační složka
HDI Versicherung AG,
organisational unit

Ing. Jaroslav Chlouba
Pojišťovna VZP, a. s.

Hlavní aktivity ČAP

Legislativa

I v průběhu roku 2017 jsme se intenzivně věnovali legislativnímu procesu návrhů pro výkon pojišťovací činnosti zásadních právních předpisů, a sice návrhu novely zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, a návrhu zákona o distribuci pojištění a zajištění. Legislativní proces novely zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, kterou se do českého právního řádu znovu zavádí inovovaná právní úprava „příspěvku nepojištěných“, byl dokončen nabytím účinnosti novely, dnem 1. ledna 2018. Předmětem vládního návrhu zákona o distribuci pojištění a zajištění byla implementace směrnice IDD do českého právního řádu. ČAP vedla intenzivní odborné diskuze s Ministerstvem financí ČR o některých parametrech návrhu tak, aby návrh co nejefektivněji implementoval evropskou regulaci.

Značnou pozornost ČAP věnovala také novému implementačnímu návrhu novely zákona č. 159/1999 Sb., o některých

podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu. Klíčovým tématem je implementace směrnice o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách. Zároveň je navrhováno zakotvení právní úpravy garančního fondu cestovních kancelářů, do kterého budou přispívat cestovní kanceláře a z kterého budou hrazeny nároky klientů přesahující sjednaný pojistný limit. Přijetí právní úpravy garančního fondu je žádoucím cílem pro naplnění požadavku směrnice na povinnost členského státu zajistit v případě úpadku cestovní kanceláře plnou úhradu oprávněných nároků jejích klientů.

ČAP v roce 2017 dále připomínkovala řadu dalších legislativních návrhů zákonů i podzákoných předpisů, které mají větší či menší dopad na výkon pojišťovací činnosti.

IFRS 17 – společný implementační projekt

ČAP vytvořila zvláštní pracovní skupinu, která se zabývá otázkami spojenými s implementací IFRS 17 (nový standard

Key Activities of ČAP

Legislation

In 2017, we worked hard on the legislative process of two draft amendments that are of key importance for pursuing the insurance business, the draft amendment of Act No. 168/1999 Coll., on motor third party liability insurance, and the bill on Insurance and Reinsurance Distribution. The legislative process of the MTPL Act amendment, which reintroduces the innovated rules for “uninsured’s contribution”, was accomplished by the amendment coming into force on 1 January 2018. The subject matter of the Government bill on insurance and reinsurance distribution was the implementation of IDD into Czech Law. ČAP held intensive discussion with the Ministry of Finance at experts’ level about some parameters of the bill in order to implement the regulation in the most efficient way.

Again, we paid a great deal of attention to a new implementation proposal regarding the draft amendment of

Act No. 159/1999 on certain conditions of business in tourism. The key topic is the implementation of the directive on package travel and linked travel arrangements. Also, there is a proposal for enacting regulations for the TA Guarantee Fund, to which travel agencies will contribute and which will be used to pay client claims exceeding the agreed settlement limit. The enactment of a legal framework for the Guarantee Fund is a desired target for fulfilling the directive requirement regarding the obligation of a member state to ensure the full payment of a travel agency clients’ claims in the event of the travel agency’s bankruptcy.

In 2017, ČAP commented many other legislation proposals and regulations with bigger or smaller impact on insurance business.

platný od ledna 2021, o účtování pojistných smluv). V současné době řeší zejména tato témata:

- příprava dvou seminářů: přechod z CAS na IFRS a přechod z IFRS 4 na IFRS 17,
- dopady na tržní statistiky (nová pravidla i formát finančních výkazů jsou výrazně odlišná od dosavadní praxe),
- technické aspekty implementace,
- potenciál přijetí IFRS jako statutárního standardu a základ daně.

Cílem je podpořit členy při implementaci náročných požadavků nového standardu a vytvořit celotržní pozici, o které pak ČAP bude moci jednat s orgány státní moci.

Analýza autonomních vozidel

Pojistní matematici SUPIN komplexně zpracovali téma postupné automatizace vozidel, zejména s důrazem na budoucí změny vozového parku a rozšiřující se objem dat generovaných vozidly, která pojišťovny budou pro kvantifikaci rizika, likvidaci pojistných událostí i další agendy potřebovat. Výsledky očekávaných dopadů do pojištnictví jsou uvedené tak, aby se netýkaly horizontu desítek let za situace plně autonomních vozidel, ale aby reagovaly na rychlý vývoj, který probíhá a dá se aktivně řešit přes ČKP ve prospěch pojišťoven již nyní (spolupráce

s automobilkami a veřejným sektorem na získávání dalších dat potřebných již nyní pro vyhodnocování rizika ve vazbě na černé skříňky, *connected vehicles*, vybavenost vozidel asistenčními systémy a přestupky řidičů). Analýza byla široce citována v médiích a napomohla tak expertnímu vnímání ČAP ze strany veřejnosti.

Pojištění motorových vozidel

Hlavním úkolem roku 2017 bylo podílet se na revizi motorové směrnice, která bude znamenat i značný zásah do národní legislativy. Relevantními body jsou: rozsah působnosti směrnice, potvrzení o bezeškodním průběhu, minimální limity pojistného plnění a problematika insolvence přeshraničního pojistitele. Motorová sekce se dále zabývala nutností revize práce se systémem bonus/malus tak, aby na základě samoregulačního standardu, ke kterému členské pojišťovny ČAP přistoupily, došlo k optimalizaci a standardizaci dat získaných z databáze ČKP. Z likvidace škod z pojištění vozidel se řešila zejména otázka škod na svodidlech v majetku Ředitelství silnic a dálnic. Důležitým bodem byla i otázka Linky pomoci řidičům a možnosti jejího využití.

Sekce neživotního pojištění

V oblasti neživotního pojištění bylo nejzásadnější agendou projednání

IFRS 17 – joint implementation project

ČAP set up a special working group that deals with issues related to IFRS 17 implementation (new standard for posting insurance policies in force from January 2021). The group is dealing mainly with the following issues:

- preparation of two seminars: changing from CAS to IFRS and from IFRS 4 to IFRS 17,
- impacts on market statistics (new rules and layout of financial reports differ from the existing ones),
- technical aspects of implementation,
- potential of adopting IFRS as statutory standard and tax base.

The goal is to support members when implementing demanding requirements of the new standard and create a whole-market position to be negotiated by ČAP and public bodies.

Analysis of autonomous vehicles

SUPIN actuaries elaborated comprehensively the topic of gradual automation of vehicles, mainly with regard to future changes in the vehicle fleets and growing volume of data generated by vehicles that will be needed by insurance companies for risk quantification, loss adjustment

and other agenda. Expected impacts on insurance sector are not provided for dozens of years, once vehicles will be fully autonomous, but they are provided to respond to ongoing rapid development that can be handled by ČKP in favour of insurance companies (current cooperation with car producers and public sector on collecting other data for risk assessment in relation to black boxes, connected vehicles, vehicles equipped with assistance systems and drivers misdemeanours). The analysis was quoted in media and helped ČAP to be seen by the public as an expert.

Motor insurance

The main goal for 2017 was to participate in the revisions of the Motor Insurance Directive which will have major impact also on national legislation. Relevant topics comprise the scope of the Directive, confirmation of loss-free period, minimum compensation limits and insolvency of foreign insurers. Motor Section also dealt with the need to revise the bonus/malus system in order to optimise and standardize data acquired from ČKP database based on self-regulatory standard that was adopted by ČAP members. As for motor claims handling, damage inflicted to crash barriers owned by Road and Motorway Directorate was discussed. Another important topic was the Help Line for

multilicencí pro oblast povodňových map a protipovodňových opatření. V této oblasti proběhlo několik jednání jak se zástupci dodavatele, tak s jednotlivými povodími a Ministerstvem zemědělství ČR a Ministerstvem životního prostředí ČR, kdy hlavním cílem byla spolupráce při dodání podkladových dat pro implementaci potřebných funkcionalit.

Edukační činnost

V rámci svých vzdělávacích aktivit v roce 2017 ČAP připravila pro své členy 17 odborných seminářů k nejrůznějším pojistným tématům. Nejčastěji se jednalo o legislativu, ekonomiku a o odborné semináře pro oblast likvidace. Dotkla se však také témat jako kybernetická rizika nebo pojistné podvody. Vedle toho proběhlo semestrální studium Základy pojišťovnictví, které absolvovalo v jednom cyklu celkem 66 účastníků, přičemž celkový počet účastníků, včetně těch, kteří absolvovali pouze vybrané části cyklu, bylo 104. ČAP také uskutečnila nové studium Likvidace škod z pojištění osob, jež se skládalo ze sedmi přednášek a závěrečných zkoušek, které absolvovalo 13 účastníků, a zopakovala cyklus Likvidace škod z pojištění motorových vozidel, složený z 11 přednášek a závěrečných zkoušek, kterého se zúčastnilo osm osob. Současně ČAP pod záštitou guvernéra ČNB uspořádala 2. konferenci pojistného trhu: Pojišťovny jako lídr, nebo follower

změn?, jejíž návštěvnost dosáhla počtu 219 osob, a dále uskutečnila 1. ročník konference na téma Pojištění kybernetických rizik, kam dorazilo osob 92.

Publikace a komunikační nástroje

Komunikační strategie roku 2017 naplňovala cíle klíčové pro roli Skupiny ČAP/ČKP/SUPIN. Zejména v roce následujícím se snažila korigovat mediální kauzu ve věci sporů o platnost smluv investičního životního pojištění (viz např. nový web sporyozivotko.cz). Navýšil se též počet čtenářů odborných periodik *Pojistný obzor* a *Pojistné rozpravy*, vydány byly *Analýza autonomních vozidel* a *Analýza pojištění obecné odpovědnosti*, které přispěly k hlubší informovanosti pojistného trhu.

Coffice

První rok s portálem Coffice pomohl se šířením a sdílením informací; stal se součástí práce sekcí a pracovních skupin. Odhalil také možnosti ke zlepšení. ČAP s dodavatelem neustále pracuje na zvýšení uživatelského komfortu.

Stěhování

Blízký konec nájemní smlouvy byl v roce 2017 příležitostí najít pro celou Skupinu

Drivers and the possibilities of using this line.

Non-life Insurance Section

As for non-life insurance, the main agenda were the multi-licences for flood maps and anti-flooding measures. Several negotiations were held both with supplier's representatives and catchment area managements and Ministry of Agriculture and Ministry of Environment with the main goal being the cooperation when submitting underlying data for implementation of necessary functionalities.

Education

In 2017, ČAP prepared 17 seminars on various insurance-related topics for its members. Usually, covered topics comprised legislation, economy, and claims handling, but also topics such as cyber risks or insurance fraud were discussed. There was also a one-semester course, Insurance Basics, taken by 66 participants; the total number of all participants including those who took only some parts of the course amounted to 104. ČAP also prepared a new course on Personal Claims Handling comprising seven lectures and final exams passed by 13 participants, and repeated the

course on Motor Claims Handling comprising 11 lectures and final exams passed by eight participants. Under the umbrella of the CNB Governor, ČAP also organised the 2nd Insurance Market Conference: Insurance Companies as Change Leaders or Followers?, attended by 219 participants, and 1st Cyber Risk Conference attended by 92 participants.

Publications and communication tools

The 2017 Communication Strategy fulfilled the key goals for ČAP/ČKP/SUPIN Group. Mainly in the year after, it dealt with a case published in media regarding the dispute about the validity of unit-linked insurance policies (e.g. new web sporyozivotko.cz). The number of subscribers of *Pojistný obzor* (Insurance Horizon) and *Pojistné rozpravy* (Insurance Discussions) rose; *Analysis of autonomous vehicles* and *Analysis of General Liability Insurance* that contribute to better awareness on the insurance market were issued.

Coffice

The first year of Coffice portal helped with distributing and sharing information and became an integral part of work done by individual sections and working group. It also revealed possibilities

ČAP/ČKP/SUPIN nové, moderní prostory přizpůsobené na míru nejen Skupině, ale i členům ČAP. Projekt stěhování byl završen 23. července 2018.

Priority a cíle 2018

Legislativa

Sledovat legislativní vývoj a prosazovat cíle ČAP u právních předpisů upravujících či dotýkajících se pojišťovnictví:

- návrh zákona o distribuci v pojišťovnictví,
- návrh zákona o zpracování osobních údajů,
- návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů,
- návrh novely zákona č. 159/1999 Sb.,
- věcný záměr zákona o hromadných žalobách.

Prosazovat strategické cíle ČAP:

- pojišťovna jako účastník adhezního řízení o náhradě újmy v trestním řízení,
- prosazování *level playing field* (narovnání trhu, přístupu zprostředkovatelů),
- příprava a prosazování jednotné úpravy povinných pojištění ve

- speciálních zákonech,
- posouzení možností a zvážení dopadů navržených právních úprav umožňujících flexibilnější komunikaci s klientem za využití moderních technických prostředků (zejména rozvolnění úpravy týkající se mandatorní písemné formy, odstranění požadavků na předání podkladů na pevném nosiči dat při navržených alternativních cest).

Monitorovat a připomínkovat návrhy právních aktů EU a jiných dokumentů EU a v součinnosti s Insurance Europe prosazovat zájmy evropských pojistitelů (IDD – level2 a level3 akty, PRIIPs – ochrana osobních údajů, V. AML směrnice, revize motorové směrnice).

IFRS – téma tržní statistiky

Příprava na implementaci IFRS představuje vhodný moment pro redefinici tržních statistik ČAP nejen proto, že některá účetní data, ze kterých se dlouhodobě pro statistiky vychází, již nebudou dále jednoduše k dispozici, ale i z těch důvodů, že zvyšující se rozsah předávaných údajů může a měl by vést k rozšiřujícímu se objemu informací o pojistném trhu k využití pro pojistitele i jejich klienty.

Pracovní podskupina – se zastoupením kolegů z pojišťoven i pojistných matematiků SUPIN – k tématu v rámci

for improvement. ČAP together with a supplier are working on improving user comfort.

Moving Out

The expiration of rent agreement in 2017 was an opportunity for the entire ČAP/ČKP/SUPIN Group to find new, modern premises tailor made to the needs of both the Group and ČAP members. The moving project was finished on 23 July 2018.

Priorities and Goals for 2018

Legislation

To monitor the legislation development and enforce ČAP goals in legal provisions regulating or influencing insurance business:

- Insurance Distribution Bill,
- Personal Data Processing Bill,
- Bill amending certain Acts in relation with adopting Personal Data Processing Act,
- Draft amendment of Act No. 159/1999 Coll.,
- White paper on class action bill.

To enforce ČAP strategic goals:

- insurance company as a participant of adhesion procedure for compensations in penal proceedings,
- enforcing level playing field (sorting out market, intermediaries' approach),
- preparation and enforcement of common regulations on mandatory insurance under special laws,
- assessing the possibility and impacts of bills allowing more flexible communication with clients while using modern technologies (mainly lifting provisions prescribing written form, requirements on handing over documents on data carriers when proposing alternative ways).

To monitor and comment on drafts of EU legal acts and other EU documents and together with Insurance Europe advance the interests of European insurers (IDD – level 2 and level 3 regulations, PRIIPs – personal data protection, AML Directive, revisions of MID).

IFRS – market statistics

Preparing for IFRS implementation is the right moment for redefining ČAP market statistics as some accounting data used for long-term statistics are simply not available anymore and because the growing scope of data handed over could

projektu IFRS zpracovala tři okruhy k představení celé pracovní skupině na jednání věnovaném tématu tržních statistik:

- návrh řešení struktury statistik za neživotní pojištění nahrazujících stávající tabulky vývoje hlavních odvětví, resp. typů produktů používaných pro výroční zprávu ČAP, jež jsou historicky postavené na průběžném principu porovnání vyplaceného pojistného plnění a předepsaného pojistného konkrétního kalendářního ročníku;
- návrh řešení komplexní struktury životního pojištění, jež by opět, na rozdíl od stávajícího průběžného přístupu, měla umožnit komplexní sledování technických výsledků životního pojištění;
- porovnání dostupnosti obvyklých ukazatelů používaných pro sledování technických výsledků životního pojištění a kritickou analýzu jejich dostupnosti a vzájemné srovnatelnosti z různých informačních zdrojů (IFRS 17, Solventnost II, *České účetní standardy*).

Revize systému bonus/malus

Projekt poskytující pojišťovně on-line informace o pojistně-školní historii klientů ke stanovení rizikovosti klienta. Pro vyšší transparentnost procesu určení bonusu/malusu bude všem pojišťovně

podávána jednotná forma agregovaných informací o délce pojištění a škodách. Detailní informace zůstanou k dispozici pro možnost další segmentace kmene. Dojde k rozpojení existujících vazeb v rámci pojistně-školního průběhu (smlouvy a jejich škody jsou pojišťovně dosud napojovány ve vztahu k pojistně-školnímu průběhu do posloupných „řetízků“). Sjednocením pravidel a použitím agregovaného výstupu budou zajištěna jednotná vstupní pravidla pro obchodní služby pojišťoven a korektní stanovení výše bonusu/malusu v jednotlivých pojišťovně.

ČKP z celotržních technických výsledků informovala pojišťovně na základě provedených pojistněmatematických analýz SUPIN, že excesivní výše bonusové slevy v situacích, kdy minulá historie klienta zahrnuje způsobené škody, je hlavní příčinou technických ztrát v tomto segmentu, v celkové výši cca 450 mil. Kč za jeden ročník.

Analýza komerčního zdravotního pojištění

ČAP aktivně hledá cesty k odblokování zapojení komerčních pojišťoven do systému hrazení zdravotní péče. O tomto tématu a dalších cestách, jak potřebné změny prosazovat, proběhlo konstruktivní jednání s ministrem zdravotnictví, který si k tématu na základě zkušeností pojišťoven vyžádal podrobnější informace. Pojistní

and should lead to a growing scope of information on insurance market which can be used by insurers and their clients, which can be done in context of the proposals above.

Working Subgroup – with representatives from insurance companies and SUPIN actuaries – drafted within IFRS project three areas to be presented to the entire Working Group during a meeting on market statistics:

- solution proposal for statistics structure for non-life insurance replacing existing development tables for main branches or product types used for ČAP annual report that are historically based on continuous principle of comparing claims paid and premiums written within actual calendar year;
- solution proposal for comprehensive structure of life insurance which should – as compared to the current continuous principle – allow full monitoring of life insurance technical results;
- comparing availability of usual indicators used for monitoring of life insurance technical results and critical analysis of their availability and comparability from various information resources (IFRS 17, Solvency II, *Czech Accounting Standards*).

Revisions of bonus/malus system

Project providing insurance companies with on-line information on clients' insurance and loss history to define clients' riskiness. In order to increase transparency of the process defining bonus/malus, all insurance companies will receive common form of aggregated information on insurance duration and claims made. Detailed information will be available for further portfolio segmentation. Existing links within the insurance and claim history will be disconnected (policies and claims were connected into "chains" in terms of insurance and claim history). Unifying the rules and using aggregated output will provide for common entry rules for sales service of insurance companies and correct definition of bonus/malus in individual companies.

Based on the annual technical results and actuarial analyses carried out by SUPIN, ČKP informed insurance companies that it was the excessive bonus discount provided to clients causing claims in the past that was the main reason for technical losses recorded in this segment and amounting to CZK 450m per year.

matematici SUPIN proto zpracovali dle dostupných informací z pojišťoven, dalších rešerší a zahraničních zkušeností analýzu soukromého zdravotního pojištění, která bude po doladění dílčích připomínek obdrženy od spolupracujících pojišťoven použita pro další pokračující jednání s ministrem zdravotnictví o roli komerčních pojišťoven v systému hrazení nákladů za zdravotní péči.

Prohlubování statistických výstupů o povinném ručení pro členské pojišťovny a veřejnost

V roce 2017 došlo k zásadnímu rozšíření informací získatelných z dat o povinném ručení, zejména v rozsahu stabilní vazby mezi rizikovostí konkrétního klienta z pohledu škodní frekvence i jejich pokrytí průměrnými náklady vůči celkovému portfoliu, včetně zohledňování nejen minulé škodní historie, ale i minulé (ne)placení pojistného, jež má na budoucí rozsah rizika vzniku škod rovněž zásadní vliv. Další prohlubování dostupných poskytovaných výsledků probíhá i v roce 2018.

Plán legislativních prací v roce 2018

V roce 2018 dojde k použitelnosti GDPR a tím pádem bude první část roku vyčleněna implementačním pracím

na změny zpracovávání osobních údajů při výkonu činnosti pojišťovnictví. Na unijní úrovni bude ČAP pokračovat v informování o vývoji pokynů k GDPR ze strany Pracovní skupiny čl. 29 (po květnu přetransformované na Evropský sbor pro ochranu osobních údajů) a též se aktivně podílet na jejich připomínkách. ČAP bude pokračovat v přípravě samoregulačních standardů chování v souladu s GDPR a sledovat vývoj k otázce monitorovacích orgánů na unijní úrovni. ČAP se bude zapojovat do prací na úrovni Insurance Europe v rámci Conduct of Business Committee a Data Protection Project Group.

V oblasti PRIIPs bude ČAP v rámci spolupráce s Insurance Europe nadále monitorovat přijímání level3 předpisů ze strany Evropských orgánů dohledu a dále se koncem roku podílet na přípravě k revizi PRIIPs.

V případě směrnice IDD se bude ČAP nadále aktivně zapojovat do pokračující diskuse ohledně oddálení směrnice IDD a sledovat přijímání případných level3 aktů ze strany Evropské komise a EIOPA.

Na rok 2018 je naplánováno vydání legislativního návrhu revize směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/103/ES, ze dne 16. září 2009, o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění (MID-MTPL), který jistě vzbudí

Analysis of commercial health insurance

ČAP searches actively the ways for unblocking the participation of commercial insurance companies in health care payment system. Both this topic and other ways to enforce the needed changes were discussed with the Ministry of Health, which asked for detailed information based on the experience of insurance companies. Therefore, SUPIN actuaries made an analysis of private health insurance based on information provided by insurance companies, other researches and foreign experience; after aligning comments received from participating insurance companies, this analysis will be used in further meetings with the Ministry of Health about the role of commercial insurance companies within the health care payment system.

Extending statistical outputs on MTPL from member insurance companies and public

In 2017, information obtainable from MTPL data was extended significantly mainly in terms of stable relation between riskiness of a particular client from the perspective of loss frequency and its cover by average costs as compared to the entire portfolio including taking into account both

previous loss history and (non)payment of premium that has major influence on the future risk of loss incurrence. Further extension of available provided results will follow in 2018.

Plan of legislation work in 2018

In 2018, GDPR will be applicable and therefore, the first part of the year will be dedicated to implementation of changes in personal data processing in insurance business. On the EU level, ČAP will keep informing on the guidelines to GDPR adopted by Article 29 Working Party (transformed into European Data Protection Board after May) and it will participate actively in commenting these guidelines. ČAP will carry on preparing self-regulatory standards of behaviour in line with GDPR and it will monitor the development regarding monitoring bodies. ČAP will participate in work at Insurance Europe within Conduct of Business Committee and Data Protection Project Group.

As for PRIIPs, ČAP will continue – within cooperation Insurance Europe – monitoring the adoption of level 3 regulations by European Supervisory Authorities and participate in revisions of PRIIPs.

As for IDD, ČAP will actively participate in ongoing discussions on postponing

mnoho pozornosti. ČAP se nepochybně zapojí do případné veřejné konzultace k legislativnímu návrhu.

V neposlední řadě se rok 2018 ponese v duchu revize směrnice Solventnost II, kdy se očekává vydání doporučení ze strany EIOPA a následné vydání návrhu změn Evropskou komisí.

Sekce neživotního pojištění

Výhled na rok 2018: Cílem je dokončit jednání ohledně poslední z multilicencí v oblasti povodňových map, konkrétně se jedná o implementaci protipovodňových opatření. Dále je pak nutné rozvíjet spolupráci a konzultace návrhů zákonů zejména z oblasti povinného pojištění odpovědnosti, a to na půdě pracovní skupiny Pojištění odpovědnosti.

Pojištění motorových vozidel

Hlavním cílem roku 2018 je dopracovat revizi motorové směrnice a vyjasnit pozici členských pojišťoven s ostatními relevantními subjekty, což je zejména ČNB a Ministerstvo financí ČR.

Vzdělávání

Účast na výběrovém řízení ČNB pro přípravu otázek k odborným zkouškám dle novely zákona o distribuci pojištění a zajištění v konsorciu se společností EFPA.

IDD and monitor adoption of potential level 3 regulations by the European Commissions and EIOPA.

In 2018, it the legislation draft of revisions of Directive 2009/103/EC of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 relating to insurance against civil liability in respect of the use of motor vehicles, and the enforcement of the obligation to insure against such liability (MID–MTPL) is planned to be issued that will surely raise a lot of attention. ČAP will without doubts participate in the public consultation to the legislative proposal.

Last but not least, 2018 will be shaped by Solvency II revisions as EIOPA is expected to issue recommendations and the European Commission to submit an amendment proposal.

Non-life section

2018 forecast: the goal is to finalise negotiations regarding last multi-licences for flood maps, namely the implementation of anti-flooding measures. It is also necessary to develop cooperation and consultation of bills, mainly regarding MTPL in the Parliament.

Motor vehicle insurance

In 2018, the main goal is to finalise the revision of Motor Insurance Directive and to clarify the position of member insurance companies towards other entities, mainly CNB and the Ministry of Finance.

Education

Participation in CNB tender for preparing questions for exams in line with amendment of Insurance and Reinsurance Distribution Act in consortium with the company of EFPA.

Členové a jejich výsledky

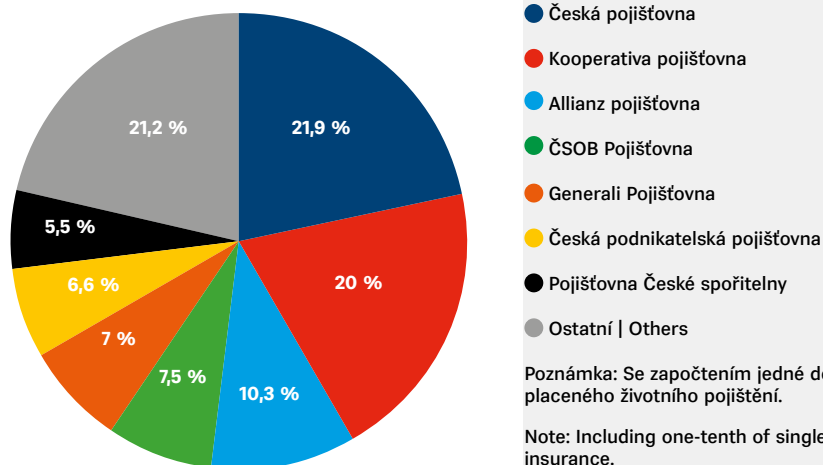
Česká asociace pojišťoven, založená v roce 1994 jako zájmové sdružení komerčních pojišťoven s počtem 16 členů, sdružovala ke konci roku 2017 celkem 27 řádných členů a dva členy se zvláštním statutem (ČKP a EGAP). Aktuální podíl členských pojišťoven na celkovém předepsaném pojistném ČR dosahuje 98 %. Od roku 1998 je ČAP řádným členem evropské pojišťovací a zajišťovací federace Insurance Europe.

Koncentrace trhu je nadále vysoká. Podíl prvních 10 členů na celkovém předepsaném pojistném upraveném podle metodiky ČAP se meziročně mírně snížil a činí 89,1 % (k tomu přispělo i přijetí dvou nových členů na konci roku 2017). Jen nepatrně oslabil podíl obou hlavních skupin: Generali CEE a VIG, z 62 % na 61,4 %.

Pojistný trh v roce 2017 rostl, když se hrubé předepsané pojistné upravené podle metodiky ČAP navýšilo o 4 %. Větší změna nastala v oblasti neživotního pojištění, které posílilo o 6,2 %, což je lepší výsledek v porovnání s předchozím

obdobím (+4,8 % v roce 2016). Naproti tomu se životní pojištění po doznívající loňské ztrátě (-2,1 %) stabilizovalo a jen nepatrně se zkorigovalo - o +0,1 %. Běžně placeným smlouvám se dařilo lépe, když předepsané pojistné meziročně vzrostlo o 0,7 %. To ovšem neplatí pro jednorázově

Pojistné celkem - podíly na trhu v roce 2017 (%) Total premiums - market shares in 2017 (%)

- Česká pojišťovna
- Kooperativa pojišťovna
- Allianz pojišťovna
- ČSOB Pojišťovna
- Generali Pojišťovna
- Česká podnikatelská pojišťovna
- Pojišťovna České spořitelny
- Ostatní | Others

Poznámka: Se započtením jedné desetiny jednorázově placeného životního pojištění.

Note: Including one-tenth of single-payment life insurance.

ČAP Members and their Results

Czech Insurance Association, founded in 1994 as a professional association of commercial insurers with 16 members, had a total of 27 regular members and two special status members (ČKP and EGAP) at the end of 2017. The current share of member insurers in the total

Zdroj: ČAP
Source: ČAP

premiums written in the Czech Republic exceeds 98%. Since 1998 ČAP has been a regular member of Insurance Europe.

Market concentration remains high. The share of the top ten members in the total written premiums adjusted by ČAP methodology has dropped slightly year-on-year to 89.1% (this was helped by accepting two new members at the end of 2017). The share of the two principal groups, Generali CEE and VIG, decreased just slightly from 62% to 61.4%.

The insurance market grew in 2017, as the gross written premiums adjusted using the ČAP methodology grew by 4%. The non-life segment saw a greater change, growing by 6.2%, a little better result compared with the previous period (+4.8% in 2016). By contrast, life insurance stabilized after the loss of last year (-2.1%), and it was able to improve slightly - by +0.1%. Regular premium policies did better, as their respective written premiums grew year-on-year by 0.7%. This does not apply to single-

placené smlouvy, které se dále propadly o necelou pětinu; přesně se předepsané pojistné snížilo o 17,3 % (-23,3 % v roce 2016). Popsané výsledky životního pojištění dále zvýrazňuje i obchodní produkce, jež se po 18% poklesu v roce 2016 zredukovala o dalších 15 % během roku 2017.

Vývoj hospodaření pojišťoven

Základní kapitál členských pojišťoven se v roce 2017 téměř nezměnil (-0,3 %) a dosahuje úrovně 20,4 mld. Kč. Tento ukazatel je ovšem ovlivněn i změnami členské základny (na konci roku 2017 získaly členství v ČAP dvě nové pojišťovny:

HALALI, všeobecná pojišťovna, a. s., a Colonnade Insurance S. A., organizační složka). Hodnota ostatních složek vlastního kapitálu se v roce 2017 snížila o 4,2 % a dosáhla výše 50,6 mld. Kč, a to především vlivem úbytku u ostatních kapitálových fondů, ale i nižšího dosaženého zisku. Celkový zisk členů ČAP (bez zahrnutí zahraniční pobočky AXA životní pojišťovny, a. s., a také bez ročního výsledku EGAP) aktuálně klesl o 10,5 %, na 10,6 mld. Kč, z 11,9 mld. Kč v roce 2016.

Celkové technické rezervy, tedy včetně technických rezerv životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník, se meziročně téměř nezměnily a dosahují

-premium policies, which plummeted by almost one fifth again, specifically by 17.3% (-23.3% in 2016). The results in life insurance are further underlined by sales output, which after a 18% decrease in 2016 dropped by further 15% in 2017.

Development of insurers' performance

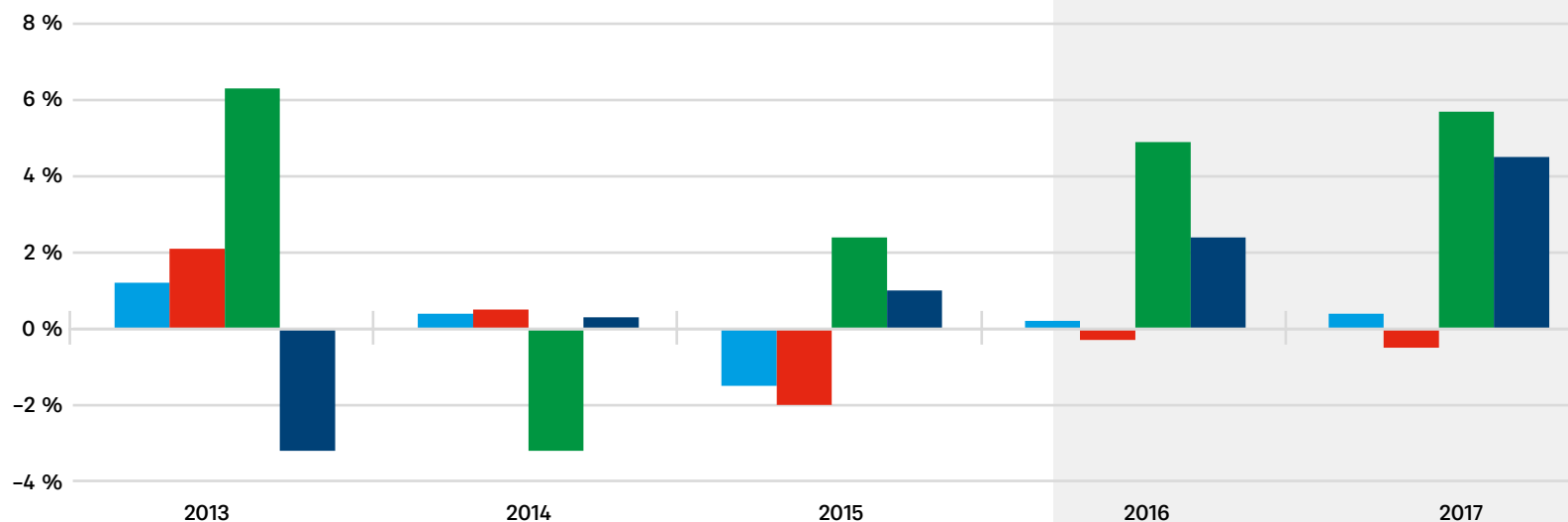
The registered capital of the member insurers remained almost the same (-0.3%) and amounted to CZK 20.4b in 2017. This indicator is influenced by the changes in the membership (two new insurers became members in 2017:

HALALI, všeobecná pojišťovna, a. s., and Colonnade Insurance S. A., organisational unit). Along with that, the value of other equity components decreased by 4.2% to CZK 50.6b in 2017, primarily due to the loss of other capital funds and lower profits. The total profit of ČAP members (excluding the foreign branch of AXA životní pojišťovna, a. s., and the annual result of EGAP) has currently decreased by 10.5% to CZK 10.6b (CZK 11.9b in 2016).

The total technical provisions including technical provisions for life insurance policies where the policyholders bear the investment risk remained almost unchanged year-on-year at CZK 332b.

Meziroční změny technických rezerv (%)

Zdroj: ČAP

Year-on-year changes in technical provisions (%)

Source: ČAP

- Celkem | Total
  - Životní pojištění | Life insurance
  - Technická rezerva v životním pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník
  - Neživotní pojištění | Non-life insurance
- Life insurance technical provision where the policyholders bear the investment risk

hodnoty 332 mld. Kč. Znovu posílily technické rezervy v neživotním pojištění (+4,5 %, na 59 mld. Kč), a naopak dále oslabily v životním pojištění (-0,5 %, na 272 mld. Kč). Samotné technické rezervy životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník, navzdory tomu meziročně posílily o 5,7 %, z 84 mld. Kč na téměř 89 mld. Kč.

Aktiva členských pojišťoven se v roce 2017 navýšila o 4,7 %, na hodnotu 474 mld. Kč. Zvětšilo se i celkové finanční umístění, o 4,2 %, na 423 mld. Kč, a to nyní nejen zásluhou části, v níž je nositelem investičního rizika pojistník a která narostla – obdobně jako příslušné

technické rezervy – o 5,8 %, na 89 mld. Kč, ale i díky zbývající, dominantní části finančního umístění, jež přidala dalších 12 mld. Kč (+3,8 %) a posílila na 335 mld. Kč. V něm si největší, 73% podíl i nadále zachovaly dluhové cenné papíry, ve kterých je uloženo více než 245 mld. Kč finančních prostředků pojišťoven. Akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem se na celkovém objemu podílejí 7 %, stejně jako depozita u finančních institucí. Druhou nejvýznamnější položkou se ale nově staly ostatní půjčky, s podílem dosahujícím 9 %, který se oproti předchozímu roku více než ztrojnásobil.

Technical provisions in non-life insurance increased again (+4.5% to CZK 59b) and technical provisions in life insurance decreased further (-0.5% to CZK 272b). Despite that, technical provisions for life insurance policies where the policyholders bear the investment risk increased 5.7% year-on-year from CZK 84b to almost CZK 89b.

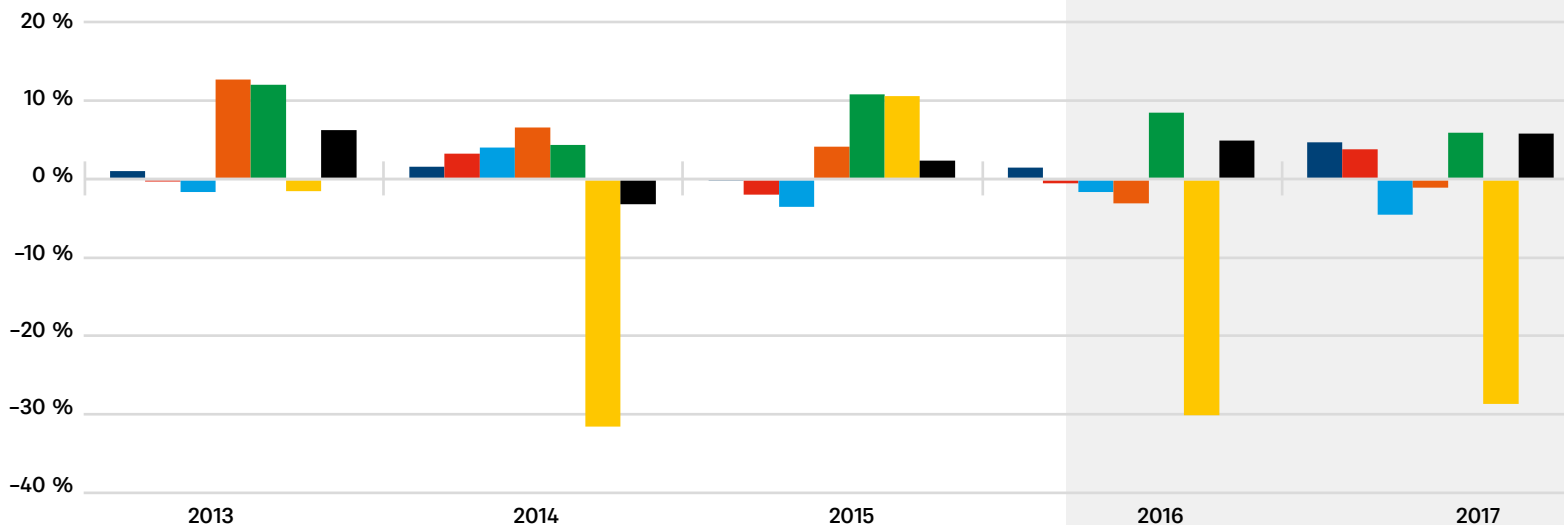
Member insurers' assets increased by 4.7% to CZK 474 billion in 2017. The total financial investments grew by 4.2% to CZK 423b; this is attributable to both the insurance where the policyholders bear the investment risk, which grew – to the same extent as the respective technical

reserves – by 5.8% to CZK 89b and to the remaining, major part of financial placement, which added another CZK 12b (+3.8%) and grew to CZK 335b. Debt certificates still account for the biggest 73% share in this, holding over CZK 245b owned by insurers. Shares and other variable yield securities retained the second position with a 7% share same as deposits with financial institutions. Newly, other loans came the second and reached a share of 9%, which means a triple year-on-year growth.

The year 2017 was also favourable in terms of natural disasters apart from several unfavourable exceptions

Meziroční změny aktiv a finančního umístění (%)

Zdroj: ČAP

Year-on-year changes in assets and financial investments (%)

Source: ČAP

- Aktiva celkem | Total assets
- Finanční umístění (investice) Total financial investments
- Dluhové cenné papíry | Debt securities
- Akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem, ostatní podíly Shares and other variable yield securities, other interests
- Finanční umístění v podnikatelských seskupeních Financial investments in business groups
- Depozita u finančních institucí Deposits with financial institutions
- Finanční umístění životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník Financial investments for life insurance where the policyholders bear the investment risk

I rok 2017 byl přívětivý z pohledu výskytu živelních katastrof navzdory několika nepříznivým událostem, především v podobě letních bouří a přivalových dešťů. Jedinou zásadní výjimkou bylo v poslední čtvrtině roku řádění orkánu Herwart, který napáchal pojištěné škody ve výši cca 1,5 mld. Kč. Ani ten však nezpůsobil takové škody jako např. povodně o několik let dříve. Navzdory tomu se výsledek technického účtu k neživotnímu pojištění opět zhoršil, a to o téměř 27 %. Největší vliv (nominálně i relativně) na to měl růst nákladů na pojistná plnění, které se meziročně navýšily o téměř 3 mld. Kč (+8,7 %), spolu s růstem provozních nákladů. V životním pojištění je situace příznivější. O 2,4 mld. Kč poklesly náklady na pojistná plnění (-5,7 %) a o 4,6 mld. Kč se zvýšily výnosy z finančního umístění (+27,2 %). Proti tomu působilo především navýšení úbytku hodnoty finančního umístění (+5,7 mld. Kč, resp. +104,7 %) a rostoucí náklady na finanční umístění (+2,4 mld. Kč, resp. 25,4 %). I přesto se výsledek technického účtu k životnímu pojištění meziročně zlepšil téměř o 4 %.

Předepsané pojistné

Celkové předepsané pojistné upravené podle metodiky ČAP se zvýšilo o 4 %, na 124 mld. Kč. V neživotním pojištění pokračovalo oživení segmentu pojištění motorových vozidel, kde v roce 2017 rostlo předepsané pojistné o 5,7 %. U pojištění

odpovědnosti z provozu vozidla byl růst méně výrazný a činil 3,7 %. Předepsané pojistné v havarijním pojištění přispělo k růstu více a navýšilo svůj objem o 8,1 %. I přes uvedené navýšení nepřekonal v roce 2017 podíl pojištění vozidel (ale jen o dvě desetiny procentního bodu) 50% hranici předepsaného pojistného v neživotním pojištění (bez zahrnutí zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele a pojistného postoupeného ostatním členům ČAP). Pozitivních výsledků dosáhlo i pojištění majetku a pojištění všeobecné odpovědnosti, s navýšením o 5 %, resp. 6,5 % oproti roku 2016. Pojištění podnikatelských rizik také meziročně posílilo, o +4,9 %.

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla si nadále udržuje dominantní postavení, včetně dopadu na hospodaření pojišťoven. Tabulka E.17 ve statistické části výroční zprávy zachycuje nejdůležitější parametry tohoto pojištění. Několik posledních období byla patrná dlouhodobá nepříznivá tendence projevující se vzrůstajícím rozdílem mezi objemem zaslouženého pojistného a příslušnými náklady odhadovanými na související vzniklé škody. Již sedmý rok vychází celkový technický výsledek tohoto odvětví vyšší než pojišťovněm náležející pojistné (bez zohlednění dalšího vývoje závazků proti jejich prvotnímu odhadu). Ani v roce 2017 nedošlo u podílu výše definovaných nákladů a zaslouženého pojistného (tzv. „kombinovaný škodní poměr“)

in the form of summer thunderstorms and torrential rains. The only exception was Cyclone Herwart in Q4 that caused losses of approx. CZK 1.5b. However, not even Herwart did cause as much damage as the flooding did several years ago. Despite that, the technical account for non-life insurance deteriorated by more than 27%. The greatest factor (nominal and relative) was the growth of claim settlement costs almost by CZK 3b (+8.7%) including growth of operating costs. The situation in life insurance is relatively more favourable. The costs of claim settlement decreased by CZK 2.4b (-5.7%) and financial investment yield grew by 4.6b (+27.2%). By contrast, the net yield from financial investments decreased (CZK +5.7b, i.e. +104.7%) and costs of financial investment grew (CZK +2.4b, i.e. 25.4%). Nevertheless the bottom line of the technical account for life insurance improved interannually by approximately 4%.

Written Premiums

The total premiums written adjusted using the ČAP methodology grew by 4% to CZK 124b. In the non-life segment, the rejuvenation of the motor insurance segment continued as the premiums written grew by 5.7% in 2017. The growth was less pronounced with the motor third party liability segment at 3.7%. Premiums written for motor hull

insurance contributed more towards the growth, increasing by a promising 8.1%. In spite of the above increase, the share of motor insurance did not exceed (albeit by just 0.2 pp) 50% of premiums written in the non-life insurance segment (excluding mandatory employer's liability insurance and premiums ceded to other ČAP members) in 2017. Property insurance and general liability insurance also achieved positive results, growing by 5% and 6.5%, respectively. Business risk insurance also grew with a year-on-year growth rate of 4.9%.

Motor third party liability insurance retains its principal importance including the effect on insurers' performance. Table E.17 in the statistics section of this Annual Report shows the most important parameters of this segment. Over the last few years there has been a long-term unfavourable trend and an increasing gap between the amount of the premiums earned and the respective estimated costs of the related damage. For seven consecutive years, the overall technical result of the industry has been higher than the related premiums (regardless of the further development of liabilities compared with the initial estimation). Not even in 2017 the ratio of the above costs and earned premiums (the combined ratio) evolved positively, as it amounted to 108.6%, which still indicates costs higher than premiums. The bottom line in recent years has

k významnému pozitivnímu posunu, kdy zmíněný ukazatel dosáhl hodnoty 108,6 %, což i nadále ukazuje na vyšší náklady proti pojistnému. Zejména v segmentech nákladních vozidel, leasingových společností a flotilového pojištění vycházejí výsledky posledních let v rozsahu technické ztráty desítek procent.

Životní pojištění v minulosti dlouhodobě rostlo. V roce 2013 se ale projevilo ztelné zpomalení, které o rok později přešlo do mírného poklesu, a ten se v roce 2015 výrazně prohloubil. Nezanedbatelný vliv na to měla i legislativní úprava z konce roku 2014, která značně omezila daňové výhody spojené s uhrazením pojistného.

Pokles se zopakoval i v roce 2016. Teprve v roce 2017 se objevily první náznaky zlepšení popsané situace, kdy se běžně placené pojistné mírně navýšilo, o 0,7 % (-1,2 % v roce 2016), zatímco jednorázově placené pojistné se dále propadlo o značných 17,3 % (-23,3 % v roce 2016). Klesající trend se také projevuje v tzv. „obchodní produkci“ (tj. nově uzavíraných smlouvách). Ta po loňském propadu o necelých 18 % opět ztratila téměř 15 %. Běžně placeným smlouvám, které jsou co do počtu dominantní, se dařilo lépe, objem předepsaného pojistného přesto posílil jen o necelé 1 %. Na celkový vývoj nového obchodu v roce 2017 tak mají větší vliv objemově významnější produkty

been in fact a technical loss amounting to tens of percent, in particular in the cargo vehicle, lease financing and fleet insurance segments.

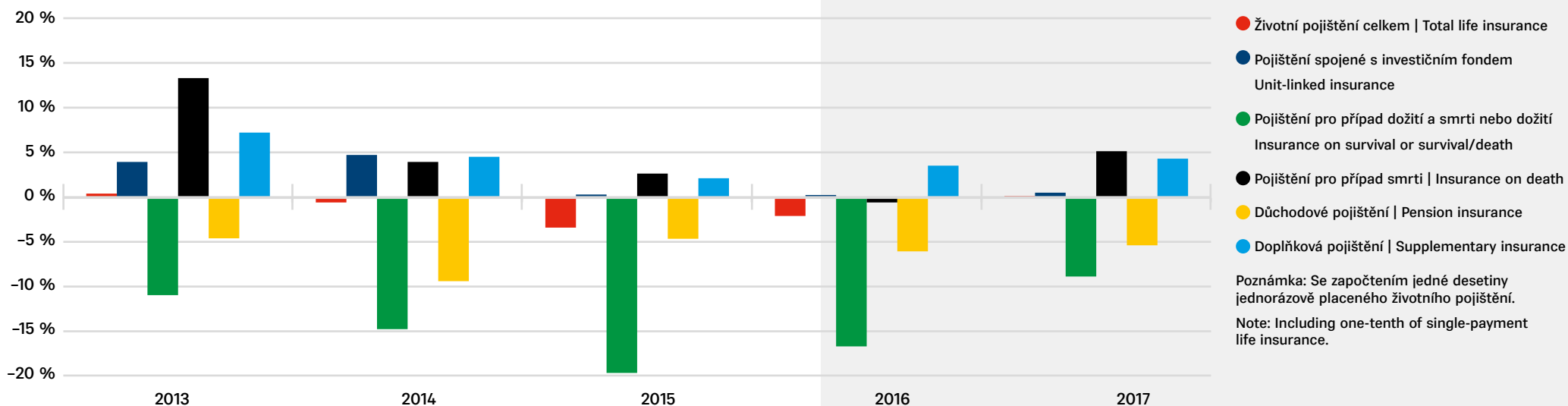
Life insurance grew for a long period of time in the past. The growth slowed down appreciably in 2013, turned into a slight decrease one year later, and the decrease deepened still in 2015. A significant influence in this respect was attributable to a legislative change in late 2014, which strongly restricted tax benefits associated with premium payments. The decrease continued in 2016. Only in 2017, first signs of a betterment of the described situation

appeared as regular premiums grew slightly by 0.7% (-1.2 in 2016) whereas single premiums decreased by a significant 17.3% (-23.3% in 2016). The decrease trend is also reflected in sales output (i.e., newly concluded policies). Following an almost 18% drop last year, it decreased significantly again by almost 15%. Policies with regularly paid premiums, which dominate in terms of number, fared somewhat better and the amount of premiums written still increased by almost 1%. As a result, the overall development in new business in 2017 was influenced more strongly by products with greater volume and single premiums, losing further 22%. Single

Meziroční změny upraveného předepsaného pojistného v životním pojištění (%) Year-on-year changes in adjusted premiums written for life insurance (%)

Zdroj: ČAP

Source: ČAP

Poznámka: Se započtením jedné desetiny jednorázově placeného životního pojištění.
Note: Including one-tenth of single-payment life insurance.

s jednorázově placeným pojistným, které ztrácí dalších 22 %. Jednorázově placené smlouvy jsou ale pro pojistníka spíše investiční příležitostí než ochranou před riziky a v čase jejich popularita mezi investory velmi kolísá. Proto je vhodné se při celkovém hodnocení vývoje životního pojištění soustředit především na běžně placené smlouvy, jež reprezentují stabilní smluvní základnu těchto odvětví. Celou situaci tak nakonec dokresluje počet nově uzavíraných smluv životního pojištění, který se meziročně dále snížil o cca 50 000 (z toho bylo cca 44 000 běžně placených smluv), a zároveň jejich celkový počet klesl o necelých 163 000 (z toho bylo 69 000 běžně placených smluv).

Vyřízené pojistné události a pojistná plnění

Celkový počet vyřízených pojistných událostí meziročně narostl o 1,8 %, na 2,78 mil. Tento výsledek souvisí především s vývojem v neživotním pojištění, kde jich meziročně nastalo o 6,5 % více. K růstu znatelně přispěl i větší počet škod z živelních událostí nebo léčby podstoupené v zahraničí (meziročně +57 %, resp. 21 %). Přesto se rok 2017 vyznačoval absencí významných přírodních katastrof. Jedinou zásadní výjimkou byl v poslední čtvrtině roku orkán Herwart, který odhadem napáchal 47 000 pojištěných škod. Oproti roku 2016 narostl i počet pojistných událostí z pojištění

vozidel a v případě havarijního pojištění se jednalo o více než 12% nárůst. I přes pokračující ekonomické oživení ČR spojené s rekordně nízkou nezaměstnaností nedošlo v roce 2017 k dalšímu navyšování registrací škod v zákonném pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech nebo nemocech z povolání. Proti celkovému navyšování počtu pojistných událostí působí i další snižování jejich počtu v životním pojištění (-7,6 %), zejména kvůli útlumu předčasného ukončování smluv životního pojištění spojeného s výplatou odkupného.

Více pojistných událostí se dlouhodobě vyřizuje v produktech neživotního pojištění. V roce 2017 jich členské pojišťovny zlikvidovaly cca 1,9 mil. Navíc podíl životního pojištění v posledním období klesal. Na celkovém počtu vyřízených pojistných událostí se podílelo životní pojištění 30,3 % (33,4 % v roce 2016) a neživotní pojištění 69,7 % (66,6 % v roce 2016).

Navzdory růstu počtu vyřízených pojistných událostí se objem nákladů na pojistná plnění oproti roku 2016 nepatrně snížil, a to o 0,2 % (-3,3 % v roce 2016). V tomto případě ale znovu platí, že uvedený pokles je způsoben téměř výhradně událostmi v životním pojištění, kde se vyplacené pojistné plnění meziročně snížilo o 6 % (-15,3 % v roce 2016), na hodnotu 39,5 mld. Kč. V neživotním pojištění (bez vlivu zákonného pojištění odpovědnosti

premium policies tend to be understood as investment opportunities rather than risk protection for policyholders and their popularity among investors fluctuates significantly in time. This is why an overall rating of the trend in life insurance should focus primarily on regular premium policies which represent the stable basis of the segments. The overall situation is illustrated by the number of newly concluded life insurance policies, which decreased by about 50,000 year-on-year (thereof approx. 44,000 regular premium policies), while the total number of policies decreased by more than 163,000 (including 69,000 regular premium policies).

Claims settled and claims paid

The total number of claims settled grew by 1.8% year-on-year to CZK 2.78m. This is primarily due to the trend in non-life insurance where the number of claims increased by 6.5% year-on-year. The increase is also attributable to a higher number of claims caused by natural disasters or medical expenses abroad (+57% year-on-year, i.e. 21%). However, 2017 was free of any major natural disasters, with the only exception being Cyclone Herwart that caused approx. 47,000 losses. Compared with 2016, the number of claims in motor claims grew and in case of motor hull insurance the growth was more than 12%. In spite of

economic recovery in the Czech Republic and a record-breaking low unemployment rate, the number of claims registered under employer's liability insurance for work-related injuries and occupational diseases did not grow. The drop in life claims (-7.6%) counteracted the overall growing numbers of claims, mainly due to a reduction in premature contract termination associated with surrender value settlements.

More claims have been settled in non-life insurance products in the long-term perspective. In 2017, member insurers settled almost 1.9m of them. In addition, the share of life insurance has decreased in the most recent period. Life insurance accounted for 30.3% of the total number of claims settled (33.4% in 2016) and non-life insurance accounted for 69.7% (66.6% in 2016).

In spite of growing number of settled claims, the amount of claim settlement costs decreased slightly by 0.2% in comparison with 2016 (-3.3% in 2016). In this case, however, the decrease is almost exclusively due to claims in life insurance where claims settled decreased by 6% year-on-year (-15.3% in 2016) to CZK 39.5b. By contrast, the amount of claims in non-life insurance (excluding mandatory employer's liability insurance) increased by 5.1% (+8.7% in 2016) and it exceeded life insurance by CZK 4.6b. In spite of a leap

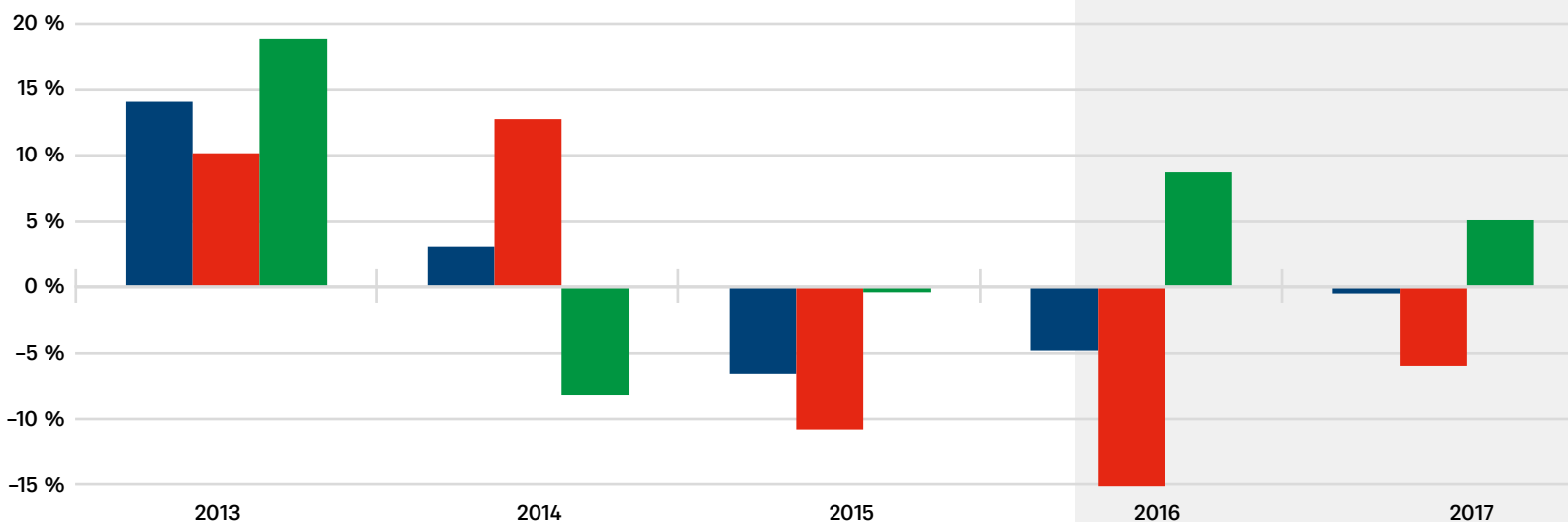
zaměstnavatele) výše způsobených škod naopak rostla, a to o 5,1 % (+8,7 % v roce 2016), a překonala tak životní pojištění o 4,6 mld. Kč. Navzdory skokovému růstu počtu živelních událostí se objem příslušných odškodnění meziročně navýšil jen o 5,5 % (+21,1 % v roce 2016) a dosáhl hodnoty 4,3 mld. Kč. To ovšem již neplatí pro havarijní pojištění vozidel, kde významný růst počtu vyřízených škod více koresponduje i s růstem objemu náhrad o 9 %, s částkou 12,4 mld. Kč. K poklesu naopak dochází pouze u škod z krádeží a v zemědělském pojištění. Ty ale dohromady zahrnují odškodnění nedosahující ani hodnoty 1 mld. Kč. Poslední sledovanou oblast s významným

objemem pojistných plnění reprezentuje pojištění všeobecné odpovědnosti. Navyšování výplat každoročně sice postupně zpomalovalo, ale i tak v roce 2017 dosáhly rekordní hodnoty, 3,3 mld. Kč (+1,2 %).

Po zlomovém momentu v roce 2011, kdy nadpoloviční většina objemu vyplacených pojistných plnění poprvé patřila životnímu pojištění, došlo v roce 2016 mezi oběma hlavními segmenty k vyrovnání. Trend snižování podílu životního pojištění pokračoval i v roce 2017, kdy se situace změnila opět ve prospěch neživotního pojištění, které aktuálně drží 52,8% podíl ve vyplácených náhradách.

Meziroční změny vyplaceného pojistného plnění (%)

Zdroj: ČAP

Year-on-year changes in claims paid (%)

Source: ČAP

- Vyplacené pojistné plnění celkem
Total claims paid
- Životní pojištění | Life insurance
- Neživotní pojištění | Non-life insurance

in growth of number of NATCAT claims the compensations paid grew only by 5.5% (+21.1% in 2016) and reached CZK 4.3b. This does not apply to motor hull insurance, however, where a major increase in the number of claims settled corresponds to a greater amount of settlements, amounting to CZK 12.4b (+9%). On the contrary, only agriculture insurance claims and claims due to theft dropped, however, the claims paid do not even reach CZK 1b. The last area with major amount of claims paid is the general liability insurance. The compensation payment growth slowed down gradually every year, nevertheless, it reached record level of CZK 3.3b (+1.2%) in 2017.

Following the turning point of 2011 when life insurance accounted for more than one half of the amount of claims paid for the first time, the situation evened out in 2016. This trend of a dropping share of life insurance continued in 2017, as insurers paid again a greater portion of claim settlements for non-life insurance, i.e. 52.8% of claims paid.

New supervisory reports collected by CNB in line with Solvency II methodology deliver an extended view on various key data and indicators necessary for the assessment of current development not only from the insurance market perspective. Innovative is mainly the

Nové dohledové výkazy sbírané ČNB v souladu s metodikou Solventnost II nabízejí rozšířený pohled na řadu klíčových údajů a ukazatelů nezbytných pro posouzení aktuálního vývoje nejen ze strany autority pojistného trhu. Inovativní je především využití hodnot z vývojových trojúhelníků pojistného plnění a technických rezerv v členění podle roku vzniku pojistných událostí. Použití vhodných pojistněmatematických metod poté z takto dostupných dat umožňuje velmi přesně odhadnout celkový závazek pojistitele se stejnou dobou vývoje pro všechny roky vzniku (tedy i pro mladší, ještě dostatečně nevyvinuté ročníky) oproti

tradičnímu přístupu, který umí pracovat pouze s aktuální souhrnnou hodnotou platnou pro příslušný kalendářní rok. Takový výsledek ukazuje nejen konečná finanční odškodnění, která pojistitelé poskytují svým klientům, v každém ročníku zvlášť, ale zároveň umožňují i jejich přímé srovnání bez vlivu různého časového odstupu od doby vzniku příslušných škod.

Graf „Projekce konečného závazku neživotního pojištění v členění podle druhu pojištění“ ukazuje podíl celkového závazku členských pojišťoven ČAP (bez zahrnutí zahraničních poboček) spočteného metodou mnichovského Chain-Ladderu

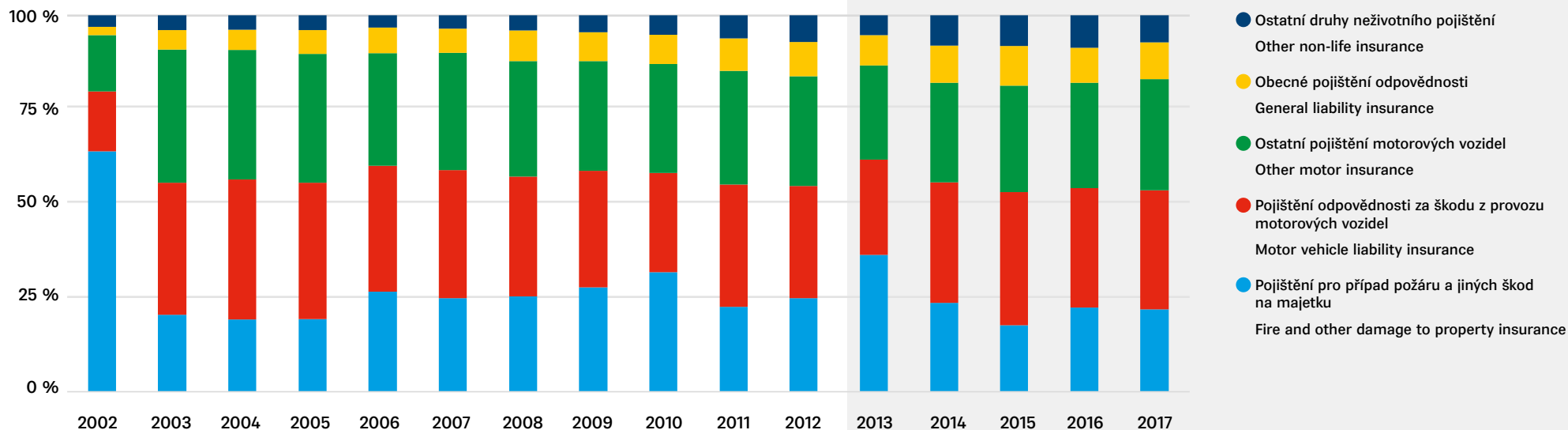
use of values provided by claims and technical provisions calculated based on run-off triangles divided according to the year of incurrence. Using suitable actuarial methods thus allows – based on available data – making quite accurate estimates of insurer's total liability for the identical period of development for all incurrence years (i.e. also for young, not yet developed years) as compared to traditional approach which can use only current sum total for particular calendar year. Such result both shows final financial compensations provided by insurers to their clients per each year and allows direct comparison excluding

the influence of time elapsed since the claim incurrence.

The graph of projection of non-life final liability shows the share of total liability of ČAP members (excluding foreign branches) calculated by using the Chain-Ladder method divided according to dominant insurance branches according to Solvency II definition. The graph also shows that property insurance share changes in hikes according to natural catastrophes (mainly floods in 2002, 2006, 2010 and 2013), whereas the share of other insurance branches remain stable in time.

Projekce konečného závazku neživotního pojištění v členění podle druhu pojištění (%) – metoda mnichovského Chain-Ladderu Projection of non-life final liability calculated by using the Chain-Ladder method (%)

Zdroj: ČAP
Source: ČAP

v členění podle dominantních druhů pojištění dle definice Solventnosti II. Z grafu je mj. dobře patrné, jak se až skokově mění podíl pojištění majetku podle výskytu přírodních katastrofických událostí (především povodní v roce 2002, 2006, 2010 a 2013), zatímco podíl ostatních druhů pojištění je v čase výrazně stabilnější.

Na základě výše uvedených principů lze sledovat postup likvidace škod z pohledu vývoje výplat pojistného plnění. Některé závažné události vyžadují dlouhodobou péči a může trvat mnoho let (až desetiletí), než dojde k jejich definitivnímu uzavření a vypořádání všech závazků. To nastává

např. v situaci vážného poškození zdraví s trvalými následky, kdy pojišťovny vyplácejí doživotní renty poškozeným, kteří již často nejsou schopni nejen pracovat, ale ani se o sebe postarat, resp. plnohodnotně se zapojit do běžného života, a bez této finanční kompenzace by se jejich životní standard zásadním způsobem zhoršil. Sledováním vyplacených plnění pouze na tradiční bázi kalendářního roku z účetních výkazů se tak zanedbává dlouhodobý charakter likvidace závažných škod, kdy jejich významná část je uhrazena až v následujících letech po jejich vzniku a jedná se tak o podstatně složitější proces, než se může z pohledu průběžného uvažování zdát.

Based on the principles above one can monitor the progress of claims handling from perspective of claims paid. Certain serious claims require long-term handling and it may last years (even decades) before they are closed and all claims settled. E.g. in case of serious injuries with permanent consequences when insurance companies pay out annuities to the injured persons who cannot work let alone take care of themselves and lead normal lives and their quality of life would deteriorate greatly if not being paid financial compensations. Monitoring the claims paid only on the traditional basis of a calendar year from accounting reports does not reflect the long-term

nature of handling serious claims, when the major part of compensations is paid in the years after the incurrence, and the entire process is more complex than it may seem.

The table with long-term development of non-life claims paid divided according to insurance branches shows average share of claims paid in the final liability after certain number of years of development. Major part of compensations are paid during the first years after the loss incurrence, however, the most serious claims, amounting to dozens of per cent of the total liability, are handled also through the next years; this applies

Dlouhodobý vývoj výplat pojistného plnění neživotního pojištění v členění podle druhu pojištění (%) Long-term development of non-life claims paid divided according to insurance branches (%)

Zdroj: ČAP

Source: ČAP

Uhrazeno Paid	Neživotní pojištění celkem Total non-life insurance	Pojištění odpovědnosti za škodu z provozu motorových vozidel Motor vehicle liability insurance	Ostatní pojištění motorových vozidel Other motor insurance	Pojištění pro případ požáru a jiných škod na majetku Fire and other damage to property insurance	Obecné pojištění odpovědnosti General liability insurance
Po 1 roce After 1 year	61 %	53 %	79 %	63 %	36 %
Po 2 letech After 2 years	86 %	79 %	98 %	90 %	65 %
Po 3 letech After 3 years	91 %	85 %	98 %	95 %	73 %
Po 5 letech After 5 years	93 %	89 %	98 %	97 %	78 %
Po 10 letech After 10 years	95 %	92 %	98 %	97 %	81 %
Po 15 letech After 15 years	95 %	93 %	98 %	97 %	83 %

Tabulka „Dlouhodobý vývoj výplat pojistného plnění neživotního pojištění v členění podle druhu pojištění“ ukazuje průměrný podíl pojistných plnění na konečném závazku po určitém počtu uběhlých let vývoje. Dominantní část plnění se sice zpravidla proplácí již v prvním roce od vzniku příslušných pojistných událostí, ale likvidace těch nejzávažnějších, s podílem na celkovém závazku v řádu desítek procent, pokračuje

i během následujících let, a to zejména v pojištění odpovědnosti. V nejzávažnějších případech jsou kompenzace poškozeným vypláceny doživotně (zpravidla desítky let) a tento specifický a dlouhodobý charakter závazků pojištěoven je nezbytné při posuzování jejich technických výsledků řádně zohlednit.

mainly to liability insurance. In the most serious cases, compensations are paid to damaged parties lifelong (usually dozens of years) and this specific and long-lasting nature of insurers' liabilities is necessary to be duly reflected when assessing their technical results.

Řádní členové

Regular Members

AEGON Pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

Na Pankráci 26/322, 140 00 Praha 4
Tel. | Phone: +420 244 090 800
Fax: +420 244 090 390
E-mail: dotazy@aegon.cz
www.aegon.cz

Generální ředitel | CEO

Ing. Jiří Schneller

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Ing. Jiří Schneller

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Gijsbert Dorotheus Jeuken

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

28. 3. 2007

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 4. 2005

Allianz pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

Ke Štvanici 656/3, 186 00 Praha 8
Tel. | Phone: +420 241 170 000
Fax: +420 242 455 555
E-mail: info@allianz.cz
www.allianz.cz

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

RNDr. Jakub Strnad, Ph.D.

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Petros Papanikolaou

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 1. 1993

AXA pojišťovna a.s.

Adresa | Address

Lazarská 13/8, 120 00 Praha 3
Tel. | Phone: +420 225 021 300
Fax: +420 225 021 282
E-mail: info@axa.cz
www.axa.cz

Generální ředitel | CEO

Robert Gauci

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Robert Gauci

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Jean-Yves Le Berre

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

29. 3. 2009

Datum zahájení činnosti Start of operations

29. 5. 2008

AXA životní pojišťovna a.s.

Adresa | Address

Lazarská 13/8, 120 00 Praha 3
Tel. | Phone: +420 225 021 300
Fax: +420 225 021 282
E-mail: info@axa.cz
www.axa.cz

Generální ředitel | CEO

Robert Gauci

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Robert Gauci

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Jean-Yves Le Berre

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

25. 11. 1997

Datum zahájení činnosti Start of operations

21. 7. 1995

**BNP PARIBAS
CARDIF**

BNP Paribas Cardif Pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

Plzeňská 3217/16, 150 00 Praha 5
Tel. – zákaznické centrum | Phone – customer service:
+420 234 240 234,
sekretariát | secretariat: +240 234 240 221
Fax: +420 234 240 112
E-mail – zákaznické centrum | customer service:
czinfo@cardif.com, sekretariát | secretariat:
anna.cermakova@cardif.com
www.cardif.cz

Generální ředitel | CEO

Ing. Zdeněk Jaroš, MBA

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Ing. Zdeněk Jaroš, MBA

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Pier-Paolo Dipaola

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

28. 11. 2000

Datum zahájení činnosti Start of operations

11. 10. 1996

Colonnade Insurance S. A., organizační složka

Adresa | Address

Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha 4
Tel. | Phone: +420 234 108 311
E-mail: info@colonnade.cz
www.colonnade.cz

Generální ředitel | CEO

Mgr. Dominik Štros

Prezident | President

Peter Csakvari

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

27. 11. 2017

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 4. 2016

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Adresa | Address

Pobřežní 665/23, 186 00 Praha 8
Tel. | Phone: +420 957 444 555
E-mail: info@cpp.cz
www.cpp.cz

Předseda představenstva

Chairman of the board of directors

Ing. Jaroslav Besperát

Předseda dozorčí rady

Supervisory board chairman

Ing. Martin Diviš, MBA

Podíl zahraniční účasti

Foreign ownership interest

0 %

Členství v ČAP od | Member since

17. 3. 1998

Datum zahájení činnosti

Start of operations

6. 11. 1995

Česká pojišťovna a.s.

Adresa | Address

Sídlo | Residence:
Spálená 75/16, 113 04 Praha 1
Centrála | Headquarters:
Na Pankráci 1720/123, 140 00 Praha 4
Klientský servis | Client service: +420 241 114 114
www.ceskapojistovna.cz

Generální ředitel | CEO

Marek Jankovič

Předseda představenstva

Chairman of the board of directors

Marek Jankovič

Předseda dozorčí rady

Supervisory board chairman

Miroslav Singer

Podíl zahraniční účasti

Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti

Start of operations

1. 5. 1992

Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.

Adresa | Address

Na Pankráci 1720/123, 140 00 Praha 4
Tel. | Phone: +420 267 222 515
E-mail: info@zdravi.cz
www.zdravi.cz

Generální ředitel | CEO

Miroslav Chlumský

Předseda představenstva

Chairman of the board of directors

Miroslav Chlumský

Předseda dozorčí rady

Supervisory board chairman

Ladislav Korobczuk

Podíl zahraniční účasti

Foreign ownership interest

0 %

Členství v ČAP od | Member since

25. 11. 1997

Datum zahájení činnosti

Start of operations

1. 7. 1993

ČSOB Pojišťovna a.s., člen holdingu ČSOB

Adresa | Address

Masarykovo náměstí 1458, Zelené Předměstí,
530 02 Pardubice
Tel. | Phone: +420 467 007 111
Fax: +420 467 007 444
E-mail: info@csobpoj.cz
www.csobpoj.cz

Předseda představenstva

Chairman of the board of directors

Ing. Vladimír Bezděk, M.A.

Předseda dozorčí rady

Supervisory board chairman

Ing. Petr Hutla

Podíl zahraniční účasti

Foreign ownership interest

99,76 %

Členství v ČAP od | Member since

25. 11. 1996

Datum zahájení činnosti

Start of operations

17. 4. 1992

D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR

Adresa | Address

Vyskočilova 1481/4, 140 00 Praha 4
Tel. | Phone: +420 267 990 711
Fax: +420 267 990 722
E-mail: das@das.cz
www.das.cz

Generální ředitel | CEO

Mgr. Jitka Chizzola

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Johannes Loinger

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

0 %

Členství v ČAP od | Member since

17. 3. 1998

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 2. 1995

Direct pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

Nové sady 996/25, 602 00 Brno
Tel. | Phone: +420 221 221 221
E-mail: info@direct.cz
www.direct.cz

Generální ředitel | CEO

Pavel Řehák

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Pavel Řehák

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Martin Kúšik

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

0 %

Členství v ČAP od | Member since

28. 3. 2008

Datum zahájení činnosti Start of operations

2. 9. 1998

ERGO pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

BB Centrum – budova BETA, Vyskočilova 1481/4,
140 00 Praha 4
Tel. | Phone: +420 221 585 111
E-mail: info@ergo.cz
www.ergo.cz

Generální ředitel | CEO

Ing. Jana Jenšová

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Ing. Jana Jenšová

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Dkfm. Thomas Schöllkopf

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

17. 3. 1998

Datum zahájení činnosti Start of operations

22. 9. 1994

ERV Evropská pojišťovna, a. s.

Adresa | Address

Křížkova 237/36a, 186 00 Praha 8
Tel. | Phone: +420 221 860 860
Fax: +420 221 860 100
E-mail: klient@ERVpojistovna.cz
www.ERVpojistovna.cz

Generální ředitel | CEO

JUDr. Vladimír Krajčůček

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

JUDr. Vladimír Krajčůček

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Richard Gustav Johann Bader

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti Start of operations

16. 9. 1993

Generali Pojišťovna a.s.

Adresa | Address

Sídlo | Residence:
Bělehradská 299/132, 120 00 Praha 2
Centrála | Headquarters:
Na Pankráci 1720/123, 140 00 Praha 4
Klientský servis | Client service: +420 244 188 188
E-mail: servis.cz@generali.com
www.generali.cz

Generální ředitel | CEO

Pavel Mencl

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Pavel Mencl

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Luciano Cirinà

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 12. 1993

HALALI, všeobecná pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

Jungmannova 32/25, 115 25 Praha 1
Korespondenční adresa | Correspondence address:
Lešanská 1176/2a, 141 00 Praha 4
Tel. | Phone: +420 224 948 473
E-mail: info@halali.cz
www.halali.cz

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Ing. Vladimír Sládeček

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

JUDr. Petr Valenta

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

0 %

Členství v ČAP od | Member since

27. 11. 2017

Datum zahájení činnosti Start of operations

11. 11. 1993

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

Římská 2135/45, 120 00 Praha 2
Tel. | Phone: +420 222 119 119
E-mail: info@hvp.cz
www.hvp.cz

Generální ředitel | CEO

Ing. Josef Kubeš

Předsedkyně představenstva Chairman of the board of directors

Ing. Vladimíra Ondráková

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Ing. Karel Richter

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

0 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti Start of operations

11. 11. 1992

HDI Versicherung AG, organizační složka

Adresa | Address

Jugoslávská 29/620, 120 00 Praha 2
Tel. | Phone: +420 220 190 210
Fax: +420 220 190 299
E-mail: info@hdiczech.cz
www.hdiczech.cz

Generální ředitel | CEO

Otakar Cudlman

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Günther Weiß

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Jens Wohltat

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

21. 12. 1993

Datum zahájení činnosti Start of operations

21. 12. 1993

Komerční pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

Karolinská 650/1, 186 00 Praha 8
Tel. | Phone: +420 800 106 610
Fax: +420 224 236 696
E-mail: servis@komercpoj.cz
www.kb-pojistovna.cz

Generální ředitel | CEO

Stéphane Corbet

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Stéphane Corbet

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Philippe Marcel Perret

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

51 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 11. 1995

Datum zahájení činnosti Start of operations

6. 11. 1995

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Adresa | Address

Pobřežní 665/21, 186 00 Praha 8
Tel. | Phone: +420 956 421 111
Fax: +420 956 449 000
E-mail: info@koop.cz
www.koop.cz

Generální ředitel | CEO

Ing. Martin Diviš, MBA

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Ing. Martin Diviš, MBA

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Prof. Elisabeth Stadler

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

96,32 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 3. 1993

MAXIMA pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

Italská 1583/24, 120 00 Praha 2
Tel. | Phone: +420 273 190 400
Fax: +420 273 190 412
E-mail: info@maxima-as.cz
www.maximapojistovna.cz

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Ing. Petr Sedláček

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Ing. Rudolf Bubla

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

96,59 %

Členství v ČAP od | Member since

29. 3. 2009

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 7. 1994

MetLife Europe d.a.c., pobočka pro ČR

Adresa | Address

Purkyňova 2121/3, 110 00 Praha 1
Tel. | Phone: +420 227 111 111
Fax: +420 227 111 777
E-mail: info@metlife.cz
www.metlife.cz

Generální ředitel | CEO

Mario F. Valdes

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti Start of operations

17. 7. 1992

NN Životní pojišťovna N.V., pobočka pro ČR

Adresa | Address

Nádražní 344/25, 150 00 Praha 5
Tel. | Phone: +420 257 471 111
Fax: +420 257 473 555
E-mail: klient@nn.cz
www.nnpojistovna.cz

Vedoucí organizační složky Head of organisational unit

Jiří Čapek, MBA

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Jiří Čapek, MBA

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 6. 1992

Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group

Adresa | Address

Náměstí Republiky 115, Zelené Předměstí, 530 02
Pardubice
Tel. | Phone: +420 958 888 111
E-mail: info@pojistovnacs.cz
www.pojistovnacs.cz

Generální ředitel | CEO

RNDr. Petr Zapletal, MBA

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

RNDr. Petr Zapletal, MBA

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Ing. Martin Diviš, MBA

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

90 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 1. 1993

Pojišťovna VZP, a. s.

Adresa | Address

Ke Štvanici 656/3, 186 00 Praha 8
Tel. | Phone: +420 233 006 311
E-mail: info@pvzp.cz
www.pvzp.cz

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Robert Kareš, Ph.D., MBA

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

MUDr. JUDr. Petr Honěk

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

0 %

Členství v ČAP od | Member since

28. 3. 2007

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 5. 2004

Slavia pojišťovna a.s.

Adresa | Address

Revoluční 1/655, 110 00 Praha 1
Tel. | Phone: +420 255 790 111
Fax: +420 255 790 199
E-mail: sekretariat@slavia-pojistovna.cz
www.slavia-pojistovna.cz

Generální ředitel | CEO

Mgr. Karel Waisser

Předseda představenstva Chairman of the board of directors

Mgr. Karel Waisser

Předseda dozorčí rady Supervisory board chairman

Mgr. Jakub Schejbal

Podíl zahraniční účasti Foreign ownership interest

0 %

Členství v ČAP od | Member since

20. 11. 1995

Datum zahájení činnosti Start of operations

1. 6. 1994

UNIQA pojišťovna, a.s.

Adresa | Address

Evropská 136/810, 160 12 Praha 6
Tel. | Phone: +420 225 393 456
Fax: +420 225 393 777
E-mail: info@uniqua.cz
www.uniqua.cz

Generální ředitel | CEO

Ing. Martin Žáček, CSc.

Předseda představenstva

Chairman of the board of directors

Ing. Martin Žáček, CSc.

Předseda dozorčí rady

Supervisory board chairman

Dr. Wolfgang Kindl

Podíl zahraniční účasti

Foreign ownership interest

100 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

Datum zahájení činnosti

Start of operations

1. 7. 1993

Členové se zvláštním statusem

Special Status Members

Česká kancelář pojistitelů

Adresa | Address

Main Point Pankrác, Milevská 2095/5, 140 00 Praha 4
Tel. | Phone: +420 221 413 111
ID datové schránky | Data case ID: qcgxgxn
E-mail: info@ckp.cz
www.ckp.cz

Výkonný ředitel | CEO

Mgr. Jan Matoušek

**Předseda správní rady
Chairman of the board of directors**

RNDr. Jakub Strnad, Ph.D.

**Podíl zahraniční účasti
Foreign ownership interest**

0 %

Členství v ČAP od | Member since

22. 2. 2000

**Datum zahájení činnosti
Start of operations**

1. 1. 2000

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.

Adresa | Address

Vodičkova 34/701, 111 21 Praha 1
Tel. | Phone: +420 222 841 111
Fax: +420 222 844 001
E-mail: info@egap.cz
www.egap.cz

Generální ředitel | CEO

Ing. Jan Procházka

**Předseda představenstva
Chairman of the board of directors**

Ing. Jan Procházka

**Předseda dozorčí rady
Supervisory board chairman**

Ing. Jaroslav Šulc, CSc.

**Podíl zahraniční účasti
Foreign ownership interest**

0 %

Členství v ČAP od | Member since

26. 10. 1993

**Datum zahájení činnosti
Start of operations**

1. 6. 1992

Přehled pojistných produktů

Insurance Products Overview

(1) Povinné pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. | Compulsory motor third party liability insurance is also available for businesses. (2) Jiná pojištění odpovědnosti za škodu např. v běžném občanském životě. | Other damage liability insurance, such as in day-to-day situations. (3) Pojištění staveb dokončených nebo nedokončených. | Insurance of buildings and structures, completed or under construction. (4) Pojištění All Risks pro případy poškození nebo zničení věcí jakoukoliv událostí. Rozsah tohoto pojištění je vymezen negativně jeho výlukami. | All Risks insurance covers property damage or destruction due to any event whatsoever. Coverage is defined by policy restrictions. (5) Pojištění technických rizik – pojištění strojů a strojních zařízení, stavební a montážní pojištění, pojištění elektrotechniky. | Technical risks insurance – insurance of machinery and equipment, construction and installation insurance, insurance of electrical equipment. (6) Pojištění finančních rizik – např. pojištění škod v bankách a v jiných finančních ústavech způsobených zpronevěrou, podvodem či paděláním. | Financial risks insurance – such as coverage of losses in banks and other financial institutions due to embezzlement, fraud or counterfeiting. (7) Pojištění úvěrů – obecná platební neschopnost, vývozní úvěr, hypoteční úvěr, podnikatelský úvěr, zemědělský úvěr. | Credit insurance – general insolvency, export loans, mortgage loans, business loans, agricultural loans.

	Pojištění průmyslu a podnikatelů Industry and corporate insurance										Zemědělské pojištění Agriculture insurance											
	Živelní pojištění Natural hazards insurance	Pojištění pro případ poškození vodou z vodovodního zařízení Water-pipe damage insurance	Pojištění přerušení provozu Business interruption insurance	Pojištění pro případ škod způsobených krádeží či loupežným přepadáním Theft or robbery insurance	Pojištění odpovědnosti za škodu Liability insurance	Pojištění All Risks (4) All Risks insurance (4)	Havarijní pojištění vozidel Motor damage insurance	Pojištění právní ochrany Legal expenses insurance	Pojištění technických rizik (5) Technical risks insurance (5)	Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání Workmen's compensation	Povinné pojištění odpovědnosti u vybraných povolání Selected professions compulsory liability insurance	Pojištění finančních rizik (6) Financial risks insurance (6)	Pojištění odpovědnosti managementu Management liability insurance	Pojištění přepravy Transport insurance	Pojištění úvěrů (7) Credit insurance (7)	Pojištění odpovědnosti za výrobek Product liability insurance	Pojištění říčních a námořních lodí River and sea hull insurance	Pojištění letadel Aircraft hull insurance	Pojištění plodin Crops insurance	Pojištění hospodářských zvířat Livestock insurance	Pojištění náklady u hospodářských zvířat Livestock epidemic insurance	Pojištění lesů Forest insurance
AEGON																						
Allianz	•	•	•	•	•	•	•		•		•		•	•	•			•	•	•	•	
AXA																						
AXA ŽP																						
BNP Paribas Cardif		•		•	•										•							
Colonnade	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•						
ČP	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ČP ZDRAVÍ																						
ČPP	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•					
ČSOB Pojišťovna	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•
D.A.S.								•														
DIRECT	•	•	•	•	•	•	•		•		•		•	•	•							
EGAP															•							
ERGO																						
ERV					•																	
GP	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•			•	•	•	•
Halali	•	•		•	•						•											
HDI	•	•	•	•	•	•			•		•			•	•							
HVP	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•				•	•	•	•
KP																						
Kooperativa	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•
MAXIMA	•	•	•	•	•	•			•		•	•	•	•	•	•						
MetLife																						
NN																						
PČS																						
PVZP	•	•	•	•	•	•			•		•	•	•	•	•	•						•
Slavia	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•						
UNIQA	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•						•

Seznam zkratk v Přehledu pojistných produktů

List of Abbreviations in Insurance Products Overview

AEGON	AEGON Pojišťovna, a.s.
Allianz	Allianz pojišťovna, a.s.
AXA	AXA pojišťovna a.s.
AXA ŽP	AXA životní pojišťovna a.s.
BNP Paribas Cardif	BNP Paribas Cardif Pojišťovna, a.s.
Colonnade	Colonnade Insurance S. A., organizační složka
ČP	Česká pojišťovna a.s.
ČP ZDRAVÍ	Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.
ČPP	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
ČSOB Pojišťovna	ČSOB Pojišťovna a.s., člen holdingu ČSOB
D.A.S.	D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR
DIRECT	Direct pojišťovna, a.s.
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
ERGO	ERGO pojišťovna, a.s.
ERV	ERV Evropská pojišťovna, a. s.
GP	Generali Pojišťovna a.s.

Halali	HALALI, všeobecná pojišťovna, a.s.
HDI	HDI Versicherung AG, organizační složka
HVP	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.
KP	Komerční pojišťovna, a.s.
Kooperativa	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
MAXIMA	MAXIMA pojišťovna, a.s.
MetLife	MetLife Europe d.a.c., pobočka pro ČR
NN	NN Životní pojišťovna N.V., pobočka pro ČR
PČS	Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group
PVZP	Pojišťovna VZP a. s.
Slavia	Slavia pojišťovna a.s.
UNIQA	UNIQA pojišťovna, a.s.

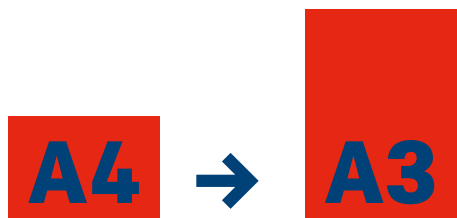
Seznam zkratek

a. s.	akciová společnost
AČPM	Asociace českých pojišťovacích makléřů
AFIZ ČR	Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců ČR
AKAT	Asociace pro kapitálový trh ČR
APS ČR	Asociace penzijních společností ČR
bil.	bilion
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČBA	Česká bankovní asociace
ČKP	Česká kancelář pojistitelů
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
GDPR	obecné nařízení o ochraně osobních údajů
HDP	hrubý domácí produkt
IDD	směrnice o distribuci pojištění
Kč	koruna česká
KID	sdělení klíčových informací
MID	motorová směrnice
MTPL	pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
p. b.	procentní bod
PEPP	celoevropský osobní penzijní produkt
PRIIPs	pojistné produkty s investiční složkou
RTS	regulační technické normy
Q&A	<i>questions and answers</i>
USA	Spojené státy americké
USF ČR	Unie společností finančního zprostředkování a poradenství ČR
ÚOOÚ	Úřad pro ochranu osobních údajů

List of Abbreviations

a. s.	stock company
AČPM	Association of Czech Insurance Brokers
AFIZ ČR	Association of Financial Intermediaries and Financial Advisers of the Czech Republic
AKAT	Czech Capital Market Association
APS ČR	Association of Pension Funds of the Czech Republic
b	billion
ČAP	Czech Insurance Association
ČBA	Czech Banking Association
ČKP	Czech Insurers' Bureau
ČLFA	Czech Leasing and Financial Association
ČNB	Czech National Bank
ČR	Czech Republic
EEA	European Economic Area
EU	European Union
GDP	gross domestic product
GDPR	General Data Protection Regulation
IDD	Insurance Distribution Directive
CZK	Czech koruna
KID	key information document
MID	Motor Insurance Directive
MTPL	motor third party liability insurance
p. p.	percentage point
PEPP	Pan-European Personal Pension Product
PRIIPs	Packaged Retail and Insurance-based Investment Products
RTS	regulatory technical standards
Q&A	<i>questions and answers</i>
USA	United States of America
USF ČR	Czech Association of Financial Advisers and Intermediaries
ÚOOÚ	Office for Personal Data Protection

Statistická část

Statistics

Výsledky členů ČAP

ČAP Members' results

A - Celkové výsledky

Řádek Line	Ukazatel Indicator	Jedn. Units	2017	2016	2015	17/16	16/15
1	Předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP celkem Total contractual premiums written according to ČAP methodology	tis. Kč CZK ths	123 782 720	119 052 497	116 569 108	103,97	102,13
2	Základní kapitál Registered capital	tis. Kč CZK ths	20 432 692	20 377 788	20 826 468	100,27	97,85
3	Fondy Funds	tis. Kč CZK ths	50 589 019	52 783 089	55 062 568	95,84	95,86
4	Technické rezervy – neživotní pojištění Technical provisions – non-life insurance	tis. Kč CZK ths	59 423 475	56 865 267	55 534 463	104,50	102,40
5	Technické rezervy – životní pojištění Technical provisions – life insurance	tis. Kč CZK ths	272 309 087	273 607 635	274 323 322	99,53	99,74
6	z toho: je-li nositelem investičního rizika pojistník of which: where the investment risk is borne by the policyholder	tis. Kč CZK ths	88 653 459	83 850 295	79 923 062	105,73	104,91
7	Zisk nebo ztráta za účetní období Profit or loss for accounting period	tis. Kč CZK ths	10 626 303	11 869 155	13 914 530	89,53	85,30
8	Počet zaměstnanců celkem Total employees	počet number	12 498	12 896	13 034	96,91	98,94
9	z toho: zaměstnanci obchodní služby celkem of which: total sales staff	počet number	4 742	4 530	4 659	104,68	97,23
10	z toho: zaměstnanci, kteří sjednávají pojištění of which: staff underwriting insurance	počet number	2 638	2 492	2 545	105,86	97,92
11	Pojišťovací zprostředkovatelé vykonávající činnost jménem a na účet pouze jedné pojišťovny celkem Total insurance intermediaries operating in the name and on the account of one insurer only	počet number	11 076	11 251	13 264	98,44	84,82
12	z toho: výhradní pojišťovací agenti of which: exclusive insurance agents	počet number	9 166	9 220	9 813	99,41	93,96
13	vázaní pojišťovací zprostředkovatelé tied insurance intermediaries	počet number	1 159	1 220	2 150	95,00	56,74
14	Počet smluv ve kmeni celkem Contracts in insurance portfolio	ks pc	28 441 284	27 665 081	27 192 137	102,81	101,74
15	v tom: životní pojištění celkem in which: total life insurance	ks pc	5 471 827	5 634 342	5 819 167	97,12	96,82
16	z toho: běžně placené smlouvy of which: current-premium policies	ks pc	5 074 749	5 144 181	5 317 761	98,65	96,74
17	neživotní pojištění celkem total non-life insurance	ks pc	22 969 457	22 030 739	21 372 970	104,26	103,08

Vysvětlivky k tabulce A:

Řádek č. 1:	Zaučtovaný objem pojistného předepsaného klientovi k úhradě podle splatnosti za určité období – syntetický účet 601 a 621 –, ale upraveno dle metodiky ČAP.
Řádek č. 2:	Hodnota z rozvahy (balance) – položka pasiv A.I.
Řádek č. 3:	Hodnota z rozvahy (balance) – položky pasiv A.II–A.VII.
Řádek č. 4:	Hodnota z rozvahy (balance) z položky pasiv C – pouze údaje za neživotní pojištění.
Řádek č. 5:	Hodnota z rozvahy (balance) z položky pasiv C – pouze údaje za životní pojištění + hodnota z rozvahy (balance) z položky pasiv D.
Řádek č. 6:	Hodnota z rozvahy (balance) z položky pasiv D.
Řádek č. 8:	Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený za dané období.
Řádek č. 9:	Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený za dané období – obchodní služba.
Řádek č. 10:	Zaměstnanci vykazující obchodní produkci.
Řádek č. 14–17:	Pojistným kmenem se rozumí soubor uzavřených pojistných smluv, které jsou platné a účinné k danému datu.
Řádek č. 16:	Pojistným kmenem běžně placených smluv životního pojištění se rozumí soubor uzavřených pojistných smluv, které jsou platné a účinné k danému datu, a placených opakovaně (měsíčně, čtvrtletně, pololetně, ročně či jinak).

Metodika ČAP

Údaje nezahrnují přeshraniční služby formou pobočky nebo v rámci svobody poskytování služeb (FOS), pokud není uvedeno jinak. Jednorázové pojistné v životním pojištění je přepočteno na bázi 10 let (zahrnuto jednou desetinou předepsané výše), a to včetně součtových položek. Celkové pojistné v neživotním pojištění je uvedeno bez pojistného postoupeného ostatním členům ČAP. Smluvní pojistné nezahrnuje zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

Note to table A:

Line 1:	Recognized value of premiums written due for a particular period – synthetic accounts No. 601 and 621 – but adjusted by ČAP methodology.
Line 2:	Balance sheet value – Liabilities, item A.I.
Line 3:	Balance sheet value – Liabilities, items A.II–A.VII.
Line 4:	Balance sheet value – Liabilities, item C – non-life insurance data only.
Line 5:	Balance sheet value – Liabilities, item C – life insurance data only + balance sheet value – Liabilities, item D.
Line 6:	Balance sheet value – Liabilities, item D.
Line 8:	Average number of registered employees, adjusted for the year.
Line 9:	Average number of registered employees, adjusted for the year – sales service.
Line 10:	Employees reporting sales output.
Line 14–17:	The insurance portfolio is a set of concluded contracts in force at a specific date.
Line 16:	The insurance portfolio of current-premium life insurance policies is a set of concluded contracts in force at a specific date, where premiums are paid on a recurrent basis (monthly, quarterly, biannually, annually or otherwise).

ČAP methodology

Figures do not include cross-border business via branches or under FOS unless otherwise provided. Single premiums in life insurance are recalculated on the basis of 10 years (only one tenth of premiums written is included). The recalculation also applies for sums. Total premiums in non-life insurance are reduced by premiums ceded to other ČAP members. Contractual premiums do not include ex-lege workers' compensation.

B - Výsledky členů ČAP za rok 2017 - výkazy

B - Members' results in 2017 - Statements

AKTIVA ASSETS	Jedn. Units	2017	2016	2015	17/16	16/15
A - Pohledávky za upsaný základní kapitál Subscribed capital unpaid	tis. Kč CZK ths	0	0	0		
B - Dlouhodobý nehmotný majetek, z toho: Intangible fixed assets, of which:	tis. Kč CZK ths	2 105 479	1 884 002	1 865 446	111,76	100,99
a) zřizovací výdaje formation expenses	tis. Kč CZK ths	0	0	0		
b) goodwill goodwill	tis. Kč CZK ths	0	0	0		
C - Finanční umístění (investice) Financial placements (investments)	tis. Kč CZK ths	334 519 089	322 152 952	323 728 640	103,84	99,51
I Pozemky a stavby (nemovitosti), z toho: Land and buildings (real estate), of which:	tis. Kč CZK ths	3 428 026	3 439 562	3 977 436	99,66	86,48
a) provozní nemovitosti operating land and buildings	tis. Kč CZK ths	2 235 195	2 265 101	3 325 859	98,68	68,11
II Finanční umístění v podnikatelských seskupeních Financial investments in business groups	tis. Kč CZK ths	24 531 976	23 169 796	21 363 138	105,88	108,46
1 Podíly v ovládaných osobách Participating interests in affiliated undertakings	tis. Kč CZK ths	21 365 155	20 467 947	20 065 234	104,38	102,01
2 Dluhové cenné papíry vydané ovládanými osobami a půjčky těmto osobám Debt securities issued by, and loans to, affiliated undertakings	tis. Kč CZK ths	2 607 948	2 156 535	874 915	120,93	246,49
3 Podíly s podstatným vlivem Participating interests with significant influence	tis. Kč CZK ths	558 873	545 314	422 989	102,49	128,92
4 Dluhové cenné papíry vydané osobami, ve kterých má účetní jednotka podstatný vliv, a půjčky těmto osobám Debt securities issued by, and loans to, undertakings in which the accounting unit has a significant influence	tis. Kč CZK ths	0	0	0		
III Jiná finanční umístění Other financial investments	tis. Kč CZK ths	306 557 779	295 542 157	298 386 301	103,73	99,05
1 Akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem, ostatní podíly Shares and other variable-yield securities, other interests	tis. Kč CZK ths	23 349 184	23 614 632	24 364 781	98,88	96,92
2 Dluhové cenné papíry Debt securities	tis. Kč CZK ths	245 496 707	256 981 598	261 305 292	95,53	98,35
3 Finanční umístění v investičních sdruženích Financial placements in investment pools	tis. Kč CZK ths	0	0	0		
4 Ostatní půjčky Other loans	tis. Kč CZK ths	29 620 517	8 409 203	2 469 212	352,24	340,56
5 Depozita u finančních institucí Deposits with financial institutions	tis. Kč CZK ths	5 978 583	8 386 633	11 998 599	71,29	69,90
6 Ostatní finanční umístění Other financial placements	tis. Kč CZK ths	2 112 788	-1 849 909	-1 751 583		
IV Depozita při aktivním zajištění Inward reinsurance deposits	tis. Kč CZK ths	1 308	1 437	1 765	91,02	81,42
D - Finanční umístění životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojištěník Financial placements for life insurance where the investment risk is borne by the policyholders	tis. Kč CZK ths	88 718 615	83 850 296	79 915 202	105,81	104,92
E - Dlužníci Debtors	tis. Kč CZK ths	17 588 221	15 636 035	16 155 373	112,49	96,79
I Pohledávky z operací přímého pojištění Receivables from direct insurance transactions	tis. Kč CZK ths	7 150 697	7 141 237	6 485 638	100,13	110,11
1 Pojištěníci Policyholders	tis. Kč CZK ths	6 898 935	6 981 249	6 283 040	98,82	111,11
2 Pojišťovací zprostředkovatelé Intermediaries	tis. Kč CZK ths	251 762	159 988	202 598	157,36	78,97
II Pohledávky z operací zajištění Receivables from reinsurance transactions	tis. Kč CZK ths	3 935 269	3 788 673	3 435 298	103,87	110,29
III Ostatní pohledávky Other receivables	tis. Kč CZK ths	6 502 255	4 706 125	6 234 437	138,17	75,49
F - Ostatní aktiva Other assets	tis. Kč CZK ths	12 833 390	12 339 563	8 425 365	104,00	146,46
I Dlouhodobý hmotný majetek, jiný než pozemky a stavby (nemovitosti), a zásoby Tangible fixed assets other than land and buildings (real estate), and inventories	tis. Kč CZK ths	836 500	858 031	863 648	97,49	99,35
II Hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně Cash at bank and in hand	tis. Kč CZK ths	11 987 032	11 478 361	7 561 583	104,43	151,80
III Jiná aktiva Other assets	tis. Kč CZK ths	9 858	3 171	134	310,88	2 366,42
G - Přechodné účty aktiv Temporary accounts of assets	tis. Kč CZK ths	18 448 864	17 043 928	16 209 217	108,24	105,15
I Naběhlé úroky a nájemné Accrued interest and rent	tis. Kč CZK ths	3 259	14 005	6 064	23,27	230,95
II Odložené pořizovací náklady na pojistné smlouvy, v tom odděleně: Deferred acquisition costs of insurance contracts, of which:	tis. Kč CZK ths	12 078 544	11 600 779	10 933 971	104,12	106,10
a) v životním pojištění life insurance	tis. Kč CZK ths	7 080 294	6 973 834	6 919 030	101,53	100,79
b) v neživotním pojištění non-life insurance	tis. Kč CZK ths	4 998 250	4 626 945	4 014 941	108,02	115,24
III Ostatní přechodné účty aktiv, z toho: Other temporary accounts of assets, of which:	tis. Kč CZK ths	6 367 061	5 429 144	5 269 182	117,28	103,04
a) v neživotním pojištění non-life insurance	tis. Kč CZK ths	2 355 626	1 807 219	1 846 363	130,35	97,88
AKTIVA CELKEM ASSETS TOTAL	tis. Kč CZK ths	474 213 658	452 906 776	446 299 243	104,70	101,48

III NETECHNICKÝ ÚČET NON-TECHNICAL ACCOUNT	Jedn. Units	2017	2016	2015	17/16	16/15
1 Výsledek technického účtu k neživotnímu pojištění Balance on the technical account - non-life insurance business	tis. Kč CZK ths	4 147 202	5 676 481	7 474 378	73,06	75,95
2 Výsledek technického účtu k životnímu pojištění Balance on the technical account - life insurance business	tis. Kč CZK ths	7 559 596	8 240 548	8 640 096	91,74	95,38
3 Výnosy z finančního umístění (investic) Investment income	tis. Kč CZK ths	8 052 136	10 326 812	9 863 511	77,97	104,70
a) výnosy z podílů, se zvláštním uvedením těch, které pocházejí z ovládaných osob income from participating interests, with separate indication of that derived from affiliated undertakings	tis. Kč CZK ths	672 352	738 381	735 241	91,06	100,43
b) výnosy z ostatního finančního umístění (investic), se zvláštním uvedením těch, které pocházejí z ovládaných osob, v tom: income from other investments, with separate indication of that derived from affiliated undertakings, in which:	tis. Kč CZK ths	1 163 614	936 584	896 918	124,24	104,42
ba) výnosy z pozemků a staveb (nemovitostí) income from land and buildings (real estate)	tis. Kč CZK ths	108 996	114 241	108 791	95,41	105,01
bb) výnosy z ostatních investic income from other investments	tis. Kč CZK ths	1 054 618	822 343	788 127	128,25	104,34
c) změny hodnoty finančního umístění (investic), z toho: value re-adjustments on investments, of which:	tis. Kč CZK ths	1 357 505	1 337 552	1 188 118	101,49	112,58
ca) přírůstky hodnoty finančního umístění unrealized gains on investments	tis. Kč CZK ths	27 086	19 752	38 940	137,13	50,72
d) výnosy z realizace finančního umístění (investic) gains on the realization of investments	tis. Kč CZK ths	4 858 665	7 314 295	7 043 234	66,43	103,85
4 Převedené výnosy finančního umístění (investic) z technického účtu k životnímu pojištění Allocated investment return transferred from the life insurance technical account	tis. Kč CZK ths	927 798	330 941	520 818	280,35	63,54
5 Náklady na finanční umístění (investice) Investment charges	tis. Kč CZK ths	6 577 557	8 455 557	8 021 695	77,79	105,41
a) náklady na správu finančního umístění (investic), včetně úroků investment management charges, including interest	tis. Kč CZK ths	287 186	315 690	207 147	90,97	152,40
b) změna hodnoty finančního umístění (investic), z toho: value adjustments on investment, of which:	tis. Kč CZK ths	1 607 407	738 343	663 680	217,70	111,25
ba) úbytky hodnoty finančního umístění unrealized losses on investments	tis. Kč CZK ths	86 836	32 609	60 476	266,29	53,92
c) náklady spojené s realizací finančního umístění (investic) losses on the realization of investments	tis. Kč CZK ths	4 682 964	7 401 524	7 150 868	63,27	103,51
6 Převod výnosů z finančního umístění (investic) na technický účet k neživotnímu pojištění Allocated investments return transferred to the non-life insurance technical account	tis. Kč CZK ths	1 559 994	1 950 468	2 159 442	79,98	90,32
7 Ostatní výnosy Other income	tis. Kč CZK ths	1 184 483	880 842	700 094	134,47	125,82
8 Ostatní náklady Other charges	tis. Kč CZK ths	924 161	837 408	818 919	110,36	102,26
9 Daň z příjmů z běžné činnosti Tax on profit or loss on ordinary activities	tis. Kč CZK ths	2 246 697	2 413 144	2 435 080	93,10	99,10
10 Zisk nebo ztráta z běžné činnosti po zdanění Profit or loss on ordinary activities after tax	tis. Kč CZK ths	10 562 806	11 799 047	13 763 761	89,52	85,73
11 Mimořádné výnosy Extraordinary income	tis. Kč CZK ths	73 594	78 753	160 835	93,45	48,97
12 Mimořádné náklady Extraordinary charges	tis. Kč CZK ths	1 953	758	1 425	257,65	53,19
13 Mimořádný zisk nebo ztráta Extraordinary profit or loss	tis. Kč CZK ths	71 641	77 995	159 410	91,85	48,93
14 Daň z příjmů z mimořádné činnosti Tax on extraordinary profit or loss	tis. Kč CZK ths	34	1 654	42	2,06	3 938,10
15 Ostatní daně, neuvedené v předcházejících položkách Other taxes not shown under the preceding items	tis. Kč CZK ths	8 110	6 233	8 599	130,11	72,49
16 Zisk nebo ztráta za účetní období Profit/loss for the year	tis. Kč CZK ths	10 626 303	11 869 155	13 914 530	89,53	85,30

F - Vyřízené pojistné události podle jednotlivých rizik

Řádek Line	Ukazatel Indicator	Jedn. Units	2017	2016	2015	17/16	16/15
1	Počet vyřízených pojistných událostí celkem Total claims settled	ks pc	2 782 413	2 734 478	2 777 268	101,75	98,46
2	v tom: živé in which: natural hazards	ks pc	116 511	74 144	83 145	157,14	89,17
3	krádež theft	ks pc	18 898	23 764	29 838	79,52	79,64
4	havárie motorových vozidel kromě kolejových (podnikatelé i občané) motor damage other than rail rolling stock (businesses and individuals)	ks pc	573 828	511 431	448 180	112,20	114,11
5	plodiny, lesy, zvířata, včetně nákaz crops, forest, livestock, including epidemic	ks pc	3 344	3 295	6 938	101,49	47,49
6	úraz accident	ks pc	185 198	191 714	195 706	96,60	97,96
7	život life	ks pc	809 636	876 767	985 213	92,34	88,99
8	důchod pension (annuity)	ks pc	15 905	17 090	24 160	93,07	70,74
9	léčebné výlohy v zahraničí medical expenses abroad	ks pc	54 704	45 397	51 811	120,50	87,62
10	zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele workmen's compensation	ks pc	55 292	55 445	50 646	99,72	109,48
11	všeobecná odpovědnost general liability	ks pc	242 119	240 106	241 305	100,84	99,50
12	ostatní rizika other risks	ks pc	706 978	695 325	660 326	101,68	105,30

F - Claims settled broken down by risk types

G - Náklady na pojistná plnění

Řádek Line	Ukazatel Indicator	Jedn. Units	2017	2016	2015	17/16	16/15
1	Náklady na pojistná plnění celkem Total claims incurred	tis. Kč CZK ths	91 405 732	91 605 024	94 711 032	99,78	96,72
2	v tom: náklady na vyřizování pojistných událostí in which: total claims settlement expenses	tis. Kč CZK ths	2 951 406	2 792 139	2 642 682	105,70	105,66
3	vyplacená pojistná plnění celkem total claims paid	tis. Kč CZK ths	88 454 326	88 812 885	92 068 350	99,60	96,46
4	v tom: živé in which: natural hazards	tis. Kč CZK ths	4 312 210	4 086 656	3 375 012	105,52	121,09
5	krádež theft	tis. Kč CZK ths	322 397	494 882	505 355	65,15	97,93
6	havárie motorových vozidel kromě kolejových (podnikatelé i občané) motor damage other than rail rolling stock (businesses and individuals)	tis. Kč CZK ths	12 405 467	11 378 464	10 003 767	109,03	113,74
7	plodiny, lesy, zvířata, včetně nákaz crops, forest, livestock, including epidemic	tis. Kč CZK ths	650 130	758 071	398 675	85,76	190,15
8	úraz accident	tis. Kč CZK ths	2 193 147	1 865 507	1 873 997	117,56	99,55
9	život life	tis. Kč CZK ths	37 962 063	40 408 319	47 784 396	93,95	84,56
10	důchod pension (annuity)	tis. Kč CZK ths	1 561 554	1 626 077	1 861 370	96,03	87,36
11	léčebné výlohy v zahraničí medical expenses abroad	tis. Kč CZK ths	511 797	473 946	465 944	107,99	101,72
12	zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele workmen's compensation	tis. Kč CZK ths	4 772 635	4 748 604	3 752 654	100,51	126,54
13	všeobecná odpovědnost general liability	tis. Kč CZK ths	3 298 243	3 258 804	3 143 159	101,21	103,68
14	ostatní rizika other risks	tis. Kč CZK ths	20 464 683	19 713 555	18 904 021	103,81	104,28

G - Claims incurred

Základní údaje členů ČAP

ČAP Members' Profiles

Pojišťovna Insurer	Zaměstnanci Employees	Hospodářský výsledek (mil. Kč) Profit or loss (CZK million)	Základní kapitál (mil. Kč) Registered capital (CZK million)
AEON Pojišťovna, a.s.	93	166	380
Allianz pojišťovna, a.s.	889	772	600
AXA pojišťovna a.s.	38	13	314
AXA životní pojišťovna a.s.	15	245	900
BNP Paribas Cardif Pojišťovna, a.s.	101	168	1 240
Colonnade Insurance S. A., organizační složka	75	-37	0
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	862	487	1 000
Česká pojišťovna a.s.	3 292	3 965	4 000
Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.	44	72	105
ČSOB Pojišťovna a.s., člen holdingu ČSOB	686	859	2 796
D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR	105	22	0
Direct pojišťovna, a.s.	244	-147	210
ERGO pojišťovna, a.s.	53	8	317
ERV Evropská pojišťovna, a. s.	45	35	160
Generali Pojišťovna a.s.	201	-57	500
HALALI, všeobecná pojišťovna, a.s.	7	2	106
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	134	2	283
HDI Versicherung AG, organizační složka	11	4	0
Komerční pojišťovna, a.s.	195	437	1 175
Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	3 873	1 933	3 000
MAXIMA pojišťovna, a.s.	41	3	275
MetLife Europe d.a.c., pobočka pro ČR	164	-48	0
NN Životní pojišťovna N.V., pobočka pro ČR	274	296	0
Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group	310	1 089	1 900
Pojišťovna VZP, a. s.	143	14	300
Slavia pojišťovna a.s.	102	51	371
UNIQA pojišťovna, a.s.	501	273	500
Členové se zvláštním statutem Members with special statute			
Česká kancelář pojistitelů	27	43	0
Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.	118	-2 709	4 075

**Vývoj předepsaného smluvního pojistného členů ČAP
upraveného podle metodiky ČAP (tis. Kč)**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Předepsané smluvní pojistné celkem Total contractual premiums written	107 974 975	115 020 683	117 586 496	116 196 008	115 627 683	113 999 777	114 329 456	115 410 615	116 569 108	119 052 497	123 782 720
Předepsané smluvní pojistné neživotního pojištění Non-life contractual premiums written	69 175 050	73 145 521	73 857 822	71 492 617	69 052 154	67 697 044	67 839 583	69 209 217	71 943 479	75 381 842	80 078 066
Předepsané pojistné životního pojištění Life premiums written	38 799 925	41 875 162	43 728 674	44 703 390	46 575 529	46 302 733	46 489 873	46 201 398	44 625 629	43 670 655	43 704 654

Zdroj: ČAP

**Development of written contractual premiums by ČAP members
according to ČAP methodology (CZK ths)**

Source: ČAP

Neživotní pojištění členů ČAP - předepsané pojistné (tis. Kč)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Pojištění úrazu Accident insurance	2 092 401	2 289 242	2 459 922	2 475 084	2 477 330	2 233 581	2 180 223	2 086 448	2 103 744	2 135 679	2 260 037
Pojištění nemoci (soukromé zdravotní pojištění) Sickness insurance (private health insurance)	1 230 990	1 632 137	1 755 351	2 587 588	2 594 272	2 562 819	2 446 168	2 365 725	2 392 940	2 436 845	2 511 659
Havarijní pojištění pozemních vozidel kromě kolejových Motor damage insurance except rolling stock	16 136 890	16 789 857	16 600 920	15 524 968	14 674 581	14 248 575	14 236 806	14 275 285	15 273 587	16 724 095	18 084 445
Pojištění majetku celkem Total property insurance	16 629 566	17 419 335	18 267 674	18 503 296	18 895 426	19 188 690	19 236 346	19 522 065	19 820 095	20 309 818	21 318 407
Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla Motor third party liability insurance	22 695 591	23 621 838	24 006 759	22 489 922	20 380 693	19 193 656	19 158 802	20 103 448	20 506 354	21 018 693	21 802 672
Všeobecná odpovědnost - podnikatelská pojištění General liability - industrial and business insurance	3 791 336	4 516 074	3 762 793	3 894 686	4 312 041	4 158 533	4 185 670	4 589 429	4 894 929	5 150 391	5 400 438

Zdroj: ČAP

ČAP members' non-life insurance (CZK ths)

Source: ČAP

**Životní pojištění členů ČAP - předepsané pojistné
upravené podle metodiky ČAP (tis. Kč)**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Životní pojištění celkem Total life insurance	38 799 925	41 875 162	43 728 674	44 703 390	46 575 529	46 302 733	46 489 873	46 201 398	44 625 629	43 670 655	43 704 654
Pojištění pro případ dožití a smrti nebo dožití Insurance on survival or survival/death	19 269 608	18 310 443	16 544 751	14 842 897	12 872 160	11 367 213	10 118 707	8 624 362	6 927 830	5 768 745	5 253 254
Pojištění spojené s investičním fondem Unit-linked insurance	9 211 158	11 648 166	13 447 308	16 082 573	18 759 259	20 338 057	21 132 305	22 129 083	22 185 550	22 228 988	22 336 250
Doplňková pojištění Supplementary insurance	5 052 835	6 137 045	6 879 963	7 670 844	8 650 618	9 480 636	10 163 579	10 621 326	10 839 782	11 222 471	11 707 073

Zdroj: ČAP

**ČAP members' life insurance - premiums written
according to ČAP methodology (CZK ths)**

Source: ČAP

Kontakty

Contacts

Česká asociace pojišťoven
Czech Insurance Association

Main Point Pankrác
Milevská 2095/5
140 00 Praha 4

Tel. | Phone: +420 222 350 150
E-mail: info@cap.cz

www.cap.cz

Výroční zpráva
Annual Report

2017

Česká asociace pojišťoven
Czech Insurance Association

Grafické zpracování
Graphic design
Identita, s. r. o.
www.identitaweb.cz

Ilustrace
Illustration
Patrik Antczak
www.patrikantczak.com

**Výroční zpráva ČAP 2017 se nachází na:
<http://www.cap.cz/o-nas/vyrocní-zpravy>**